

AKSELI

PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ

Masku • Mynämäki • Nousiainen

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. Kuntayhtymän johtajan katsaus	4
1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.2.1 Perustietoa Perusturvakuntayhtymä Akselistä	4
1.2.2 Kuntayhtymän hallinto	4
1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
1.2.4 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	9
1.2.5 Kuntayhtymän henkilöstö	11
1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
1.3 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	13
1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	14
1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.4.2 Toiminnan rahoitus	15
1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	16
1.6 Kokonaistulot ja -menot	17
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely	18
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	18
2.1 Kuntayhtymän hallinto	18
2.1.1 Toiminnan tavoitteet	19
2.1.2 Hallintopalvelut	20
2.1.3 Kehittäminen	21
2.1.4 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot	22
2.2 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	22
2.2.1 Perhepalvelut	22
Toiminnan tavoitteet	23
Toimintaympäristön muutokset	25
2.2.2 Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	26
Toiminnan tavoitteet	27
Toimintaympäristön muutokset	29
2.2.3 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot	31
2.3 Työikäisten palvelut	31
2.3.1 Avohoitopalvelut	32
Toiminnan tavoitteet	32
Toimintaympäristön muutokset	36
2.3.2 Akuuttiosasto	39
Toiminnan tavoitteet	39
Toimintaympäristön muutokset	40
2.3.3 Aikuissosiaalityön palvelut	41
Toiminnan tavoitteet	42
Toimintaympäristön muutokset	44
2.3.4 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot	46
2.4 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	46
2.4.1 Kotona asumista tukevat palvelut	46
Toiminnan tavoitteet	47
Toimintaympäristön muutokset	49
2.4.2 Asumispalvelut	51
Toiminnan tavoitteet	51
Toimintaympäristön muutokset	56
2.4.3 Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	58
Toiminnan tavoitteet	58
Toimintaympäristön muutokset	63
2.4.4 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot	65
2.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	66
2.6 Investointien toteutuminen	67
2.7 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvedo	67
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	69

3.1 Tuloslaskelma	69
3.2 Rahoituslaskelma	69
3.3 Tase	70
3.4 Tulosityksiköiden ulkoiset toimintatuotot ja menot	71
4 LIITETIEDOT	76
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	76
4.2 Kehittämistoimenpiteiden loppuraportointi Perusturvakuntayhtymä Akselissa	87
5 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	90
6 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	91
7 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	91

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kuntayhtymän johtajan katsaus

Perusturvakuntayhtymä Akselin yhdestoista toimintavuosi on päättynyt. Vuonna 2021 Covid-19 pandemian vaikutukset ovat olleet merkittäviä sekä talouden että palvelutuotannon kannalta. Sen lisäksi että pandemia on nostanut sosiaali- ja terveysmenoja on se myös hankaloittanut henkilöstön rekrytointia.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annettu laki (616/2021) on tullut voimaan 1.7.2021. Uudistuksen voimaantulon jälkeen on valmistelevat toimet hyvinvointialueelle siirtymiseksi alkaneet. 1.1.2023 kuntayhtymän palvelutuotanto ja henkilöstö ovat siirtyneet Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, joten kuntayhtymän strategia ja palvelutasosuunnitelma on päivitetty koskemaan pelkästään vuotta 2022.

Kuntayhtymän organisaatio on toiminut elokuusta uudella rakenteella; yhtymävaltuusto on käyttänyt ylintä päätösvaltaa ja omistajaohjauksen neuvottelutoimikunta on tukenut talouden ja toiminnan suunnittelua. Yhtymähallituksen uuden toimikauden jäsenet ovat päässeet heti kiinni sekä hyvinvointialueelle siirron valmisteluun että ratkomaan koronakurimuksen tuomia haasteita.

Haastavinta vuonna 2021 on ollut henkilöstön saatavuus useammassa ammattiryhmässä. Kuntayhtymässä tähän vajeeseen on vastattu kehittämällä sekä tehostamalla vakituisten että sijaisten rekrytointiin liittyviä malleja. Henkilöstön hyvinvointiin on haluttu myös panostaa mm. henkilöstön hyvinvoinnin etuja laajentamalla. Kuntayhtymässä syksyllä 2021 alkaneen Lupa onnistua-hankkeen myötä henkilöstön osallistamista työn kehittämiseen jatketaan vuonna 2022.

Kiitokset vuodesta 2021 kuntayhtymän asiakkaille, henkilökunnalle, tarkastuslautakunnalle, yhtymävaltuustolle, yhtymähallitukselle, yksilöjoakselle ja eri toimintaryhmille, jotka ovat kehittäneet sekä turvanneet palvelut niitä tarvitseville.

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Perustietoa Perusturvakuntayhtymä Aksellista

Perusturvakuntayhtymä Akseli aloitti toimintansa 1.1.2011. Perusturvakuntayhtymä järjestää jäsenkuntiensa (Masku, Mynämäki ja Nousiainen) määrittelemät ja lakien säätämät sosiaali- ja terveyspalvelut.

Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminta pohjautuu palvelutasosuunnitelmaan ja strategiaan, joita tarkastellaan valtuustokausittain. Yhtymävaltuusto hyväksyi strategian ja palvelutasosuunnitelman syksyllä 2021 koskemaan vuotta 2022.

Perusturvakuntayhtymä Akselin organisaatio jakautui vuonna 2021 neljään tulosalueeseen ja niistä vastaaviin viranhaltijoihin seuraavasti:

- Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosalue: palvelualuejohtaja Annika Sirén 12.7.2021 saakka, vs. palvelualuejohtaja Tuija Hassinen-Laine ajalla 1.2.-31.3.2022, vs. palvelualuejohtaja Sari Ahanen ajalla 1.4.-31.10.2021 ja 1.11.2021 alkaen vakituisena palvelualuejohtajan virassa
- Työikäisten palveluiden tulosalue: palvelualuejohtaja Susanna Niemi
- Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden tulosalue: palvelualuejohtaja Tuija Hassinen-Laine
- Hallinnon tulosalue: kuntayhtymän johtaja Marika Tuimala

1.2.2 Kuntayhtymän hallinto

Yhtymävaltuusto

Yhtymävaltuusto aloitti toiminnan elokuussa 2021. Yhtymävaltuuston määrärahat sisältyvät yhtymähallituksen määrärahoihin. Yhtymävaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Yhtymävaltuusto kokoontui vuonna 2021 yhteensä 4 kertaa ja käsiteltyjä asioita oli 33.

Yhtymävaltuuston jäsenet, varajäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2021:

Jäsen	Kokoukset	Varajäsen	Kokoukset
Simola Aki puheenjohtaja	4	Hinkasalo Timppa	0
Toivonen Tuula I varapuheenjohtaja	4	Arvo Nina	0
Paananen Petteri II varapuheenjohtaja	3	Mattila Hannu	1
Alastalo Jyrki	4	Elomaa Ritva	0
Hannula Juhani	4	Salin Markus	0
Hannula Seppo	4	Hurme Lasse	0
Hillgren Olavi	4	Suvitie Pekka	0
Hörkkö Mila	3	Savela Hanna-Kaisa	1
Jaakkola Seija	4	Laaksonen Susanne	0
Järvi Kirsi	3	Anttila Tarja	1
Karjalainen Jari	3	Virtanen Mikko	1
Laiho-Hongisto Anne	3	Järvenpää Satu	0
Laitinen Taina	3	Kaatraslo Annukka	0
Lehtonen Esko	4	Suominen Jouko	0
Mykrä Ville	3	Välimaa Mika	1
Myllymäki Pekka	4	Huuskonen Petteri	0
Numminen Lauri	4	Keppola Kai	0
Olli Jari	4	Sillanpää Antti	0
Pilpola Ilkka	3	Punta Antti	0
Pöyhönen Päivi	3	Hirvonen Sanna	1
Raikunen Satu	4	Rantala Heidi	0
Raittola Familla	4	Palola Anne	0
Rantanen Päivi	3	Vahala Pirjo	0
Saloniemi Irma	3	Parkkila Jaana	1
Tenhu Pia	3	Hiltunen Johanna	0
Tuokko Minna	4	Salo Maija	0
Veräjänkorva Pertti	4	Nikkarila Touko	0

Yhtymähallitus

Kuntayhtymän hallitukseen kuuluu yhteensä 9 jäsentä. Perussopimuksessa mainitaan mihin jäsenkuntien edustus hallitukseen perustuu. Esittelijänä yhtymähallituksessa toimii kuntayhtymän johtaja. Yhtymähallitus ohjaa ja valvoo kuntayhtymän toimintaa ja vastaa kuntayhtymän hallinnon, talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Yhtymähallituksen uusi toimintakausi alkoi elokuussa 2021, joten alla kuvattu 31.7.2021 päättyneen yhtymähallituksen kokoonpano ja kokoukset sekä 1.8.2021 toimikautensa aloittaneen yhtymähallituksen kokoonpano ja kokoukset.

Yhtymähallituksen jäsenet, varajäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2021 (toimikausi päättyi 31.7.2021). Yhtymähallitus kokoontui 8 kertaa. Käsiteltyjä asioita oli 125.

Jäsen	Kokoukset	Varajäsen	Kokoukset
Maisila Päivi, puheenjohtaja	7	Myllymäki Pekka	0
Airikki Antti, I varapuheenjohtaja	8	Vyyryläinen Juha	0
Simola Aki, II varapuheenjohtaja	8	Hillgren Olavi	0
Alastalo Jyrki	8	Koivukangas Jyrki	0
Laiho-Hongisto Anne	8	Rantanen Liisa-Hellevi	0
Lehtilä Jaana	8	Lehtilä Hanna	0
Lehtonen Esko	7	Kari Esa	1
Toivonen Tuula	7	Eriksson-Tolkki Vilhelmiina	0
Veräjänkorva Pertti	8	Nikkarla Touko	0

Yhtymähallituksen jäsenet, varajäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2021 (toimikausi alkoi 1.8.2021).
 Yhtymähallitus kokoontui 6 kertaa. Käsiteltyjä asioita oli 112.

Jäsen	Kokoukset	Varajäsen	Kokoukset
Airikki Antti, puheenjohtaja	5	Matti Anttila	1
Alastalo Jyrki, I varapuheenjohtaja	6	Päivi Pöyhönen	0
Kontu Aappo, II varapuheenjohtaja	6	Päivi Maisila	0
Ikonen Mauri	6	Touko Nikkarla	0
Kyynäräinen Piia	5	Olavi Hillgren	1
Pettersson Marita	5	Esko Lehtonen	1
Raikunen Satu	6	Aki Simola	0
Rantanen Sari	5	Tiina Kankare	1
Salin Markus	4	Lasse Hurme	2

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä osallistuminen kokouksiin vuonna 2021. Alla kuvattu 31.7.2021 päättyneen toimikauden kokoukset. Lautakunta kokoontui 4 kertaa. Käsiteltyjä asioita oli 21.

Jäsen	Kokoukset	Varajäsen	Kokoukset
Halme Mauri, puheenjohtaja	4	Sandberg Jussi	0
Tasanen Pasi, varapuheenjohtaja	3	Olli Jari	0
Lassila Hanne	4	Hyrsky-Heikkilä Anna-Liisa	0
Nikkilä Sami	4	Vuorio Ari	0
Rantanen Sari	4	Lakkapää Katri	0
Pöllä Piia	4	Koivisto Päivi	0

Uusi tarkastuslautakunta ei kokoontunut vuoden 2021 aikana. Jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet ovat seuraavat:

Jäsen	Varajäsen
Kirsi Järvi pj	Anita Karppinen
Pertti Veräjänkorva vpj	Mika Raukunen
Jani Kauppila	Juhani Hannula
Tuula Mattila	Merja Laamanen
Päivi Tölli	Pirjo Vahala
Mika Välimaa	Timo Lammila

1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen talouden kehitys

Tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien vuosikate heikkeni hieman vajaat 0,5 mrd. euroa vuodesta 2020, jolloin vuosikate oli poikkeuksellisen vahva kuntasektorille kohdennetusta koronatukipaketista johtuen. Vaikka koronaepidemian liittyvien valtionosuuksien korotusten määrä väheni n. 1,2 mrd. euroa, verotulojen merkittävä kasvu piti vuosikatteen edellisvuoden tapaan varsin vahvana. Toimintakate kuitenkin heikkeni, koska toimintakuluissa oli selvää kasvua.

Valtionosuudet vähenivät 8,0 prosenttia johtuen pääasiassa siitä, että valtion vuonna 2020 myöntämät noin 1,5 mrd. euron koronatuot jäivät pois. Verotulot kasvoivat lähes 7,0 prosenttia. Verohallinnon tilitystietojen perusteella kunnallisveron tuotto kasvoi 2,4 prosenttia, yhteisövero peräti 45,5 prosenttia (kunnilla 10 prosenttiyksikön korotus) ja kiinteistöveron tuotto kasvoi myös selvästi (12,9 %). Kuntien kiinteistöverotulot kasvoivat, sillä noin 200 miljoonaa euroa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista siirtyi tilittäväksi vasta vuonna 2021, koska kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen ja uuteen tietojärjestelmään.

(Lähde: Valtiovarainministeriön muistio 10.2.2022)

Kuntayhtymän toimintaympäristön kehitys

Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminta-alueen muodostavat Masku, Mynämäki ja Nousiainen. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2021 lopulla alueen väestömäärän ennakoitaan olleen 21 903 asukasta.

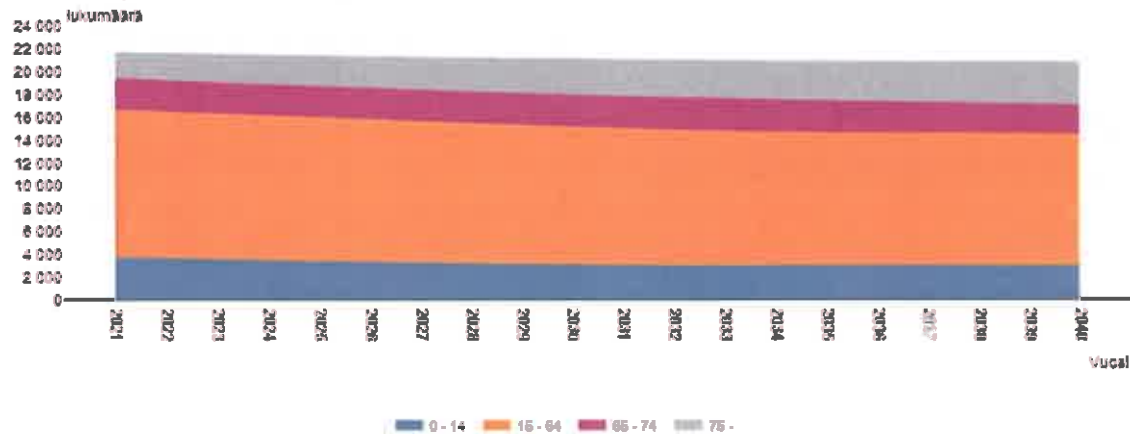
	0-18 v.	19-64 v.	65-74 v.	yli 75 v.	Yhteensä
Masku	2 339	5 425	1 079	691	9 534
Mynämäki	1 424	4 187	1 160	883	7 654
Nousiainen	1 093	2 668	573	381	4 715
Yhteensä	4 856	12 280	2 812	1 955	21 903

Lähde: Kuntamaisema/Tilastokeskus

Seuraavissa kuvioissa on kuvattu Akselin alueen väestönkehitystä vuosina 2019–2040 sekä yli 75-vuotiaiden määrän kehitystä jäsenkunnissa.

Ennuste ikäryhmien muutoksesta vuosina 2021-2040 kuvaa ikäihmisten määrän kasvua ja .syntyvien lasten määrän vähenemistä.

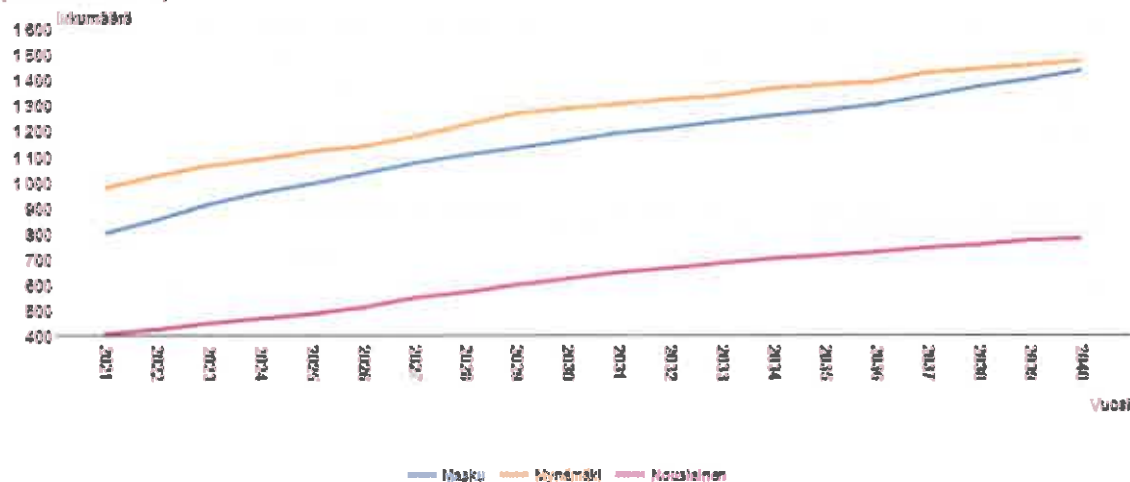
Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Ikä ja Vuosi. Akselin alue (Masku, Mynämäki, Nousiainen), Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Lähde: Väestöennuste, Tilastokeskus

Yli 75-vuotiaiden määrä vuosina 2021-2040.

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Alue ja Vuosi. Yhteensä, 75 +, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Lähde: Väestöennuste, Tilastokeskus

Kaikissa jäsenkunnissa yli 75-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2040, joten ikääntyneiden palveluiden tarve lisääntyy. Palvelutarpeeseen vaikuttavat alueen ikärakenteen lisäksi työttömyys ja pienituloisuus. Pitkäaikaistyöttömyys ja koulutuksen ulkopuolelle jääminen on usein yhteydessä huono-osaisuuteen.

Työttömien määrä nousi kaikissa jäsenkunnissa vuonna 2021. Joulukuussa 2021 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Maskussa 5,2%, Mynämäessä 6,6% ja Nousiaisissa 5,6%. (TEM, työnvälitystilasto).

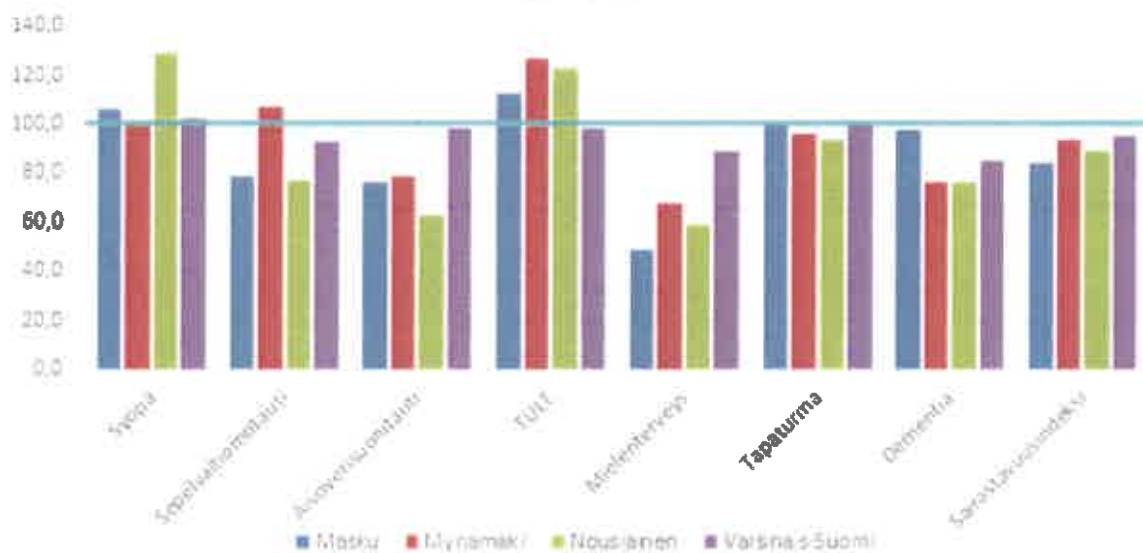
Ikärakenteen ja työvoiman lisäksi Akselin toiminta-alueella tulee tarkastella väestön sairastavuuden näkökulmasta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen laatiman sairastavuusindeksin mukaan Akselin alueen kuntien asukkaiden sairastavuudessa on eroja. Korkea indeksi kuvaa sairastavuustaakkaa ja sen aiheuttamaa palvelujen tarvetta.

Maan yleisen sairastavuusindeksin keskiarvo on sata (100). Akselin alueen kunnista Mynämäki on lähimpänä keskiarvoa (93,4). Nousiaisten indeksiluku on 89,1 ja Maskun 84,2. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien indeksissä kaikki kolme kuntaa ylittävät maan keskiarvon (Masku 122, Nousiainen 122 ja Mynämäki 126). Myös kansantauti sepelvaltimotautin indeksiluku ylittää Mynämäessä maan keskiarvon ollen 107. Syöpäindeksissä sairastavin kunta on Nousiainen (129,4).

Seuraavassa kuviossa on kuvattu THL:n ikävakioitu sairastavuusindeksi sekä sairausryhmäkohtaiset indeksit Akselin alueen kunnissa sekä Varsinais-Suomessa. Vakioinnilla kunnan ikärakenteen vaikutus indeksilukuun voidaan poistaa, mikä mahdollistaa alueittaisen vertailun alueiden välisistä ikärakenteen eroista huolimatta.

Ikävakioitu sairastavuusindeksi ja sairausryhmäkohtaiset indeksit 2014-2016

Lähde: THL

1.2.4 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Väestön hyvinvoinnin näkökulmasta on selvää, että korona- epidemian vaikeutumisella ja pitkittymisellä on ollut epäsuotuisia vaikutuksia. Vaikeimmat patoutuneet palvelutarpeet näkyvät paitsi sosiaalipalveluissa, myös etuuskien tarpeessa ja terveyspalvelujen tarpeissa vielä jonkin aikaa. Mitä pidempään epidemiatilanne tulee jatkumaan, sitä enemmän erilaisten hyvinvointiongelmien voi olettaa kasautuvan ja seurauksien pahenevan. Pitkittyneessä epidemiatilanteessa myös palvelutuotanto on pysynyt kuormittuneena ja uhkana on edelleen hoitojen viivästyemisestä aiheutuneet pahentuneet ja pitkittyneet sairaudet. Nämä edelleen tulevana vuosina kasvattaa jo nyt syntyynyttä suurta kuormitusta.

Myös taloudellisesta näkökulmasta vuosi 2021 on ollut kuntayhtymälle erittäin vaikea koronapandemiasta johtuen. Pandemia on aiheuttanut poikkeuksellisia kustannuksia näytteiden ottoon (laboratoriokustannukset nousseet hurjasti koronavirustestauksesta), jäljitykseen ja koronarokotuksiin liittyen.

Toteumaraportin 1-6/2021 toteuman peursteella yhtymähallitus esitti elokuussa yhtymävaltuustolle määrärahamuutoksen jäsenkuntien maksuosuuksiin. Yhtymävaltuusto hyväksyi 8.9.2021 (§13) seuraavat muutokset:

Masku: Yhteensä 1 165 656€ (Hallinto 17 131€, Lasten, nuorten ja perh.palv. 10 293€, Työikäisten palvelut 548 236€, Ikääntyneiden ja vammaisten palv. 589 996€)

Mynämäki: Yhteensä 135 601€ (Hallinto 13 529€, Lasten, nuorten ja perh.palv. 47 557€, Työikäisten palvelut 98 364€, Ikääntyneiden ja vammaisten palv. -23 848€)

Nousiainen: Yhteensä 544 167€ (Hallinto 8 107€, Lasten, nuorten ja perh.palv. 130 563€, Työikäisten palvelut 270 399€, Ikääntyneiden ja vammaisten palv. 135 099€).

Määrärahoissa on otettu huomioon yhtymävaltuuston hyväksymät talousarvionmuutokset sekä muut, täytäntöönpanomääräyksiin tai talousarvion sisältöön perustuvat muutokset. Toteutusvertailussa ylityksiä jäsenkuntien maksuosuuksiin yhteensä 2 422 848 euroa. Käsittelemättömät ylitykset esitetään hyväksyttäväksi tilinpäätöksen osana.

Vuosi 2021 oli Perusturvakuntayhtymä Akselin yhdestoista toimintavuosi. Jäsenkunnilta perittävät maksuosuudet nousivat 7,8 % vuoden 2020 maksuosuuksista, yhteensä 3 444 691 euroa. Tulosalueista lasten, nuorten ja perheiden palveluiden maksuosuus oli 9 000 696 euroa, työikäisten palveluiden maksuosuus 13 990 504 euroa ja ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden maksuosuus 23 785 961 euroa.

Masku	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*	Muutos %*
100 Hallinto	-236 834	-253 965	-350 582	96 627	38,05 %
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-3 763 139	-3 773 432	-3 790 357	16 925	0,45 %
300 Työikäisten palvelut	-4 287 642	-4 835 878	-5 220 373	384 495	7,95 %
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-7 383 269	-7 973 265	-8 721 090	747 825	9,38 %
Yhteensä	-15 670 885	-16 836 540	-18 082 412	1 245 872	7,40 %
Mynämäki	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*	Muutos %*
100 Hallinto	-190 133	-203 662	-280 863	77 201	37,91 %
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-3 419 278	-3 466 835	-3 312 187	-154 648	-4,46 %
300 Työikäisten palvelut	-5 313 811	-5 412 175	-5 645 452	233 277	4,31 %
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-9 985 747	-9 961 899	-10 227 227	265 328	2,66 %
Yhteensä	-18 908 968	-19 044 570	-19 465 728	421 158	2,21 %
Nousiainen	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*	Muutos %*
100 Hallinto	-117 125	-125 232	-172 412	47 180	37,67 %
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-1 669 719	-1 800 282	-1 898 152	97 870	5,44 %
300 Työikäisten palvelut	-2 514 380	-2 784 779	-3 124 679	339 900	12,21 %
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-4 431 679	-4 568 778	-4 837 645	270 867	5,93 %
Yhteensä	-8 732 903	-9 277 070	-10 032 888	755 818	8,15 %
Jäsenkunnat yhteensä	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*	Muutos %*
100 Hallinto	-544 092	-582 859	-803 866	221 007	37,92 %
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-8 852 136	-9 040 548	-9 000 696	-39 852	-0,44 %
300 Työikäisten palvelut	-12 115 833	-13 032 831	-13 990 504	957 673	7,35 %
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-21 800 695	-22 501 942	-23 785 961	1 284 019	5,71 %
Yhteensä	-43 312 756	-45 158 180	-47 581 028	2 422 848	5,37 %

Muutos muutettuun talousarvioon

1.2.5 Kuntayhtymän henkilöstö

Ammattilaisten työssä jaksamisen haasteet ja rekrytointien vaikeus ovat jatkuneet koko vuoden 2021. Perusterveydenhuollon kuormittuneisuutta on lisänneet erilliset koronaepidemian vastaanotot, mittava näytteiden ottaminen ja tartunnanjaljitykset. Henkilöstön riittävyyden osalta tilanne terveyskeskuksissa varmasti normaalistuu, kun nämä toiminnot päästään ajamaan alas. Akuuttiosaston potilaspäikkämäärä on ollut 17.5.2021 alkaen 25 paikkaa henkilöstön, erityisesti sairaanhoitajien, puuttumisen vuoksi. Ympäri vuorokautisten yksiköiden vakituisiin toimiin on saatu tekijöitä kohtuullisesti, mutta pitkäaikaisiin sijaistuksiin ei ole ollut hakijoita, myös lyhytaikaisia sijaisia on ollut vaikea saada.

Henkilöstön vaikean saatavuuden vuoksi on kuntayhtymässä jouduttu käyttämään runsaasti vuokratyövoimaa mm. Sarastia Rekryn kautta.

Alla on kuvattu kuntayhtymän henkilöstön yhteiset strategiset tavoitteet, joiden toteuma kuvataan erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä.

Henkilöstö • Riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Asiakaspalveluaitis ja muuttuviin palvelutarpeisiin vastaava henkilöstö			
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021
Riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilökunta	Turvallinen työympäristö ja riskien minimointi Kilpailukykyinen työnantaja ja aktiivinen rekrytointi	HaiPro	Tapaturmien määrä pienempi kuin TP 2020 Viroissa ja toimissa toteumaprosentti 100%
Motivoitunut ja jaksava henkilöstö Työnteon kehittämien	Työhyvinvoinnista huolehtiminen . Korvaavan työnteonmallin käyttöönottoa jatketaan Etätönmahdollisuuksien laajempi käyttäminen, toimivat välineet ja tilat Uudet tehtäväkuvat ja toimintatavat määritelty	Kyselyn tulokset (Resilienssi ja työhyvinvointikysely) Sairauspoissaolojen lukumäärä/työntekijä Etätönsopimukset Selkeät palvelukokonaisuudet ja vastuunjako	Alle 1 pv/kk/työntekijä Korvaavan työnteonmallin käyttöönoton pilotointi. Sairauspoissaolot vähenevät vuoden 2020 tasosta. Etätöiden tarkoituksenmukainen käyttäminen Kustannusten nousun hillintä
Johtajuuden kehittäminen	IMS-toiminnanohjausjärjestelmän hyödyntäminen Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden parempi seuranta Sopimushallinnan käytännöistä sopiminen Esihenkilöiden yhteiset seminaarit 2 krt/vuosi	Toteumaraportit	Dokumentit ja käsikirjaosiot henkilöstön käytössä Talouden ja sopimushallinnan seuranta yksikkötasolla neljännesvuosittain Kaikki esihenkilöt osallistuvat kuntayhtymän yhteisiin seminaareihin

Vuoden 2021 lopulla 429 työntekijällä/viranhaltijalla oli palvelussuhde kuntayhtymään.

Henkilöstökulut	TA 2021	TP2021	Muutos%
Kuntayhtymän hallinto			
Palkat ja palkkiot	-467 816	-539 677	15,36 %
Sivukulut	-98 854	-115 732	17,07 %
Yhteensä	-566 670	-655 409	15,66 %
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut			
Palkat ja palkkiot	-2 260 611	-2 195 812	-2,87 %
Sivukulut	-570 162	-562 643	-1,32 %
Yhteensä	-2 830 773	-2 758 455	-2,55 %
Työikäisten palvelut			
Palkat ja palkkiot	-6 125 691	-6 205 679	1,31 %
Sivukulut	-1 303 157	-1 375 069	5,52 %
Yhteensä	-7 428 848	-7 580 748	2,04 %
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut			
Palkat ja palkkiot	-8 302 564	-7 984 310	-3,83 %
Sivukulut	-1 952 500	-1 973 241	1,06 %
Yhteensä	-10 255 064	-9 957 551	-2,90 %
Palkat ja palkkiot yhteensä	-17 156 682	-16 925 478	1,35 %
Sivukulut yhteensä	-3 924 673	-4 026 685	2,60 %
Yhteensä	-21 081 355	-20 952 163	0,61 %

1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnalliset riskit

Koronapandemia on aiheuttanut haasteita ja tuonut epävarmuustekijöitä alkuvuodesta 2020 saakka toimintaan. Poikkeuksellisissa olosuhteissa on toimintaa järjestetty myös koko vuoden 2021 ajan ja toimintaa on pyritty järjestämään normaalisti kaikilla tulosalueilla koronasuosituksien huomioiden. Toimintaa on suunniteltu ja johdettu viikoittaisessa pandemiajohtoryhmässä, johon osallittuvat kuntayhtymän edustajat ja työsuojelun lisäksi jäsenkuntien johtavat viranhaltijat. Kokoonpanossa on erityisesti otettu huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon riittävän asiantuntemuksen varmistaminen.

Kuntayhtymän suurimpia toiminnallisia riskejä ovat osaavan henkilöstön saatavuus ja sen pysyvyys sekä tietojärjestelmien ja -yhteyksien toimivuus. Lisäksi kuntayhtymän toimintaan vaikuttaa merkittävästi lainsäädännön muutokset, sillä valtaosa kuntayhtymän toiminnoista on lakisääteisiä.

Palveluiden laadun ja toimintavalmiuden kannalta suurin riski liittyy ammattitaitoisen henkilökunnan saamiseen. Henkilökunnan saamiseen vaikuttaa kuntayhtymän maine työnantajana, työhyvinvointi, tilojen asianmukaisuus ja terveellisyys sekä nykyaikaiset työskentelytavat ja tekniikat. Pätevän henkilöstön saatavuus erityisesti akuutiosastolla on ollut merkittävä ongelma.

Kyberturvallisuus on turvallisuuden osa-alue, jolla pyritään sähköisen ja verkotetun yhteiskunnan turvallisuuteen. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Kyberturvallisuusajattelussa yhdistyy tietoturvallisuuden, jatkuvuuden hallinnan ja yhteiskunnan kriisivarautumisen ajattelua. Erilaiset verkkohyökkäykset ovat ajankohtaisia ja huoli omien tietojen päätyemisestä väärin käsiin huolestuttaa kansalaisia. Kuntayhtymässä päivitetään säännöllisesti erilaisia ICT -

ohjelmia ja ohjelmistojen turvallinen käyttövarmuus on entistäkin tärkeämpää. On myönnettävä kasvava epävarmuus siitä, että ICT-kustannukset kasvavat voimakkaasti, mikäli toiminta-alue laajenee SOTE-uudistuksen kautta. Asioiden hallitseminen muuttuvassa sote-maailmassa on erittäin haastavaa.

Yksi ICT-riski ovat ohjelmistopäivitysten yhteydessä mahdollisesti tapahtuvat ohjelmiston käyttöön liittyvät ongelmat. Näiden ratkaisemiseksi on hyvä olla toimittajan ja tilaajan väliset tilaussopimukset riskienhallinnan ja vastuiden osalta kunnossa. Akselin henkilöstölle on laadittu ohjeet ja menettelytavat tietotekniikkaan ja tietoturvakysymyksiin liittyvien riskien vähentämiseksi ja hallitsemiseksi.

Kuntayhtymän jäsenkunnilta vuokrattuihin toimitiloihin liittyvät riskit vaikuttavat toiminnan taloudelliseen ja tehokkaaseen järjestämiseen. Toimitilariskit liittyvät joko toimitulojen kuntoon (esimerkiksi sisäilmaongelmat) tai tilojen heikkoon soveltuvuuteen kyseessä olevan palvelun tuottamiseen (esimerkiksi toiminnallisesti epäkuranit tai liian pienet tilat, asiakkaan yksityisyyden suojan rikkoutuminen tai väkivallan uhkatilanteet).

Rahoitusriskit

Myös taloudellisesta näkökulmasta vuosi 2021 on ollut kuntayhtymälle erittäin vaikea koronapandemiasta johtuen. Pandemia on aiheuttanut poikkeuksellisia kustannuksia näytteiden ottoon (laboratoriokustannukset nousseet hurjasti koronavirustestauksesta), jäljitykseen ja koronarokotuksiin liittyen. Kuntayhtymän taloudenhoito perustuu omakustannusperusteiseen hinnoitteluun. Jäsenkunnat ovat perussopimuksessa sitoutuneet maksamaan toiminnan kulut, ja kuntayhtymällä ei ole lyhyellä tähtäimellä merkittävää taloudellista riskiä toiminnan rahoittamisesta. Pidemmällä ajalla kustannuskehityksen pitäminen hallinnassa on merkittävä haaste, jotta palvelujen kustannusten nousu on linjassa kuntatalouden kantokyvyn kanssa.

Vahinkoriskit

Kuntayhtymällä on lakisääteisten tapaturmavakuutusten lisäksi olemassa keskeytys-, omaisuus- ja vastuuvakuutukset, sekä virkamatkavakuutus. Vakuutusturva kattaa myös tukihenkilöt, harjoittelijat ja työkokeilussa olevat, kerho- ja leiritoiminnan sekä sijaishuollossa olevat. Vakuutukset on hankittu LähiTapiolalta.

1.3 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Perusturvakuntayhtymä Akselin sisäisestä valvonnasta mainitaan hallintosäännön luvuissa 10 § 70 seuraavaa:

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Yhtymähallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.
4. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
5. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
6. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kuntayhtymän toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä
7. valmistelee sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

Yhtymähallitus on hyväksynyt Perusturvakuntayhtymä Akselin sisäisen valvonnan ohjeen 27.2.2019. Ohje on jaettu esihenkilöille ja se on tallennettu IMS-toiminnanohjausjärjestelmään.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa, seurantaa, poikkeamiin reagoimista sekä suoritumisen arviointia. Kuntayhtymässä sisäinen valvonta toteutetaan vertaamalla toimintayksiköiden ja niiden henkilöstön toiminnan tuloksia ja toimintatapa säädettyihin lakeihin, säännöksiin ja ohjeisiin, kuntayhtymää sitoviin sopimuksiin, kuntayhtymän omiin ohjeisiin sekä varattuihin resursseihin ja toimintatavoitteisiin.

Perusturvakuntayhtymä Akselissa jokainen esihenkilö vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta – se on osa normaalia johtamista. Henkilöstön tulee raportoida esihenkilölleen seikoista, jotka uhkaavat toiminnan tuloksellisuutta, laatua, laillisuutta ja kuntayhtymän varallisuuden asianmukaista hoitamista.

Yhtymähallitus on vastannut sisäisen valvonnan järjestämisestä hyväksymällä sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelemällä toimintakertomukseen ja osavuositarkastuksiin liittyvät talouden ja toiminnan keskeiset tunnusmerkit koko kuntayhtymän osalta. Viranhaltijapäätökset on saatettu hallitukselle tiedoksi säännöllisesti päätöksiin mahdollisesti kohdistuvan otto-oikeuden käyttämisen varmistamiseksi hallituksen päättämässä laajuudessa.

Kuntayhtymän johtaja on kutsunut johtoryhmän koolle säännöllisesti, jotta hänellä on tieto kuntayhtymän tilasta ja toiminnasta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Toimintaan ja talouteen liittyvien suunnitelmien toteutuminen käydään läpi osavuositarkastusten yhteydessä. Keskeistä sisäisen valvonnan toteuttamisessa on kuitenkin ennaltaehkäisevä työ, joka tarkoittaa sitä, että linjauksia vaativat päätökset käydään etukäteen läpi päätöksen tekijän ja esimiehen kanssa. Suorien alaiensa osalta johtaja käy läpi tehtyjä päätöksiä vuosittain otannanomaisesti. Päätökset on nähtävillä Dynasty-ohjelman kautta.

Tulosaluejohtajat vastaavat johtamansa palvelualueen osalta sisäisestä tarkastuksesta. He vastaavat toimintaan liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta näistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Henkilöstöä koskevissa päätöksissä ja asioissa on kiinnitettävä huomiota henkilöstösuunnitteluun ja siten henkilöstön tarkoituksenmukaiseen mitoittamiseen, henkilöstöhankintaan, henkilöstön kehittämiseen, palkka- ja muihin palvelussuhdeasioihin, työsuojeluun, henkilöstöpalveluihin sekä yhteistoimintajärjestelmiin. Päätöksinä ja ratkaisuja tehdessään esihenkilön on otettava huomioon asiaa koskevien lakien sekä virka- ja työehtosopimusten määräykset, kuntayhtymän hallituksen ja kuntayhtymän johdon ja hallintopalveluiden päällikön toimivaltansa puitteissa antamat sitovat ohjeet soveltamiskäytännöstä kuntayhtymässä. Asianomainen esihenkilö vastaa viime kädessä siitä, että palvelussuhdeasioita koskevat tiedot viedään tietojärjestelmiin oikein ja ajallaan.

Vuosilomia, sairauslomaa ym. koskevat KVTES:n mukaiset henkilöstöpäätökset tehdään Populus – ohjelmaa käyttäen. Tulosaluejohtajat ovat informoineet kuntayhtymän johtajaa etukäteen tärkeimmistä päätöksistä. Raporteissa ei ole huomautettavaa.

Laskujen osalta on hyväksyjän varmistettava, että tosite on muodollisesti ja asiallisesti oikein ja että sen kohteena oleva hankinta vastaa tilattua, tositteessa on oikea tilimerkintä ja että menon suorittamiseen on käyttösuunnitelmassa varauduttu. Ennen kuin maksu suoritetaan, menotositteessa on oltava asiataarkastus ja hyväksyntä. Asiatarkastaja ja hyväksyjä eivät saa olla sama henkilö. Laskujen asiataarkastaminen ja hyväksyminen tehdään laskujen käsittelyohjelmalla Baswarella.

Esihenkilön on viivyttämättä ryhdyttävä toimenpiteisiin, jos hän havaitsee sääntöjen vastaista tai tehottomaa toimintaa. Esihenkilöasemassa olevien henkilöiden on raportoitava tarvittaessa ylemmälle esihenkilölleen / toimielimelle sisäisessä valvonnassa esille tulleista, toimenpiteisiin johtaneista tai johtavista asioista.

Perusturvakuntayhtymä Akselissa tietoturvaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet on määritelty erillisessä kuntayhtymän tietoturvapoliitikassa ja tietoturvasuunnitelmassa. EU:n uutta tietosuojasetusta alettiin soveltamaan uusine velvoitteineen ja sanktioineen keuhällä 2018. Tietosuojatyöryhmässä on päivitetty ohjeistuksia ja koulutettu henkilöstöä.

Sisäisen valvonnan parantamiseksi kuntayhtymän päivitetyssä hallintosäännössä on tarkennettu vastuuta. Sisäistä valvontaa tehostetaan jatkossa myös panostamalla esihenkilöiden koulutukseen ja lisäämällä tiedotusta kuntayhtymän yhteisistä käytännöistä.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden 2021 ulkoiset toimintatuotot olivat yhteismäärältään 54.239.478 euroa. Toimintakulut olivat yhteensä 53.983.138 euroa. Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, eli toimintakate on 256.340 euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen vuosikate on 250.028 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot käyttöomaisuudesta ovat tuloslaskelman mukaan 250.864 euroa. Poistojen jälkeen tilikauden tulos on -836,00 euroa. Alla olevissa kuvioissa on kuvattu ulkoisten toimintakulujen jakautumista

1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma, 1.000 e

	2020	2021
ulkoinen		
Toimintatuotot	50 454	54 239
Toimintakulut	-50 295	-53 983
Toimintakate	159	256
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	15	14
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	-10	-20
Vuosikate	163	250
Poistot ja arvonalentumiset	-163	251
Suunnitelman mukaiset poistot	-163	-163
Tilikauden tulos	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,31 %	100,47 %
Vuosikate/Poistot, %	100,00 %	100,00 %
Vuosikate, euroa/asukas	7,44	7,35
Asukasmäärä	21 903	21 903

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

1.4.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma, 1.000 e

	2020	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	163	250
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-443	-185
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-280	65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset	-743	-955
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5	40
Vaihto-omaisuuden muutos	-141	143

Saamisten muutos	613	-1364
Korottomien velkojen muutos	697	-20
Rahoituksen rahavirta	422	-247

Rahavarojen muutos	147	-182
--------------------	-----	------

Rahavarat 31.12.	141	141
------------------	-----	-----

Rahavarat 1.1.	0	141
----------------	---	-----

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2021
Toiminnan ja investointien rahakertymä 5 vuodelta	0	0
Investointien tulorahoitus, %	36,80 %	25,80 %
Lainanhoitokate	2234,8	2234,8
Kassan riittävyys, pv	1	1
Asukasmäärä	21 903	21 903

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA, 1.000 euroa	2020	2021	VASTATTAVAA, 1.000 euroa	2020	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	991	925	A OMA PÄÄOMA	457	459
I Aineettomat hyödykkeet	128	23	I Peruspääoma	457	457
1. Aineettomat oikeudet	0	0	IV Edell. tilikauden yli-/allijäämä	3	3
2. Tietokoneohjelmistot	0	0	V Tilikauden yli-/allijäämä	0	-1
3. Muut pitkävaikutteiset menot					
			B POISTOERO JA VAPAAENTOISET VARAUKSET	0	0
II Aineelliset hyödykkeet	861	900			
4. Koneet ja kalusto	183	926	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	678	-26	1. Eläkevaraukset	0	0
			2. Muut pakolliset varaukset	0	0
III Sijoitukset	2	2			
1. Osakkeet ja osuudet	2	2	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	289	407
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	250	287	1. Valtion toimeksiannot	39	120
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	250	250	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	250	187
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 707	7 788	E VIERAS PÄÄOMA	7 200	8 135
I Vaihto-omaisuus	252	109	I Pitkäaikainen	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	252	109	II Lyhytaikainen	7 200	8 135
			6. Ostovelat	3 182	3 341
II Saamiset	6 315	7 680	7. Liittymismaksut ja muut velat	421	422
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	8. Siirtovelat	3 596	3 418
Lyhytaikaiset saamiset	6 315	7 680			
1. Myyntisaamiset	4 838	4 198	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 949	9 000
3. Muut saamiset	762	934			

4. Siirtosaamiset	715	2550
IV Rahat ja pankkisaamiset	141	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 949	9 000

1.6 Kokonaistulot ja -menot

Tulot	1.000 €	Menot	1.000 €
Toiminta	54 239	Toiminta	-53 983
Toimintatuotot	0	Toimintakulut	0
Korkotuotot	0	-valmistus omaan käyttöön	0
Muut rahoitustuotot	13	Korkokulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Muut rahoituskulut	-20
Tulorahoituksen korjauserät	0	Satunnaiset kulut	0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		Tulorahoituksen korjauserät	0
Investoinnit		Pakollisten varausten muutos	
Rahoitusosuudet investointeihin	0	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	Investointimenot	-185
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	54 252	Kokonaismenot yhteensä	-54 188

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Yhtymähallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Vuoden 2021 alijäämä on 836,00 euroa. Kuntayhtymällä on kertynyt ylijäämää taseessa 2.669,12 euroa.

Vuoden 2021 jäsenkuntien toteutuneet maksuosuudet, maksuosuudet ja tasauslaskutus on esitetty alla olevassa taulukossa.

Masku	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*
100 Hallinto	-236 834	-253 965	-350 592	96 627
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-3 763 139	-3 773 432	-3 790 357	16 925
300 Työikäisten palvelut	-4 287 642	-4 835 878	-5 220 373	384 495
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-7 383 269	-7 973 265	-8 721 090	747 825
Yhteensä	-15 670 885	-16 836 540	-18 082 412	1 245 872
Mynämäki	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*
100 Hallinto	-190 133	-203 662	-280 863	77 201
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-3 419 278	-3 466 835	-3 312 187	-154 648
300 Työikäisten palvelut	-5 313 811	-5 412 175	-5 645 452	233 277
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-9 985 747	-9 961 899	-10 227 227	265 328
Yhteensä	-18 908 968	-19 044 570	-19 465 728	421 168
Nousiainen	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*
100 Hallinto	-117 125	-125 232	-172 412	47 180
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-1 669 719	-1 800 282	-1 898 152	97 870
300 Työikäisten palvelut	-2 514 380	-2 784 779	-3 124 679	339 900
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-4 431 679	-4 566 778	-4 837 645	270 867
Yhteensä	-8 732 903	-9 277 070	-10 032 888	755 818
Jäsenkunnat yhteensä	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Muutos €*
100 Hallinto	-544 092	-582 859	-803 866	221 007
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	-8 852 136	-9 040 548	-9 000 698	-39 852
300 Työikäisten palvelut	-12 115 833	-13 032 831	-13 990 504	957 673
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	-21 800 695	-22 501 942	-23 785 961	1 284 019
Yhteensä	-43 312 756	-45 158 180	-47 581 028	2 422 848

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Kuntayhtymän hallinto

Tulosalueen johtaja: Kuntayhtymän johtaja Marika Tuimala

Toimintaympäristön muutokset

Kuntayhtymän uusi viranhaltijaorganisaatio on otettu käyttöön 1.1.2021. Talousarvion 2021 valmistelun aikana organisaatiomallia ei oltu kokonaisuudessaan hyväksytty, joten talousarvio vuodelle 2021 on laadittu uudelleen ja hyväksytty 17.3.2021 yhtymähallituksessa (§45) uuden organisaatiomallin mukaisiin tulosalueisiin, tulosityksiköihin ja toimintayksiköihin. Myös hallintosääntö päivitettiin ja hyväksyttiin jäsenkuntien valtuustoissa volmaan 1.1.2021.

Perussopimus päivitettiin keväällä 2021. Yhtymävaltuuston perustaminen oli keskeisin muutos perussopimukseen. Uuden perussopimuksen voimaantulon myötä 1.8.2021 tuli kuntayhtymän hallintosäännössä määrätä kuntayhtymän eri viranomaisten toimivallan ja tehtävien jaosta uudelleen, sillä yhtymävaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa, joten hallintosääntö päivitettiin uudelleen. Uusi hallintosääntö tuli voimaan valtuustokauden vaihtuessa 1.8.2021.

Toteumaraportin 1-6/2021 toteuman peusteella yhtymähallitus esitti elokuussa yhtymävaltuustolle määrärahamuutoksen jäsenkuntien maksuosuuksiin. Yhtymävaltuusto hyväksyi 8.9.2021 (§13) esitetyt muutokset.

Vyörytettävät erät ja niiden jakoperusteet:

- ICT-menot: kustannusten mukaan
- Palkkahallinto: henkilöstömenot
- Kirjanpito: toimintamenot, pl. henkilöstömenot ja asiakaspalvelujen ostot muilta
- Toimistohenkilöstö: toimistohenkilöstön työpanos
- Yhteistoiminta: henkilöstömäärä

Sisäisten erien ja vyörytysten tarkoituksena on kohdistaa kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset toiminnolle. Kustannukset jaetaan toiminnolle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Sekä talous- että palkkahallinnon palvelut ostetaan Mynämäen taloushallintoyksiköstä. Taloushallinnon kustannukset vyörytetään palveluiloille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Talous- ja palkkahallinnon kustannukset vuonna 2021 olivat yhteensä 313.439 euroa.

Kuntayhtymä toimii pääsääntöisesti jäsenkunnilta vuokratuissa tiloissa, minkä lisäksi se ostaa jäsenkunnilta muitakin palveluita. Kuntayhtymän jäsenkunniltaan ostamat palvelut pitävät sisällään toimitilojen vuokrat, kiinteistöhuollon ja siivouspalvelut.

2.1.1 Toiminnan tavoitteet

Asiakas • Asiakkaan osallisuuden lisääminen. • Asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Palveluiden jatkuvuuden ja yhdenvertaisuuden turvaaminen	Laadun hallinta (SHQS) / toiminnanohjausjärjestelmä	Aktiivisesti käytössä kaikilla palvelualueilla	Sisäiset auditointien aloittaminen	Ei toteutunut

Palvelut

- Oikea-aikainen ja oikealaatuinen palvelu helposti löydettävissä
- Palveluiden kehittäminen tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus (SOTE) huomioiden

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Sähköisillä palveluilla tuodaan palvelut lähemmäksi asiakasta Akseli osallistuu aktiivisesti maakunnallisen SOTE- uudistuksen valmisteluun yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa	Nettisivujen kehittäminen sekä Suomi.fi laajempi käyttöönotto Otetaan yhteisesti sovittuja maakunnallisia toimintatapoja ja malleja käyttöön eri palveluissa Toimitilat edistävät tuottavaa työskentelyä ja tukevat uusia työnteon tapoja Organisaatorakenteen muuttaminen	Riittävästi pysyvää ja toimivia tiloja työntekijöille sekä asiakastarpeet huomioonottavia tilaratkaisuja	TP 2020 TP 2020 Organisaatorakenne toimiva	Nämä tavoitteet toteutuneet Ei riittävästi toimitiloja henkilökunnalla. Etätyön laajentamisella pyritty vastaamaan tilahaasteisiin. Uutta organisaatiota ei ole pystytty ottamaan käyttöön kokovaltaisesti, henkilöstövajeen vuoksi.

Talous

- Palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti	Perusturvakuntayhtymä Akseli tuottaa yhteistoiminta-alueella laadukkaat, kustannustehokkaat ja asukkaiden saatavilla olevat sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2020	TA 2021	Ei toteutunut

2.1.2 Hallintopalvelut

Vastuhenkilö: Hallintopalveluiden päällikkö Janne Samsten

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtäväalue sisältää tarkastuslautakunnan ja vastuullisen tilintarkastajan toiminnan kulut. Tarkastuslautakunnassa on 6 jäsentä. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii hallinnon sihteeri. Tarkastuslautakunnan kustannukset vuonna 2021 olivat 8.067 euroa.

Yhtymävaltuusto

Yhtymävaltuusto aloitti toiminnan elokuussa 2021. Yhtymävaltuuston määrärahat sisältyvät yhtymähallituksen määrärahoihin. Yhtymävaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa.

Yhtymähallitus

Kuntayhtymän hallitukseen kuuluu yhteensä 9 jäsentä. Perussopimuksessa mainitaan miten jäsenkuntien edustus hallituksessa jakautuu. Esittelijänä yhtymähallituksessa toimii kuntayhtymän johtaja.

Yhtymähallitus ohjaa ja valvoo kuntayhtymän toimintaa. Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän hallinnon, talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Yhtymähallitusta varten oli varattu määrärahat kahteentoista kokoukseen sekä 3 seminaariin. Yhtymähallituksen ja yhtymävaltuuston kustannukset vuonna 2021 olivat 38.154 euroa.

Yksilöjaos

Kuntayhtymässä toimii 5-jäseninen yksilöjaos, joka käyttää sosiaalilainsäädännössä määrättyä ratkaisu- ja päätösvaltaa asioissa, jotka lainsäädännön mukaan kuuluvat yksilöasioissa sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle. Yksilöjaoksen esittelijänä toimii pääsääntöisesti sen palvelulinjan johtaja, jonka asioita käsitellään.

Yksilöjaoksen kustannukset vuonna 2021 olivat 2.390 euroa.

Yleishallinto

Yleishallinnon kustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä 305.969 euroa. Toimistohenkilöstöön kuuluu 3 toimistosihteerin toimea. Hallinnon kustannukset jaetaan kustannusten mukaisesti palvelulinjoille.

Yhteistoiminta

Kustannuspaikka pitää sisällään yhteistyötoimikunnan kustannukset, pääluottamusmiesten palkkiot, tietosuojavastaavan palkkamenot, koko kuntayhtymän TYKY-toiminta ja henkilöstön muistamisen kustannukset olivat vuonna 2021 29.177 euroa.

Tyky-toiminta sisältää esim. henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi järjestetyt tapahtumat. Tyky-toiminnan organisoimiseksi kuntayhtymässä toimii tyky-työryhmä, jossa edustaja jokaiselta palvelulinjalta. Korona-pandemian vuoksi tyky-toimintaa ei olla pystytty järjestämään normaalisti.

2.1.3 Kehittäminen

Vastuhenkilö: kehittämispäällikkö Johanna-Maria Toivonen

Kehittäminen sisältää ATK/ICT-palvelut, HYTE-työn sekä tietosuojan. ICT-palveluita kuntayhtymälle tuotti kaksi ICT-asiantuntijaa, joiden työpanosta täydennettiin asiantuntijatehtävien ostoilla. Kuntayhtymän digitaalisia palveluja kehitettiin yhteistyössä kuntayhtymän lasten, nuorten ja perhelen palvelujen, työikäisten palvelujen sekä ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelualueiden kanssa. (esim. digitaalinen perhekekuksen suunnittelun aloittaminen ja sähköisen asiakaspalautejärjestelmän hankkiminen).

HYTE-työn eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta-ajatuksena on ollut Maskussa, Mynämäessä ja Nousiaisissa asuvien kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä Akselin peruskuntien kanssa niin, että kuntien peruspalvelut (mm. sivistys- ja liikuntatoimi) ja Akselin tuottamat sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut nivELYVÄT toisiinsa tarkoituksenmukaisella tavalla. Viimeksi mainitusta esimerkkinä on edellä mainittu digitaalisen perhekekuksen suunnittelun aloittaminen yhteistyössä Aksellikuntien edustajien sekä alueen järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Lisäksi HYTE-työssä painottui painottui v. 2021 kuntien ja kuntayhtymän yhteisten hyvinvointikertomukseen ja –suunnitelman laadinta.

Tietosuojan avulla turvattiin kuntayhtymän palvelujen käyttäjille heidän oikeuksiensa ja vapauksiensa toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä.

Muun kehittämistyön tavoitteena on ollut mahdollistaa kuntalaisille joustavien, laadukkaiden ja tarkoituksenmukaisen palvelujen saaminen. Tähän tavoitteeseen on vastattu mm. työyhteisöjen toimivuuden kehittämiseen tähtäävällä Lupa onnistua -hankkeella yhteistyössä Juju Works Oy:n kanssa. Oppilaitosyhteistyön avulla on puolestaan edistetty riittävän henkilöstön saamista kuntayhtymän palvelukseen. Yhteistyötä tehtiin alueen ammattikorkeakoulujen ja lähihoitajia kouluttavien oppilaitosten kanssa. Viimeksi mainittujen kohdalla yhteistyötä kohdennettiin erityisesti koskemaan oppisopimusopiskelijoita, mikä osaltaan saattaa helpottaa lähihoitajien saatavuutta.

2.1.4 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot

Kuntayhtymän hallinnon tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja menot:

Kuntayhtymän hallinnon tulosalue	TA 2021	MTA2021	TP 2021	Muutos %
Tuotot*	2 662	2 662	2 378	-10,67 %
Kulut*	-2 011 424	-2 050 191	-2 360 724	15,15 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-704 470	-704 470	-655 409	-6,96 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 352 054	-1 390 821	-1 594 750	14,66 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-46 700	-46 700	-73 006	56,33 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-46 000	-46 000	-31 261	-32,04 %
<i>Poistot</i>	-284 188	-284 188	-193 357	-31,96 %
Netto	-2 292 950	-2 331 717	-2 551 703	9,43 %

Hallinnon tulosalueella palveluiden ostot ylittivät talousarvion noin 200 000 eurolla. Ylitykset tulevat suurimmaksi osaksi ICT-palveluiden palveluostoista ja osa ylityksestä tuli toimisto- ja asiantuntijapalveluiden ostoista.

2.2 Lasten, nuorten ja perhelen palvelut

Tulosalueen johtaja: palvelualuejohtaja Annika Sirén 12.7.2021 saakka, vs. palvelualuejohtaja Tuija Hassinen-Laine ajalla 1.2.-31.3.2022, vs. palvelualuejohtaja Sari Ahanen ajalla 1.4.-31.10.2021 ja 1.11.2021 alkaen Sari Ahanen vakituksena palvelualuejohtajan virassa

2.2.1 Perhepalvelut

Vastuhenkilö: perhepalveluiden päällikkö Riitta Malmivaara

Palveluihin kuuluvat neuvolatoiminta (äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvola), neuvolan ennaltaehkäisevä perhetyö ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto.

Äitiysneuvolatoiminnan tavoitteena on turvata raskaana olevan naisen ja sikiön terveys ja hyvinvointi, edistää tulevien vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia sekä tulevan lapsen kehitysympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta.

Perhesuunnitteluneuvolan tavoitteena on seksuaaliterveyden edistäminen ja ylläpitäminen.

Lastenneuvolan tehtävänä on edistää alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia.

Neuvolan perhetyö on muuta neuvolatyötä täydentävää palvelua. Se on tarkoitettu neuvolaikäisten lasten perheille jo odotusajasta lähtien ja se on lyhytaikaista tukea, jota pyritään tarjoamaan jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen, lasten ja nuorten terveen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä koko perheen hyvinvoinnin huomioiminen yhteistyössä oppilaan, perheen ja koulun kanssa.

Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on opiskelijoiden terveyden edistäminen, terveen kasvun ja opiskelun tukeminen sekä koko oppilaitosyhteisön hyvinvointi. Fyysisen terveyden rinnalla tuetaan opiskelijan psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Psykologitoiminnan tavoitteena on alle kouluikäisten lasten kasvun ja kehityksen tukeminen yhdessä vanhempien kanssa ja kouluikäisten osalta lisäksi oppimista koskevan tilanteen arviointi ja konsultaation antaminen kouluille ja perheille.

Koulukuraattoritoiminnan tavoitteena on oppilaiden sosiaalisen hyvinvoinnin, myönteisen kehityksen, koulunkäynnin ja elämäntilanteen tukeminen. Työ on ennaltaehkäisevää yksilöllistä ja yhteisöllistä oppilashuoltotyötä.

Toiminnan tavoitteet

Asiakas

- Asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti
- Asiakkaan osallisuuden lisääminen

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Järjestetään tarpeen mukaiset ja laadukkaat ennaltaehkäisevän terveyspalvelujen palvelut	Riittävä ja alueellisesti tasapuolinen resursointi sekä toimivat ja yhteneväiset hoitokäytännöt	19.6.2019 yhtymähallituksessa hyväksytty toimintasuunnitelma	Suunnitelman mukaiset palvelut	Suunnitelman mukaiset palvelut on saatu toteutettua koronapandemiasta huolimatta
		Kansallisen rokotusohjelman muutokset	Kansallinen rokotusohjelma toteutetaan palveluissa	Kansallinen rokotusohjelma on toteutettu ja lasten ja nuorten koronarokotukset on toteutettu ohjelman mukaisesti.
Asiakkaiden tasavertainen kohtelu ja asiakkaiden tavoitettavuus		Käyntimäärät (poisjäävien seuranta)	Asiakkaiden tavoitettavuus 98%	

Asiakkaan osallisuuden ja keskinäisen vertaistuen lisääminen	Asetuksessa annetut käyntimäärät toteutuvat eri toiminta-alueilla ja yksiköissä Alueen lapsiperheiden vertaistuki Vanhempien osallisuuden parantaminen kutsukirjeellä kouluterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin (1.lk, 5.lk ja 8.lk) OmaKantakirjaukset mahdollistamaan asiakkaan osallisuuden lisäämistä Alakäisen asiointi	Ryhmäneuvola ensimmäisen lapsen saaneille lapsiperheille lapsen ollessa 10kk ikäinen Yhtenäinen kutsukirjevanhemmille Kirjaaminen ja tiedon siirtyminen OmaKantaan Lapsen ja nuoren mielipide hoitoonsa huomioiden hänen ikänsä ja kehitystasonsa Opiskeluhoitopalvelut	Ryhmäneuvolatoiminnan ylläpitäminen. Kutsukirje kouluterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin lähetetään kaikille vanhemmille Yhtenäiset kirjaamishojeet eri toiminta-aloilla perheiden ennaltaehkäisevissä terveyspalveluissa Lapsen ja nuoren ikä ja kehitystaso on arvioitu ennaltaehkäisevissä terveyspalveluissa ja kirjattu Opiskeluhoitoloissa oppilaalla on mahdollisuus päästä keskustelemaan psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä työpäivänä. Kliinisissä tapauksissa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.	Asiakkaiden tavoitettavuus on toteutunut. Ryhmäneuvolatoiminta on toteutunut, koronapandemiasta johtuen osa on toteutettu etänä. Yhtenäinen kutsukirje on käytössä. Yhtenäiset kirjaamismallit on toteutettu fraasien avulla. Lapsen ja nuoren ikä ja kehitystaso arvioidaan ja kirjataan potilastietojärjestelmään, tietojen ylläpitäminen omaKantassa hoitajille ei ole toteutunut käytössä olevan ohjelmiston vuoksi. Osoittain toteutunut, resurssipula erityisesti psykologipalveluissa vaikuttanut asiaan. Loppuvuonna käytetty ostopalveluja.
Joustavat palvelut Perheiden ennaltaehkäisevissä terveyspalveluissa Lasten sairauksien ja kehityshäiriöiden varhainen tunnistaminen Tukea tarvitsevien lasten ja nuorten sekä perheiden tunnistaminen ja tukeminen	Mahdollisuus ei-ajanvarauksella vastaanottoon Tarvitsijoille kuntoutussuunnitelman tekeminen Kotona tehty neuvolatyö	Avoneuvolat äitiys- ja lastenneuvoloissa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ICF toimintakykyprofiili Neuvoloiden ja neuvolan perheyön kotikäyntimäärät	Avovastaanotto toiminnan ylläpitäminen Lasten kuntoutussuunnitelmassa ICF toimintakykyprofiili Neuvoloiden kotikäynnit - 500 kotikäyntiä vuoden aikana	Avovastaanotto ei ole toteutunut koronapandemian vuoksi. ICF toimintakykyprofiili on käytössä yhtelystyössä kuntien varhaiskasvatuksen kanssa alle kouluikäisten osalta. Kotikäynnit: 576, tavoite on toteutunut.

Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen	Poikien HPV rokotukset	HPV rokotus tarjotaan kaikille kohderyhmään kuuluville	HPV rokotus on tarjottu kaikille kohderyhmään kuuluville	HPV rokotus on tarjottu kaikille kohderyhmään kuuluville
Moniammatillinen yhteistyö	Eri toimijoiden välinen sujuva yhteis- ja verkostotyö opiskeluhuollossa	Koulujen yhteisöllinen ja yksilöllinen opiskelijahuolto, riittävä henkilöstöresurssi mahdollistamaan yhteisöllisen opiskeluhuollon	Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon lisäresurssi	Kouluterveydenhuollossa on ollut saatavilla terveydenhoitajan lisäresurssi.
Soteen valmistautuminen	Sähköisin palveluiden kehittäminen	NeuvolaChat, NeuvolaFacebook ja Pyydä Apua-nappi Sähköinen ajanvaraus	Toiminta vakiintunutta Käyttöönotto osittain neuvolapalvelussa	Sähköisten palveluiden toiminta on vakiintunutta ja sitä on pyritty kehittämään mm. sähköinen ajanvaraus on otettu käyttöön neuvolapalvelussa (äitiys-, perhesuunnittelu ja lastenneuvolat)
Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen	Eri toimijoiden välinen sujuva yhteis- ja verkostotyö	Opiskeluhuollon ohjausryhmän kokoukset vuoden aikana Opiskeluhuoltopalveluiden henkilöstön yhteistyön tiivistäminen	4 kokousta vuoden aikana säännölliset yhteistyöpalaverit 4/v	Kokouksia on ollut vuoden 2021 aikana kaksi. Koolle kutsujana kuntien edustaja. Opiskeluhuoltopalveluiden tiimi on kokoontunut vuoden 2021 aikana kertaan.
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet saavutetaan	Vuoden 2021 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen määrärahojen puitteissa Yhdellä terveydenhoitajalla lääkkeenmäärämisoikeus	TP 2021 Lääkkeenmäärämisoikeuden omaavien terveydenhoitajien määrä	TA 2021 Yksi terveydenhoitaja määrää lääkkeitä (reseptit) koulutuksen antamilla oikeuksilla	Lääkkeenmäärämisokoulutus ei ole toteutunut.

Toimintaympäristön muutokset

Lasten kuntoutusryhmän toimintamallin on vakiintunut sairaanhoitopiirin avopediatrin johdolla. Alueelliseen ICF-hankkeeseen osallistuminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja PTKY Akselin eri toimijoiden kanssa (mm.

terapeutit, psykologit, lääkärit). Hankkeen päättymisen jälkeen on jatkettu ICF toimintakyvyn arviointia yhteistyössä Akselin kuntien varhaiskasvatusten kanssa. Lasten kuntoutussuunnitelmat ovat lisääntyneet vuosittain ja vuoden 2021 talousarvion tavoite (15-20 kuntoutussuunnitelmaa) on selkeästi saavutettu määrän ollessa 73 vuoden 2021 osalta.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ja opiskelijoiden määrän lisääntyminen on aiheuttanut koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon resurssipaineita. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon osallistumisen mahdollistaminen yhteisölliseen opiskeluhooltoon on osittain saatu turvattua lisäresurssin avulla. Lisäresurssia on jouduttu käyttämään koronarokotuksissa ja henkilöstön äkillisissä poissaoloissa, mikä on vähentänyt lisäresurssin käyttöä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osallistamisessa yhteisöllisessä opiskeluhoollossa.

Terveydenhuollon palveluissa tulee selvittää alaikäisen lapsen ja nuoren mielipide hoitoonsa aina, kun se hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden on mahdollista. Tämä toimintamalli on otettu käyttöön palveluissa, mutta potilastietojärjestelmän vuoksi tietojen näkymistä yli 10 vuoden ikäisen lapsen huoltajille ei ole saatu viivästettyä tai estettyä.

Palvelualueiden välisenä yhteistyönä on pyritty lisäämään resurssien kohdentamista oikea-aikaiseen ja oikealaatuiseen palveluun; Koululääkäripäivien keskittämällä on pyritty vapauttamaan lääkäreiden työpanosta muihin työtehtäviin. Lemun toimipisteen sulkeminen ja asiakastyön siirtäminen muihin toimipisteisiin on vähentänyt terveydenhoitajien ja lääkäreiden matka-aikaa ja -kustannuksia. Muutoksesta huolimatta perheille palvelujen tasapuolisuus ja laatu on saatu säilytettyä, palvelut on tarjottu edelleen lähipalveluna PTKY Akselin alueella.

Sähköisten palveluiden käyttöönotto toteutettiin vuoden 2021 aikana perheiden ennaltaehkäisevissä terveyspalveluissa koskien osaa neuvolapalvelujen ajanvarausta ja soittopyyntöä. Lasten 5-11-vuotiaiden koronarokotusaikojen varaus sähköisenä ajanvarauksena saatiin alkamaan vuoden 2021 lopussa rokotusten alkaessa.

Opiskeluhoitopalveluiden henkilöstön (kuraattorit/psykologit/terveydenhoitajat) yhteistyötä on tiivistetty. Opiskeluhoitopalveluissa perustettiin opiskeluhoitopalveluiden tiimi. Tiimin jäseninä on vastaava kuraattori, psykologien vastuuhenkilö, kouluterveydenhuollon yhdyshenkilö ja perhepalveluiden päällikkö. Tiimin toiminta alkoi ensin pilottiluonteisena ja syksyllä 2021 sen toiminta vakiinnutettiin. Tiimin rooli, tehtävät ja tavoitteet on määritelty pilottijakson aikana.

Psykologin resursseja ei saatu täytettyä syksyllä 2021 tulleeeseen äkillisen henkilöstövajeeseen ja sitä pyrittiin korvaamaan ostopalveluilla loka-joulukuun aikana 2021. Ostopalveluina saatiin osa tuki- ja tutkimuskäynneistä toteutettua. Psykologien rekrytointi on ollut haasteellista vuoden 2021 aikana.

Koronapandemiasta ja lisätehtävistä huolimatta VN:n asetuksen mukaiset palvelut on saatu toteutettua perheiden ennaltaehkäisevissä palveluissa. Perhepalveluiden henkilöstö on kokenut vuoden 2021 henkisesti kuormittavana työ määrän ja asiakkaiden tuen tarpeen lisääntymisen myötä.

2.2.2 Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Sari Ahanen

Lapsiperheiden sosiaalipalveluihin kuuluvat lapsiperheiden sosiaalityö, perheohjaus, lastensuojelu, perheneuvola/-perheneuvonta ja lapsiperheiden kotipalvelu Lastenvalvojapalvelut ovat Ptky Akselin osalta siirtyneet 1.3.2020 maakunnalliseen perheoikeudelliseen yksikköön, jonka palvelut tuottaa Turun kaupunki. Akseli-kuntien asukkaille lastenvalvojapalveluita on tarjolla lähipalveluna kahtena päivänä viikossa.

Lapsiperhesosiaalityön ja lastensuojelun sosiaalityön tavoitteena on tukea ja ohjata asiakkaita elämän kriisitilanteissa ja pyrkiä vahvistamaan asiakkaiden omia voimavaroja. Asiakkaita pyritään tukemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Lapsiperhesosiaalityön palvelut ovat ennaltaehkäisevää ja perheiden vapaaehtoisuuteen perustuvia palveluita. Lastensuojelun sosiaalityössä avohuollon palvelut ja tukitoimet ovat ensisijaisia asiakkaille tarjottavia palvelumuotoja.

Perheohjauksessa pyritään käyttämään ensisijaisesti omia työntekijöitä ja ostopalveluita käytetään vain tilanteissa, joissa omaa palvelua ei ole mahdollista perheelle tarjota. Lapsiperheiden kotipalvelua alueella hoitaa 3 työntekijää. Lapsiperheiden kotipalvelu on tarkoitettu ennaltaehkäiseväksi ja varhaiseksi tueksi lapsiperheille. Sen avulla pyritään tukemaan perheen omaa toimintakykyä ja vahvistamaan arjen hallintaa.

Perheneuvonnan tavoitteena on toimia matalankynnyksen palveluna ja toimia ennaltaehkäisevänä tukena lapsen tai nuoren sekä heidän perheidensä tukena eri elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Toiminnan tavoitteet

Vuoden 2021 palnopolstealueet

1. Varhainen puuttuminen ja erityisongelmien nopea tunnistaminen.
2. Lapsen tai nuoren sekä heidän perheidensä omien voimavarojen tukeminen sekä palvelujen järjestäminen tarpeen mukaisesti.
3. Yhteistyön ja verkostotyön kehittäminen/laajentaminen koko alueella.
4. Lastensuojelun sijaishuollossa painopiste laitoshuollosta perhehoitoon tilanteen sen salliessa.
5. Ehkäistä asiakkaiden pitkäaikaista riippuvuutta lastensuojelun palveluista

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Lapsiperheiden palveluiden painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään ja varhaiseen tukeen.	Ennaltaehkäisevät perhepalvelut sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina	Lapsiperheiden kotipalvelussa parannetaan saatavuutta ja vähennetään ostopalveluita.	Ostopalveluiden käyttö pienempää kuin vuonna 2020	Tavoitteeseen ei ole päästy koronapandemian ja väliaikaisen henkilöstövajeen vuoksi.
Lastensuojelun tarpeessa olevien asiakkaiden tunnistaminen mahdollisimman alkaisessa vaiheessa ja oikea-aikainen tuki.	Viranomaissten välisen yhteistyön tiivistäminen, jotta avun tarpeessa olevat lapset ohjautuvat palveluiden piiriin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.	Yhteistyön mallintaminen varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja terveydenhuollon kanssa.	Arviointitiimin toiminta tutuksi varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja terveydenhuoltoon (Infotilaisuudet ja asiakasyhteistyö)	Koronapandemian vuoksi infotilaisuuksia ei ole järjestetty, mutta yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on pyritty vahvistamaan.
		Perheohjauksessa parannetaan saatavuutta ja vähennetään ostopalveluita.	Ostopalveluihin käytetään vähemmän rahaa kuin vuonna 2020	Perheiden tilanne on koronapandemian vuoksi heikentynyt ja tämän vuoksi tavoitteisiin ostopalvelujen vähentämisen osalta ei ole päästy.
Toimivat palveluketjut ja palvelujen kehittäminen tarpeiden mukaisesti.	Arviointiprosessin vahvistaminen, moniammatillisen yhteistyön kehittäminen palvelutarpeen arvioinnissa	Otetaan tarvittaessa palvelu- ja lastensuojelutarpeen	Arvioinnissa on käytetty mukana muitakin tahoja vuoden aikana.	Osittain saavutettu, asiakkuuksia käsitelty moniammatillisessa systeemisen tiimissä.

		arviointiin mukaan varhaisessa vaiheessa muitakin toimenpiteitä		
		Systeemisen mallin kokeilu Akselin resursseihin sovellettuna aloitettu lastensuojelussa	Systeemisiin viikoittaisiin tilinpalaveriin saadaan mukaan asiakkaat ja asiakkaiden kannalta oleelliset yhteistyökumppanit	Osittain toteutunut, koronapandemia rajoittanut tapaamisia.
Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen	Eri toimijoiden välinen sujuva yhteis- ja verkostotyö	Opiskeluhuollon ohjausryhmän kokoukset vuoden aikana	4 kokousta vuoden aikana	Osittain toteutunut. Tapaamisia ollut vuoden 2021 aikana 2.
		Oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstön yhteistyön tiivistäminen	säännölliset yhteistyöpalaverit 4/v	Tavoitteet kuuluvat uuden organisaatiomallin myötä perhepalveluiden alle ja tiedot toteutumisesta löytyy perhepalveluiden toimintaympäristön muutoksista
		Tehtyjen lasten kuntotussuunnitelmien määrä vuoden aikana	15-20	

Talous

- Palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Indikaattorit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet saavutetaan	Vuoden 2021 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen määrärahojen puitteissa Lapsiperheiden kotipalvelussa ja perhetyössä lisätään oman työn osuutta ja vähennetään ostopalveluita	TP 2020 ostopalveluiden määrän suunnitelmallinen vähentäminen	TA 2021 ostopalveluiden käyttö perheohjauksessa ja lapsiperheiden kotipalvelussa on erittäin vähäistä ja alittaa selvästi vuoden 2020 tason	Vuoden 2021 tilinpäätöksessä ostopalveluiden määrä on ylittänyt arvioidun. Perheiden palveluiden tarve on lisääntynyt koronapandemian vuoksi ja jälkihuollon ikämuutokset sekä nuorten kasvava pahoinvointi näkyy kustannusten kasvuna. Perheohjauksessa tavoitetta ei ole saavutettu.

				mutta lapsiperheiden kotipalvelussa tavoitteeseen on päästy.
--	--	--	--	--

Toimintaympäristön muutokset

Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen organisointia ja palveluprosessien tarkistamista sosiaalihuoltolain perusteella jatkettiin vuoden 2021 aikana. Tavoitteena oli tehdä kaikki sosiaalihuoltolain mukaiset palveluntarpeen arvioinnit intensiivisesti, ja tehostaa arvioinnissa käytössä olevaa työskentelymallia entisestään sekä hyödyntää Ankkuritiimin toimintaa uusissa arvioinneissa, joissa ajatuksena, että lyhyt interventio tulee perheelle riittämään. Arviointi tai selvitys saattaa jo sinällään olla tehokas interventio palauttamaan perheen tasapainotilan niin, ettei asiakkuuksia edes kaikille synny.

Työskentelyn laatua arvioinneissa oli tavoitteena parantaa erityisesti moniammatillisen arviointitiimityöskentelyn avulla, jossa hyödynnetään lastensuojelun systemisen mallin työskentelyä. Mallia kehitettiin vuoden 2021 aikana paikallisesti ja uusia työntekijöitä koulutettiin systemiseen työotteeseen. Arviointitiimissä vuoden 2021 aikana tapahtuneet henkilöstövaihdokset sekä resurssivajaus syksyllä -21 vaikuttivat siihen, että arviointitiimissä tavoitteita ei suunnitellussa mittakaavassa saavutettu. Moniammatillisen työn vahvistaminen systemisen tiimin kautta sekä Ankkuritiimin kanssa tehtävä yhteistyö ovat sellaisia osa-alueita, joissa tavoitteet saavutettiin.

Lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet siirrettiin organisaatiouudistuksessa vuoden 2021 alusta osaksi Lapsiperheiden sosiaalipalveluita. Lapsiperheiden sosiaalityössä työskenteli vuoden 2021 aikana 2,5 henkilöä. Lapsiperhesosiaalityössä asiakkaita oli vuoden 2021 aikana yhteensä 186, joista uusia 33. Vuoden 2021 alusta myös lapsiperhesosiaalityössä on otettu käyttöön systeminen työote ja systemiset tiimipalaverit.

Lastensuojelu on eriytetty omaksi korjaavan työn tiimikseen, johon kuuluvat avo- ja sijais- ja jälkihuollon palvelut. Lastensuojelun henkilöstön käyttö tehokkaasti ja kohdennetusti mahdollistaa ostopalvelujen vähentämisen sekä asiakkuuksien päättymisen kohtuullisessa ajassa. Lastensuojeluilmoituksien määrä on vuoden 2021 aikana lisääntynyt, yhteensä lastensuojeluilmoituksia tehtiin 748 kpl. Yhteydenottoja on tehty 102. Lastensuojelun henkilöstön pysyvyys on ollut hyvää, sen myötä lakisääteinen asiakastyö on saatu tehtyä laadukkaasti. Koronapandemian vaikutukset näkyvät myös lastensuojelussa, jossa asiakasmäärät ovat kasvussa. Lastensuojeluasiakkaita oli vuonna 2021 yhteensä 192, joista uusia 54.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelualueella talouden osalta pysyttiin vuoden 2021 muutetussa talousarvioissa. Toteuma alitti 1.75 %:lla arvoidut määrärahat. Lastensuojelun sijaishuollon kokonaiskustannukset ylittivät 4,76%:lla siihen varatut rahat. Ylitys johtui lastensuojelulaitoksien kustannuksien kasvusta. Perhehoidon osalta kustannukset alittivat talousarvioissa arvioidut kulut. Jälkihuollon kustannuksien osalta talousarvio ylittyi 53,2%:lla. Jälkihuollon kustannuksien nousuun vaikutti 1.1.2020 voimaan tullut laki jälkihuollon ikärajan nostosta 25-vuoteen. Ikärajan nosto on kasvattanut jälkihuollettavien määrää ja tämän lisäksi jälkihuollettavat nuoret ovat tarvinneet aiempaa huomattavasti enemmän tukipalveluita selviytyäkseen omasta arjestaan.

Koronapandemia on vaikeuttanut työskentelyä lapsiperhesosiaalityön palveluissa merkittävästi. Henkilöstön sairauspoissolot ovat lisääntyneet ja yleinen kuormittuneisuus henkilöstössä on ollut suurta. Kollegiaalinen tuki on jäänyt vähäisemmäksi, koska tiimi- ja muut yhteistyötapaamiset ovat peruuntuneet tai niitä on järjestetty etänä. Asiakkaiden palveluntarve on samaan aikaan kasvanut eikä tukea tarvitsevilla perheillä ole sairastumisten tai koronaepäilyjen vuoksi päästy riittävästi työskentelemään.

Tunnuslukutaulukot:

Masku

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
lastensuojelu					

lastensuojelutoimittukset	300	260	353	280	318
avohuollon asiakkaat la.	84	51	58	60	75
huostaanotetut lapset	10	19	20	24	21
ajotettut lapset	12	21	22	23	24
jälkihuollon asiakkaat	11	10	9	10	12
Tunnusluvut					
Lastensuojelun avohuolto (perhetyö, tukitoimet ja tukihenkilötoiminta)					
e/asukas	52	37	40	42	47
Lasten sijaishuolto					
e/asukas	87	120	199	171	170
Jälkihuolto					
e/asukas	12	6	3	6	7

Mynämäki

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
lastensuojelu					
lastensuojelutoimittukset	182	213	286	220	273
avohuollon asiakkaat la.	56	44	63	50	76
huostaanotetut lapset	18	19	17	22	15
ajotettut lapset	19	21	22	24	20
jälkihuollon asiakkaat	9	9	9	8	9
Tunnusluvut					
Lastensuojelun avohuolto (perhetyö, tukitoimet ja tukihenkilötoiminta)					
e/asukas	78	64	96	84	33
Lasten sijaishuolto					
e/asukas	117	128	167	170	156
Jälkihuolto					
e/asukas	12	11	9	12	17

Nousiainen

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
lastensuojelu					
lastensuojelutoimittukset	131	113	97	140	157
avohuollon asiakkaat la.	40	26	23	35	41
huostaanotetut lapset	8	10	10	10	10
ajotettut lapset	8	11	10	13	11
jälkihuollon asiakkaat	7	9	6	8	6
Tunnusluvut					
Lastensuojelun avohuolto (perhetyö, tukitoimet ja tukihenkilötoiminta)					
e/asukas	88	46	44	55	34
Lasten sijaishuolto					
e/asukas	108	116	118	86	167
Jälkihuolto					
e/asukas	9	18	10	11	26

Yhteensä

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lastensuojelu					
lastensuojeluilmoitukset	613	586	736	640	748
avohuollon asiakkaat ls.	180	121	144	145	192
huostaanotetut lapset	36	48	47	56	46
sijoitetut lapset	39	53	54	60	55
jälkihuollon asiakkaat	27	28	24	26	27
Tunnusluvut					
Lastensuojelun avohuolto (perhetyö, tukitoimet ja tukihenkilötoiminta)					
e/asukas	69	49	60	60	58
Lasten sijaishuolto					
e/asukas	102	122	171	152	164
Jälkihuolto					
e/asukas	12	10	7	9	14

Sijoitettujen lasten määrä ja ikäjakama 31.12.2020 ja 31.12.2021

2020					2021				
Ikä	Masku	Mynämäki	Nousiainen yhteensä		Ikä	Masku	Mynämäki	Nousiainen yhteensä	
0-7 v	5	4	3	12	0-7 v	4	5	2	11
8-13 v	8	8	3	19	8-13 v	8	4	4	16
14-18 v	9	10	4	23	14-18 v	12	11	5	28
yht.	22	22	10	54	yht.	24	20	11	55

2.2.3 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot

200 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	TA2021	MTA2021	TP2022	Muutos %
Tuotot	350 324	350 324	474 842	35,54 %
Kulut	-8 808 750	-8 997 162	-9 081 579	3,10 %
Henkilöstömenot	-2 830 773	-2 830 773	-2 758 454	-2,55 %
Palvelujen ostot	-5 535 119	-5 723 531	-6 060 887	9,50 %
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-77 012	-77 012	-36 718	-52,32 %
Avustukset	-151 671	-151 671	-90 817	-40,12 %
Muut toimintakulut	-214 175	-214 175	-134 703	-37,11 %
Netto	-8 458 426	-8 646 838	-8 606 737	1,75 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyöryttäviä kustannuksia

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden talouarvio alittui 1,75%, 40 101€ muutetusta talousarviosta. Palvelualueen tuotot ovat olleet 35,5% ennakoitua suuremmat ja henkilöstökuluissa on jonkin verran säästöä rekrytointihaasteista johtuen. Lapsiperheiden sosiaalityössä talouarvion suurimmat ylitykset ovat alkuperäisestä talousarviosta myönnettyissä shl-palveluissa 325 403 €, lastensuojelulaitosten maksuissa 265 596€ ja jälkihuollon kustannuksissa 110 649€.

2.3 Työikäisten palvelut

Tulosalueen johtaja: Palvelualuejohtaja Susanna Niemi

2.3.1 Avohoitopalvelut

Vastuuhenkilöt

Talvitie Teemu	johtava lääkäri (1.3.2021 alkaen)
Immonen Oili	vt. johtava lääkäri 1.1-28.2.2021
Pekkola Jaana	vastaava sairaanhoitaja
Junttila Merja	terapiapalvelujen vastaava
Antila Päivi	vastaava hammaslääkäri
Taalikka Laura	vastaava suuhygienisti

Tulosityksikön toiminta-ajatus

Avohoitopalveluihin kuuluvat lääkäri- ja hoitajavastaanotot, terapiapalvelut (fysioterapia, puheterapia ja toimintaterapia) ja suun terveydenhuolto. Avohoitopalveluiden tehtävänä on tuottaa perusterveydenhuollon palveluja alueen kaikkien asukkaiden terveyden edistämiseksi, sairauksien ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi.

Toiminta-ajatuksena on kuntalaisten aseman muuttaminen terveystietopalvelujen käyttäjinä antamalla heille enemmän mahdollisuuksia ja välineitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, sairauksien hoitoon sekä terveystietojen hallintaan. Toiminnan tavoitteena on saada asiakas omaksumaan oman aktiivisen hoidon keinot elintapaneuvonnalla niin, että hän selviytyy omiin resursseihinsa nähden mahdollisimman pitkään työ- ja toimintakykyisenä sekä mahdollisimman omatoimisena omassa elinympäristössään. Ryhmämuotoisia palveluja tuotetaan mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteet

Avohoitopalvelun tavoitteiden painopisteet:

1. Hoitoon pääsy tavoitteiden mukaisesti
2. Hoidon laadukkuus; digitalisaation lisääminen ja osaava henkilökunta
3. Oikea-aikainen hoito ja terveyden edistäminen sekä elintapaneuvonta
4. Kustannustehokas toiminta ja kokonaiskustannusten hallinta

Asiakas

- asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti
- asiakkaan osallisuuden lisääminen

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitefaso 2021	Toteuma 2021 (2020)
Hoitoon pääsy	Toimiva hoitoonohjaus	Hoitoon pääsyajat (ei-kiireelliset) Lääkärin vastaanotto: Hoitajan vastaanotto: -asiantuntijahoitajat Terapiapalvelut: Fysioterapia Puheterapia Toimintaterapia Suun terveydenhuolto: -hammaslääkärit -suuhygienistit	alle 3 viikkoa alle 1 viikko alle 2 viikkoa alle 3 kk alle 3 kk alle 3 kk alle 1,5 kk	k.a 2 viikkoa (1-4vkoa) k.a 2 viikkoa (1vkoa) k.a 2 viikkoa (2vkoa) k.a 4,5 kk (6-12kk) k.a 8 kk (yli 8kk) k.a 3,5 kk (2,5-3,5kk) k.a 1,6 kk (3vko-2kk)
Hoidon laadukkuus	Digitalisaation lisääminen: -sähköinen ajanvaraus -etävastaanotot Osaava ja motivoitunut henkilökunta Yksilöllinen asiakasohjaus	Sähköisen ajanvarauksen ja etävastaanottojen käyttömäärät Sähköinen palautejärjestelmä Henkilökunnan koulutus	Sähköisen ajanvarauksen käyttöä lisätään eri palveluissa ja varattavien aikojen määrää lisätään. Etävastaanottoja eri palveluissa. Laajasti käytössä, seuranta Vähintään 90 % saanut täydennyskoulutusta	Sähköinen ajanvaraus otettu käyttöön fysioterapiassa ja koronarokotuksissa. Sähköinen palautejärjestelmä ollut käytössä 6/21 lähtien. Toteutunut
Toiminnan vaikuttavuus	Suun th: oman suunhoidon onnistuminen	Harjaus x/pv	Harjaus 2x/pv	72 % 2x/pv (71 % vuonna 2020)

Palvelut

- oikea-aikainen ja oikealaatuinen palvelu helposti saavutettavissa
- palveluiden kehittäminen tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus huomioon

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021 (2020)
Oikea hoito oikeaan aikaan	Joustavat konsultaatiot eri toimipisteiden, ammattiryhmien sekä pth:n ja esh:n välillä. Hoidontarpeen arviointi Asiakassegmentointi	Konsultaatioiden määrä. Henkilöstön koulutus, potilasseuranta Paljon palveluita käyttävät	Osallistuminen alueellisiin pth-esh:n yhteistyön tiivistämishankkeisiin . Organisaation sisäisten käytäntöjen monipuolistaminen. 100 % saanut täydennyskoulutusta Seuranta	Konsultaatioiden määrä 12195 (8228) Osallistuttu yhteisiin hankkeisiin mm. akuuttigeriatria. Prosesseja ei ole kuvattu. Lisätty eri ammattiryhmien vuorovaikutusta, mm. moniammatilliset työryhmät, perehdytys alle 5 % saanut koulutusta hoidon tarpeen arviointiin Asiakasohjaajan käyntimäärä 316 asiakasmäärä 87
Hoitoon pääsy ja toteutuminen lakien ja asetusten mukaisesti	Työvoiman saanti	Virkojen ja toimien täyttöaste	100 %	100 %
Kuntalaisten tietoisuuden lisääminen eri palveluista ja omahoidon mahdollisuuksista	Kuntayhtymän sivujen sisältö ja käytettävyys	Nettisivujen jatkuva päivittäminen.	Ajantasaiset nettisivut	Toteutunut
Valtakunnallisten sähköisten palvelujen hyödyntäminen omien sähköisten palveluiden lisäksi	OmaOlo-palvelu.	Omaolon käyttäjämäärät.	Seuranta	Omaolon kautta yhteydenottoja 3456 joista 2931 oli koronaoirearvioita

	Kuntayhtymän sivujen toimivuus	Sähköisten palvelujen käyttäjien määrä	Seuranta	Sähköinen ajanvaraus 11 299 varausta
Terveysten edistäminen ja elintapaneuvonta	Riittävä henkilöstöresurssi, asiantuntijuus, maakunnallinen yhteistyö	Henkilöstön koulutus, uusien toimintatapojen käyttö	Seuranta	Unihoitajakoulutus (2 henkilöä) Arkeen voimaa toimintamallin käyttöönotto
Suunnitelmalliset palvelut koko väestölle.	Työnjaon toteutuminen	Hoidon kattavuus 0-17-vuotiaat 18-55-vuotiaat yli 56-vuotiaat	 75 % 35 % 40 %	 67 % 29 % 37 %

Talous				
- palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta	Keskeisten toimintojen tunnistaminen Tarkoituksenmukaisen tehtäväjaon toteutuminen esh:n, pth:n ja sosiaalipalveluiden kesken sekä terveyspalvelujen eri ammattiryhmien välillä.	TP 2019	TA2021	Talousarvio ylittyi 18,77 %, 599 900 €

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutokset

Palveluille asetettavat laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet

Terveyspalvelujen kustannusten kasvun hillitsemiseksi on todettu tärkeäksi vahvistaa perustason palveluja ja sujuvoittaa asiakkaiden hoitopolkuja sekä organisaatioiden sisällä, että niiden välillä. Vuoden 2021 aikana kuntayhtymässä on suuri määrä resursseista ja palveluista kohdistunut Covid-19 pandemian hoitoon. Tästä huolimatta lähes kaikki peruspalvelut on pystytty tuottamaan ja osaa hoitopoluista on tehty asiakasystävällisemmäksi. Laadullisiin tavoitteisiin päästiin tehokkaalla työsuunnittelulla ja toimintatapojen muutoksilla. Pandemian johdosta elintapaohjaus ja aikuisten terveydenedistämiseen käytettyä työaikaa on jouduttu vähentämään. Taloudellisiin tavoitteisiin ei päästy, koska pandemian kaltaisiin lisäkustannuksiin ei oltu riittävästi varauduttu.

Covid-19 pandemian hoitoon on käytetty omaa henkilöstöä ja vuokratyövoimaa. Määrällisesti henkilöstöä on tarvittu eniten rokotuksiin, joita on kuntayhtymässä annettu vuoden 2021 aikana yli 40 000 kappaletta. Lisäksi koronajäljitystyö on vaatinut henkilöstöä virkatyöajan lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin. Koronanäytteenottoa on tehty kaikkina arkipäivinä, pääosin omana työvoimana.

Mynämäen uusi terveyskeskus valmistui vuoden 2020 lopulla ja tammikuun 2021 aikana kaikki toiminnot oli siirretty uuteen terveyskeskukseen. Ensimmäinen toimintavuosi uusissa tiloissa tehosti eri palvelujen yhteistyötä ja sujuvampia käytäntöjä mm. konsultaatioiden osalta.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpito sekä parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti edellyttää oikeaa hoitoa oikea-aikaisesti. Vuonna 2021 terveyspalveluissa hoitoonpääsy lääkärin vastaanotolle ja fysioterapiaan olivat tavoitteiden mukaisia. Hoitoonpääsy ei ole toteutunut tavoiteajassa hoitajanvastaanotolla, suun terveydenhuollossa eikä puhe- ja toimintaterapiassa. Hoitajanvastaanotoissa suurin osa henkilöstöresursseista on ohjautunut koronan hoitoon – niin jäljitykseen kuin rokotuksiin – jolloin hoitajan vastaanotolle ei ole voitu tarjota aiemman mukaisesti ajanvarausaikoja. Puheterapiassa hoitoon pääsy aika on lyhentynyt merkittävästi, verrattuna vuoteen 2020. Tästä huolimatta hoitoon pääsy ei ole kuitenkaan tavoitteessa. Toimintaterapiassa hoitoonpääsyajan keskiarvo oli 8 kk, kuten edellisellä vuotena. Suun terveydenhuollossa hoitoonpääsy ei aivan toteutunut tavoiteajassa työvoiman vajauksesta johtuen. Hammaslääkäreiden perhevapaisiin ei saatu heti palkattua sijaisia ja suuhygienisteissä oli myös henkilöstövajasta poissaolojen vuoksi. Suun terveydenhuollon hoitotakuu on 6 kuukautta, tähän verrattuna hoitoon pääsy on sujuvaa.

Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelma on yhtenä ohjaavana tekijänä perustason palveluiden kehittämisessä. Suunnitelmassa on kiinnitetty erityistä huomiota perustason toimivuuteen ja nostettu esille hoitoprosessien kehittäminen yli toiminta- ja organisaatorajojen. Perustason palvelujen vahvistamisessa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyön kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää. Varsinais-Suomessa on käynnissä tulevaisuuden sote-keskushanke. Hankkeen keskeiset tavoitteet ovat uudistaa palveluita digitalisaatiota hyödyntäen, varmistetaan oikea-aikainen palveluihin pääsy, asiakas ennen organisaatiota, kustannusten kasvun hillintä sekä ennaltaehkäisevien ja perustason palveluiden vahvistaminen. Lisäksi Varsinais-Suomessa on käynnissä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistushanke. Vuoden 2021 aikana kuntayhtymässä käynnistettiin akuuttigeriatrian pilotti tyks akuutin kanssa, jolla pyritään tehostamaan yhteistyötä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ikäihmisten hoitoon liittyen.

Tulevaisuuden sote-keskushankkeessa yhtenä osahankkeena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tähän liittyen on käynnistetty Arkeen voimaa – toimintamallin maakunnallinen palvelutuotanto. Perusturvakuntayhtymä Akselissa toimintamallin mukaista toimintaa aloitettiin jo loppuvuodesta 2020. Vuoden 2021 aikana koronapandemia vaikeutti Arkeen Voimaa- toimintaa, eikä ryhmiä saatu käynnistettyä suunnitelman mukaisesti. Toisen osahankkeen tavoitteena on elintapaohjauksen prosessinomainen palvelutuotannon käynnistäminen. Tässä työryhmässä kuntayhtymällä on edustus. Hankkeen myötä jatkettiin vuonna 2021 unihoitajakoulutusta. Kuntayhtymässä on nyt 3 koulutettua unihoitajaa. Toimintaa ei ole saatu jalkautettua suunnitellun mukaisesti, koska hoitajien työpanos on ohjautunut koronan hoitoon. Tulevaisuuden sote- keskuksen yhtenä osahankkeena on asiakasohjaus. Kuntayhtymässä on aloittanut asiakasohjaaja huhtikuussa 2021. Käyntejä asiakasohjaajan luona on ollut 316. Asiakasohjauksessa tehdään tiivistä yhteistyötä aikuissosiaalityön kanssa.

Yhtenä toiminnallisena tavoitteena avohoito palveluissa oli vuoden 2021 aikana siirtyä yhden toimipisteen päiväaikaiseen lääkäripäivystykseen. Muutoksen tavoitteena oli vähentää haavoittuvuutta ja selkeyttää toimintaa. Muutosta ei kuitenkaan pystytty toteuttamaan, koska pandemian jatkuessa oli edelleen tarpeen eriyttää infektio- ja muu päivystys toisistaan.

Varsinais-Suomessa tulevaisuuden sote-keskushankkeen yhtenä tavoitteena on digitalisaation hyödyntäminen ja lisääminen. Kuntayhtymässä digitaalisten palveluiden kehittäminen on keskeinen toiminnallinen ja laadullinen tavoite. Vuoden 2021 aikana saatiin käyttöön Omaolo-palvelu, jossa kuntalaisen on mahdollisuus tehdä oirearvio ja saada neuvontaa sekä tarvittaessa yhteys terveydenhuollon ammattilaiseen. Terveydenhuollon ammattilaiset hoitivat 525 tehtävää Omaolon kautta. Sähköisiä koronaoirearvioita Omaolossa tehtiin 6 kk aikana 2931 kertaa. Etävastaanottoja käynnistettiin terapiapalveluissa jo keväällä 2020. Etävastaanottoja on lisätty vuoden 2021 aikana fysio-, toiminta- ja puheterapiassa. Etävastaanottoja ei saatu käynnistymään muissa palveluissa, koska koronan hoito on vaatinut henkilöstöresursseja.

Sähköinen ajanvaraus on ollut käytössä hoitajan vastaanotolla ja suuhygienisteillä. Vuoden 2021 aikana sähköinen ajanvaraus laajentui fysioterapiapalveluihin sekä koronarokotuksiin. Kuntayhtymässä otettiin käyttöön kesäkuussa 2021 jatkuvan palautteen keräämiseen tarkoitettu sähköinen palautealusta. Kuuden kuukauden aikana avohoito palveluita oli arvioitu 2262 kertaa. Asiakaspalautteiden perusteella muodostuu suositteluindeksi, joka julkaistaan nettisivuilla kuukausittain. Kesäkuussa käyttöön otettiin myös puheentunnistusohjelma saneluiden automatisoimiseksi, mikä on helpottanut nopeaa ja sujuvaa tiedonvälitystä organisaation sisällä ja organisaatioiden välillä järjestämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2021 aikana on otettu tehokkaaseen käyttöön potilastietojärjestelmän kautta toimiva tekstiviestipalvelu, jolla on voitu vähentää puhelinaikoja esimerkiksi laboratoriotulosten ilmoittamisessa, jolloin puhelinaikojen käyttö on tehostunut tarvetta vastaavaksi.

Suun terveydenhuollon maakunnallisessa työryhmässä on valmisteltu yhteinen toimintamalli ja ohjeistus koko Varsinais-Suomen alueen hoito- ja hoivalaitoksille, kotihoidoille sekä omaishoitajille, miten henkilökohtaisen avun tarve suun päivittäisessä omahoidossa arvioidaan, otetaan osaksi hoito- ja palvelusuunnitelmaa sekä miten avun saanti toteutetaan ja varmistetaan. Toimintamallia ei saatu otettua käytäntöön v 2021 aikana. Toimintamalliin kuuluva henkilöstön verkkokoulutus voidaan toteuttaa vasta, kun hyvinvointialueelle on luotu digitaalinen oppimisympäristö. Hyvinvointialueelle yhteisesti sovittu lasten ja nuorten ehkäisevän suun terveydenhuollon toimintamalli päivitettiin v 2021 ja sen toteutusta on jatkettu. Työnjakoa hammaslääkäreiden ja suuhygienistien välillä on kehitetty erityisesti oikomishoidossa.

Muita toimintaympäristön keskeisiä muutoksia vuoden 2021 aikana ovat olleet valtakunnalliset uudistukset asiakasmaksulaissa sekä suositus seulontatutkimuksien laajentamisesta. Uusi asiakasmaksulaki tuli osittain voimaan 1.7.2021, jolloin hoitajan vastaanoton käynnit muuttuivat maksuttomiksi. Valtakunnallisen suosituksen mukaisesti kohdunkaulansyövän seulontatutkimuksien kattavuutta kuntayhtymässä laajennettiin vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2021 suoritelmäärät avohoitopalveluiden lääkärin vastaanotolla nousivat hieman verrattuna tilinpäätökseen 2020. Lääkäripalveluiden kaikki käynnit, sisältäen mm. neuvola ja kouluterveydenhuollon, nousivat yli 1700 käynnillä. Lääkärikäynnin suoritehinta on 223,80 € ja se nousi 110,15 € verrattuna talousarvioon. Käynnin hinnasta 35 % (78,8€) on laboratoriokustannuksia, joiden kasvuun vaikutti pääsääntöisesti koronatestaus. Laboratoriokustannukset olivat 1,3 milj. euroa, josta koronatestaukseen on kulunut 800 000€. Hoitajan vastaanoton käyntimäärien suuri nousu johtuu koronarokotuksista, jonka seurauksena käyntihinta on 25,88 € ja se laski merkittävästi (52,67€) verrattuna talousarvioon 78,55 €. Terapiapalveluissa sekä fysioterapia että toimintaterapiassa suoritehintaa on lähes talousarvion mukainen. Puheterapian suoritehintaa (64,85€) laski 54,58 €, johon vaikutti puheterapian toimintamallien uudistaminen sekä vakanssien 100 % täyttö. Suun terveydenhuollossa erikoishammaslääkärin käyntimäärät laskivat, johtuen resurssivajeesta. Tämä nosti käyntihintaa 52,96 € verrattuna talousarvioon. Käyntihinta vuodelta 2021 on 157,38 €. Hammaslääkärikäynnin hinta nousi hieman 7,4 € ja suuhygienistin käyntihinta laski hieman 3,75 € verrattuna talousarvioon 2020.

Keskeiset tunnusluvut

Lääkäri- ja hoitajavastaanotot					
	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lääkäri- ja hoitajakäyntien määrä avosairaanhoidossa	19279	18819	16912	20 000	17014
Lääkärien kaikki käynnit	22 677	22 702	18424	Seuranta	20191
Lääkärien puhelut	11 477	10 064	11311	Seuranta	11 181
Hoitajakäynnit	25 369	27 603	21 933	21 000	58417
Hoitajien puhelut	39 327	30 013	66 194	Seuranta	64 764
euroa / asukas	184	178	214	193	243
euroa / lääkärikäynti	123,64	133,61	188,29	140,15	223,80
euroa / hoitajakäynti	58,06	51,77	68,57	57,45	25,88
Fysioterapia					
euroa / asukas	22	22	22	25	23
euroa / käynti	70,61	72,67	87,97	77,46	84,71
Ryhmäkäyntien määrä	879	943	544	900	657
Ryhmäkäyntien asiakkaiden määrä	5114	5413	2726	Seuranta	2712
Etävastaanottojen määrä	-	-	-	Seuranta	25
Puhe- ja toimintaterapia					
Etävastaanottojen määrät	-	-	-	200	175
Suun th					
Ehi käyntimäärä	3579	3017	2776	3200	2064

HI käyntimäärä	15 097	15 749	15 132	15700	15241
Shg + hh käyntimäärä	7492	7774	7 435	7700	7610
euroa / asukas	76,03	83,34	83,57	81,32	89,32
euroa / asiakas	175,09	185,15	191,85	Seuranta	206,67
euroa / käynti	64,81	67,6	72,23	66,96	78,52
käynnit / asukas	1,2	1,2	1,1	1,2	1,1
Ryhmätilaisuudet					
lapset	47	30	20	Seuranta	0
muut	9	4	2	Seuranta	1

2.3.2 Akuuttiosasto

Vastuhenkilö: Elja Mäkilä, osastonhoitaja

Tulosyksikön toiminta-ajatus

Akuuttiosastotoiminta sisältää akuuttisairaanhoitoa, kuntoutusta ja eristyspotilaiden hoitoa sekä saattohoitoa. Hoidon tavoitteena on asiakkaan yksilöllinen nopea, kuntouttava hoito ja kotiutus tai jatkohoitopaikkaan siirtyminen. Päivystyksestä ja erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon siirtyville potilaille pyritään järjestämään viiveetön pääsy akuuttiosastolle. Akuuttiosaston yhteydessä toimii kotisairaala, jonka tavoitteena on mahdollistaa potilasasiakkaan kotona oleminen sairaanhoidollisen hoidon aikana sekä vähentää hoitopäiviä akuuttiosastolla.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteet

1. Hoitoon pääsy oikea-aikaisesti, siirtoviivepäiviä 0
2. Potilasasiakas palautteen systemaattinen kerääminen
3. Jatkohoitopaikkaan siirtymisen odotuspäivien seuranta

Asiakas - asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti - asiakkaan osallisuuden lisääminen				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021 (2020)
Palveluiden nopea saatavuus ja hoitoon pääsy	Riittävät resurssit (henkilökunta ja asiantuntemus)	Jonotusaika	Jonojen seuranta	Hoitoon pääsy keskimäärin 7 päivän kuluessa. (2 päivää)
Laadukkaat palvelut	Osaava, motivoitunut henkilöstö	Asiakaspalautteet	Sähköinen palautejärjestelmä	Ei ole käytössä
Palvelut - oikea-aikainen ja oikealaatuinen palvelu helposti löydettävissä				

- palveluiden kehittäminen SOTE huomioiden				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021 (2020)
Toimivat hoito- ja palveluketjut päivystyspotilaista ja esh:sta jatkohoitoon	Resurssien ja tarpeiden kohtaaminen	Siirtoviivepäivät esh:sta 0	0	Normaalihintaisia 119 pv, korotettuja 193 pv, yht. 312 pv (7pv, 31 pv)
	Yhteistyö eri tahojen kanssa	Odotuspäivät jatkohoitosiin	Seuranta	Keskimääräinen odotusaika 42 vrk ympärivuorokautiseen toitoon (34 vrk)
Talous				
- palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021 (2020)
Kokonaiskustannusten hallinta	Keskeisten toimintojen tunnistaminen	TP 2019	TA 2021	Talousarvio ylittyi 11,32 %, 300 300 euroa

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutokset

Palveluille asetettavat laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet

Kuntayhtymän akuuttiosaston toimintaympäristö on ollut hyvin haasteellinen vuoden 2021 ajan. Alkuvuodesta 2021 osastolla hoidettiin Covid-potilaita jonka vuoksi paikkamäärää vähennettiin. Vuoden 2021 aikana henkilöstön saatavuudessa on ollut suuria haasteita valtakunnallisesti eikä kuntayhtymän alue ole tässä poikkeus. Jona seurauksena osaston hoitopaikkoja on jouduttu vähentämään. Lähes koko vuoden 2021 ajan paikkamäärä on ollut 25 potilasasiakas paikkaa. Hoitopäiviä oli vuoden 2021 aikana 9728, näiltä osin ei päästy tavoitteeseen. Hoitopäivähinta nousi 66,41€ verrattuna talousarvioon. Hoitopäivän hinta on 298,36 € Henkilöstössä erityisesti sairaanhoitajista on ollut vajetta. Vakituksia toimia eikä pitkiä määräaikaista sijaisuuksia ei ole saatu täytettyä ja niihin on pyritty saamaan työntekijöitä ostopalveluilla. Osaston pienempi paikkamäärä on lisännyt myös hoitopäivien ostamista muilta kunnilta. Jona seurauksena taloudellisiin tavoitteisiin ei päästy. Asiakaspalveluiden ostoon muilta kuluin 139 000 € enemmän kuin talousarviossa oli varauduttu.

Osaston hoitopaikkojen vähennys on aiheuttanut suurta kasvua jäsenkuntien siirtoviivepäivissä sekä lisännyt asiakaspalvelujen ostoa muilta kunnilta. Siirtoviivepäiviä kertyi vuoden 2021 aikana Maskulle 128 pv,

Mynämälle 124 pv ja Nousiaisille 60 pv. Kustannukset siirtoviivepäivistä ovat yli 270 000 euroa. Vuoden 2021 osaston hoitojakson keskimääräinen pituus oli 16,7 vuorokautta. Vuonna 2020 hoitojakson keskimääräinen pituus oli 13 vrk.

Vuoden 2021 aikana osastolle on pyritty tekemään imagollisia ratkaisuja muun muassa vaihtamalla vuodeosaston nimi akuuttiosastoksi, joka kuvaa paremmin osaston toiminnan luonnetta. Osastolle perustettiin klinisen asiantuntijan toimi. Näiden lisäksi akuuttiosastolle on otettu käyttöön sitouttamiskorvaus, henkilöstön pysyvyyden turvaamiseksi.

Kotisairaaloiminnalla tuodaan palvelut lähelle asiakasta ja pyritään sekä lyhentämään että vähentämään akuuttiosaston hoitojaksoja. Kotisairaalassa on jatkettu yhteistyötä kuntayhtymän ympärivuorokautisten hoitopaikkojen kanssa, jolloin sairaanhoidollista osaamista on voitu lisätä ikäihmisten yksiköissä ja näin vähennetty potilaiden siirtoja yksiköistä toiseen. Vuoden 2021 aikana kotisairaalassa on myös ollut henkilöstövajetta, lisäksi akuuttiosaston toiminnan varmistamiseksi kotisairaalan henkilöstö siirrettiin osastolle kesälomakaudella 2 kk ajaksi, jolloin kotisairaalaan ei voitu ottaa asiakkaita, mikä vähensi kotisairaalan käyntejä ja asiakasmäärää vuoden 2021 aikana.

Keskeiset tunnusluvut

Vuodeosa- sto	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
euroa /hoitopv	231,70	220,71	213,43	242,41	235,85	298,36
Käyttöaste, tavoite 85 %	87 %	97 %	99,5 %	91 %	85 %	107,2 %
Eristys-, saatto-, katkohoito- opv osuus kaikista hoitopäivi- stä	10,1 % 3,5 % 1,2 %	6,8 % 3,9 % 1,1 %	4,5 % 4,3 % 2,0 %	3,6 % 2,2 % 4,3 %	Seuranta Seuranta Seuranta	3,6 % 3,7 % 0,4 %
Kotisairaala						
Käynnit	3114	3030	2811	3225	Seuranta	2352
Asiakaat	448	388	363	456	Seuranta	329

2.3.3 Aikuissosiaalityön palvelut

Vastuhenkilö: Aikuissosiaalityön päällikkö, Sari Ahanen

Tulosyksikön toiminta-ajatus

Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen perustehtävänä on edistää ja ylläpitää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen elämänhallintaa, sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia. Sosiaalityö ja -ohjaus ovat suunnitelmallista ja tavoitteellista asiakastyötä, jonka avulla tuetaan muutokseen. Tavoitteena on asiakkaan osallisuuden vahvistaminen, tukea itsenäiseen selviytymiseen sekä vahvistaa omaa

elämänhallintaa. Aikuisten taloussosiaalityöhön on tarvetta enenevässä määrin, johon viimekädessä tulee myöntää taloudellista tukea kaikkein heikoimmassa asemassa oleville (täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki).

Sosiaalisen kuntoutusta myönnetään viranhaltijapäätöksellä ja sen kautta järjestetään suunnitelmallista yksilöllisesti räätälöityä palvelua, josta laaditaan asiakkaalle palvelu-/ asiakassuunnitelma. Tämän lisäksi sosiaalisen kuntoutusta toteutetaan myös kaikille avoimen Olkkari-toiminnan kautta.

Työllistämistä tukevien palveluiden kautta pitkään työttömänä olleiden tai muuten haastavassa työmarkkinatilanteessa olevien 17-65 vuotiaiden henkilöiden on mahdollista päästä kuntouttavaan työtoimintaan. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään Akseli-kuntien ja perusturvakuntayhtymä Akselin omissa yksiköissä, yhdistyksissä, säätiöissä tai valtiolla. Toimintaa voidaan myös hankkia ostopalveluna yksilöllisen harkinnan mukaan.

Mielenterveys- ja päihdepalveluihin kuuluvat; hoitajan vastaanotot, päihdehuollon avohoidon ostopalvelut sekä päihdehuollon kuntoutus. Mielenterveystyön tehtäväalueella asumis-, työ- ja päivätoimintapalvelut hankitaan ostopalveluina, koska omaa palvelutuotantoa ei ole. Päihdepalveluista palveluasumispalvelut järjestetään sosiaalipalveluina.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteet

1. Tavoitteena on entistä varhaisempi tuki ja sosiaalityön oikea aikaiset palvelut asiakkaille.
2. Työttömien aktivointi- ja työllistämistoimenpiteiden yhdenmukaistaminen.
3. Päihdekuntoutuspalvelujen järjestämiseksi luodaan prosessikuvaus ja selkeytetään henkilöstön vastuujako palvelun myöntämisessä
4. Mielenterveystyössä pyritään turvaamaan nopea hoitoon pääsy akuuteissa elämäntilanteen kriiseissä

Asiakas				
- asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti - asiakkaan osallisuuden lisääminen				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Asiakkaiden osallisuuden lisääminen	Asiakasraati	raadin kokoontumisten määrä	9 kertaa	0
	Kokemusasiantuntija	kokemusasiantuntijoiden määrä	1	0
Asiakkaiden tasavertainen kohtelu ja sujuva asiointi sekä resurssien kohdentaminen alueellisesti ja palvelutarpeen mukaisesti	Asiakkaan palveluiden myöntämisessä noudatetaan asetuksen mukaisia määräaikoja	Toimeentulotuen käsittelyaika - kiireelliset - muut	1-2 pv enintään 7 arkipv	Toteutunut
Puhelinasiointin	Takaisinsoittojen		Takaisinsoitto	Ei ole toteutunut, puheluiden määrä 2722

kehittäminen psyk. sh:n ja päihdehoitajien vastaanotolle asiakkaalle sujuvammaksi ja oikea-aikaiseksi	toiminta asiakkaan näkökulmasta	Soittopyynnön mahdollistaminen 24 /7, puheluiden määrä	avoinna 24/7, puhelumäärien seuranta	
---	------------------------------------	--	--	--

Palvelut				
- oikea-alkainen ja oikealatuinen palvelu helposti löydettävissä - palveluiden kehittäminen tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus huomioiden				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Palveluiden helppo löydettävyys	Puhelinneuvonta yhdestä numerosta joka päivä 1-2 tuntia	Toteutunut yhden numeron ohjaus	Yhden numeron ohjaus on vakiintunut käytännöksi	ei ole toteutunut
Hoitoon pääsy	Psykiatristen sairaanhoitajien ja päihdehoitajan vastaanotoille sujuva ja oikea-aikainen pääsy	Hoitoonpääsyajat	Kiireettömät alle 3 vko Kiireelliset alle 1 vko	Kiireettömät yli 6 vko (3-4vko) Kiireelliset alle 1 vko

Talous				
- palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet saavutetaan	Vuoden 2021 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen määrärahojen puitteissa	TP 2021	TA 2021	Talousarvio ylittyi 6,8 %, 135 900 €
Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistäminen -vaikuttaa kuntien työmarkkinatuen kuntaosuuksiin vähentävästi	Työmarkkinatuen kasvun hillitseminen - tuhat päivää työttöminä olleiden määrän vähentäminen	Kuty-ryhmien määrä oikea etuus	3 ryhmää (kesto 3 kk) 8 henkeä/ryhmä kuntouttava työtoiminta eläke kuntoutus	Tavoitetta mukautettu 2021: ryhmiä 2 (kesto 6kk). Ryhmissä osallistujia 5-7. Tavoite saavutettu. Asiakkaat saatu ohjattua oikeeseen palveluihin.

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Palveluille asetettavat laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet

Organisaatiouudistuksen myötä aikuissosiaalityön ja mielenterveys- sekä päihdehoidon palvelut yhdistyivät hallinnollisesti osaksi työikäisten palvelualueetta. Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyö parantui uudistuksen myötä. Lisäksi Mynämäen uudessa terveyskeskuksessa on oma yksikkö, josta nämä palvelut ovat saatavilla. Lisäksi yksikössä on Kela-palveluita saatavilla yhtenä päivänä viikossa.

Aikuissosiaalityönpalveluita on kuntatyhtymän alueella hoidettu vuonna 2021 1,5 henkilön toimesta. Aikuisasiakkaiden tuen ja ohjauksen tarve on lisääntynyt vuoden 2021 aikana. Tämä näkyy kustannuksien nousuna erityisesti erityisntuen tarpeessa olevien mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaiden asumispalveluiden ostoissa, joille Akselilla ei ole omaa palvelutuotantoa sekä

ennaltaehkäisevien toimeentulotukimenojen kasvuna. Aikuissosiaalityön menot ovat ylittäneet 6,8%:lla talousarviossa siihen varatut määrärahat. Menojen kasvu on ollut suurinta mielenterveys- ja päihdeasumisen palveluissa, joissa ylitystä on tullut 10,78%.

Perusturvakuntayhtymä Akselissa toimii moniammatillinen päihde- ja mielenterveystiimi (spämi-tiimi), johon kuuluu sosiaali- ja terveystalouden työntekijöitä. Tiimi käsittelee asiakkaan suostumuksella moniammatillisesti hänen hoitoon ja kuntoutukseen liittyviä asioita, jotta asiakkaiden sujuva ja oikea-aikainen palveluihin ohjautuminen toteutuisi. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa päihdelääkäripalveluita on hankittu ostopalveluina.

Psykiatristen sairaanhoitajien ja päihdehoitajan vastaanottopalveluja järjestettiin sekä Maskun että Mynämäen terveyskeskuksissa. Korvaushoitopalvelut toteutettiin Mynämäessä. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ajanvaraus siirtyi takaisinsoittojärjestelmään vuoden 2021 alussa, jolloin voidaan vapauttaa aikaa välilliseen ja välittömään asiakastyöhön. Takaisinsoittojärjestelmän kautta vastattiin 2722 puheluun. Työaikaa takaisinsoittojärjestelmän myötä vapautui 10 tuntia viikossa. Uutena työtehtävänä psykiatrisille sairaanhoitajille on tullut aikuisten ADHD:n tutkiminen ja seuranta. ADHD:n esiintyvyyden aikuisväestössä arvioidaan olevan jopa 2-4 % ja diagnostiikan ja hoidon kysyntä on ollut viime vuosina merkittävässä kasvussa. Alkuvuonna 2021 vastuu tutkimuksista ja hoidosta siirtyi Varsinais-Suomen alueella erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuollon toteutettavaksi, minkä vuoksi tälle potilasryhmälle tuli luoda täysin uusi hoitopolku myös Akselissa. Alkututkimuksissa ja seurannassa merkittävin rooli on psykiatrisilla sairaanhoitajilla, ja muutos onkin vienyt vuoden aikana merkittävästi työaikaa.

Covid-19 pandemia on lisännyt mielenterveys- ja päihdepalvelujen kysyntää, eikä hoitopaikka kiireettömissä asiakaskäynneissä toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Keskimääräinen odotusaika kiireettömään hoitoon oli noin 6 viikkoa. Kiireellinen hoitoon pääsy toteutui pääosin tavoitteen mukaisesti, viikon kuluessa. Hoidon kysynnän lisääntymisen lisäksi mielenterveyspalveluissa oli yhden työntekijän vaje noin 4 kk ajan, mikä kasvatti hoitojonoja. Hoitajanvastaanoton suoritehintaa nousi vuoteen 2020 verrattuna. Suoritehintaa on nyt 100,10 €, johtuen vähäisemmästä suoritelmäärästä henkilöstövajeen vuoksi.

Tunnuslukuja

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Suoritteet					
Kuntouttava työtoiminta					
asiakasmäärä	109	140	80		75
Shl-asumispalvelut					
asiakasmäärä	43	33	46		59

2.3.4 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot

300 Työikäisten palvelut	TA2021	MTA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot*	2 134 492	2 134 492	1 919 011	-10,10 %
Kulut*	-13 481 777	-14 398 775	-15 171 345	12,53 %
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-7 428 848</i>	<i>-7 428 848</i>	<i>-7 580 749</i>	<i>2,04 %</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-3 944 226</i>	<i>-4 861 224</i>	<i>-5 310 821</i>	<i>34,65 %</i>
<i>Aineet, tavarat, tarv.</i>	<i>-1 241 878</i>	<i>-1 241 878</i>	<i>-1 336 194</i>	<i>7,59 %</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-790 725</i>	<i>-790 725</i>	<i>-838 025</i>	<i>5,98 %</i>
<i>Avustukset</i>	<i>-76 100</i>	<i>-76 100</i>	<i>-105 556</i>	<i>38,71 %</i>
<i>Polstot</i>	<i>-41 669</i>	<i>-56 693</i>	<i>-19 156</i>	<i>-54,03 %</i>
Netto	-11 347 285	-12 264 283	-13 252 334	16,79 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettävien kustannuksien

Työikäisten palvelualueen muutettu talousarvio 2021 ylittyi 988 051€ mikä on 16,79%. Koronapandemian aiheuttamat kustannukset olivat 1,39 miljoonaa €, suurimmat koronakustannukset aiheutuivat laboratoriokustannuksista, jotka olivat 800 000 €. Muita koronakustannuksia olivat henkilöstökulut 105 000 € sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 155 000 €. Myös asiakasmaksutulot jäivät alle talousarvion 215 000 €. Tähän vaikutti mm. akuuttiosaston pienennetty paikkamäärä sekä koronan maksuton hoito kuntalaisille. Henkilöstökulut ylittyivät palvelualueella 151 900 €. Sijaisten palkkoihin kului 250 000 € enemmän kuin talousarvioon oli varattuna. Vakituisten henkilöstön kulut alittuivat 125 000 €. Hoitotarvikkeisiin kului 300 000 € enemmän mitä talousarviossa oli varattu määrärahoja.

Avohoitopalveluissa (lääkärin vastaanotto, hoitajan vastaanotto, terapiapalvelut, suun terveydenhuolto) talousarvio ylittyi 18,77 %, 599 900 euroa. Ylitys on pääosin henkilöstömenoissa, sijaiskulut ylittyivät 150 000 euroa. **Akuuttiosaston** talousarvio ylitys 11,32 %, 300 300 euroa johtuu pääosin palveluiden ostoista 163 900 €, joka koostuu hoitopäivien ostamisesta muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä, sekä henkilöstövuokrauksesta. Lisäksi toimintatuotot muilta kunnilta jäi saamatta, koska hoitopaikkoja ei ole voitu myydä ulkokuntalaisille siinä määrin kuin oli arvioitu. Henkilöstökulut alittivat määrärahat 48 000 € vaikka sijaiskulut olivat 47 000 € enemmän kuin oli arvioitu. Kokonaisuudessaan **terveyspalvelut** (avohoitopalvelut ja akuuttiosasto) talousarvio ylittyi 21,14 %, 981 300 euroa. Suurimmat ylitykset johtuvat henkilöstökuluista, joista 258 000 euroa on sijaiskuluja, palveluiden ostot ylittyivät 221 000 €. Asiakasmaksutuloja kertyi 250 000 euroa arvioitua vähemmän.

Aikuissosiaalityön talousarvio ylittyi 6,8 %, 135 930 €. Ylitys johtuu pääosin palveluiden ostoista 231 000 €. Päihdehuollon asumispalvelut ylittivät varatut määrärahat 95 000 € ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut ylittivät määrärahat 52 000 eurolla. Henkilöstömäärärahoja jäi käyttämättä 106 000 €.

2.4 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut

Tulosalueen johtaja: Palvelualuejohtaja Tuija Hassinen-Laine

2.4.1 Kotona asumista tukevat palvelut

Vastuhenkilö: Avopalveluiden päällikkö Hanna Laine

Tulosyksikön toiminta-ajatus

Ennaltaehkäisevän vanhustyön tavoitteena on tarjota ikääntyneen väestöön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluita, terveystarkastuksia, testauksia ja kotikäyntejä huomioiden erityisesti riskiryhmät. (Vanhuspalvelulaki 12 §, Hyvinvointia edistävät palvelut).

Kotihoito sisältää kotipalvelun, kotisairaanhoidon ja tukipalvelut. Kotiin annettavia ja kotona asumista tukevia palveluita ovat ateria-, kylvytys-, vaatehuolto-, kuljetus- ja turvapuhelinpalvelut sekä omaishoidon tukeminen. Painopisteenä on kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn säilyminen ja parantaminen niin, että ikäihmiset voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Koivikkokujan päivätoimintakeskus tarjoaa pääasiallisesti kehitysvammaisille asiakkaille työ- ja päivätoimintaa ja Tiilhelän yksikössä koululaisille aamu- ja iltapäivähoitoa.

Toiminnan tavoitteet

Painopistealueet:

1. Ennaltaehkäisevään vanhustyöhön panostaminen tarjoamalla palveluohjausta, puhelinneuvontaa, testauksia, terveystarkastuksia, kerho- ja päivätoimintaa sekä hyvinvointia edistäviä kartoituksia
2. Terveystarkastukset 65 vuotta täyttäneille omaishoitajille joka toinen vuosi
3. Osaava hoitohenkilökunta
4. Omaishoidon kehittäminen
5. Kotihoidon asiakkaan sujuvat toimintaprosessit
6. Kotikuntoutustiimin toiminnan vakiinnuttaminen
7. Pitkän aikavälin tavoitteena on ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen (STM:n julkaisu 2008:3) mukaisesti, että yli 75-vuotiaista 91-92 % asuu omassa kodissaan
8. RAIsoft.net käytössä kotihoidossa
9. Alle 65-vuotiaiden omaishoidontuen myöntämisperusteet ja tuen taso säilytetään vuoden 2018 tasossa. Lakisääteisten vapaiden (3 vrk/kk) palvelujen järjestäminen toteutetaan enimmäkseen ostopalveluna, vaikka ensisijaisena tavoitteena lasten osalta on vapaiden järjestäminen perhehoitona. Lisäpalveluna nk. ryhmälomitustoimintaa (lauantaisin) tuotetaan oman henkilöstön ja yksityisen palveluntuottajan yhteistyönä toiminta-alueella.

Asiakas				
- asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti - asiakkaan osallisuuden lisääminen				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveydentilan selvittäminen	Ennaltaehkäisevät kartoitukset	80-vuotiaille tehtävät kartoitukset	100 %	100%
	Terveystarkastukset	veteraaneille tehtävät kotikäynnit	100 %	100%
		75-vuotiaille	100 %	100%
		yli 65-vuotiaille	100 %	

		omaishoitajille joka toinen vuosi		Vuonna 2022
Laadukkaat palveluntarpeisiin vastaavat palvelut	Toimiva-testit	70- ja 78-vuotiaille	100 %	93%
	Asiakkaiden tyytyväisyys - kotihoito - omaishoito	Tyytyväisyyskyselyt - joka toinen vuosi - joka vuosi	80 % vastaajista tyytyväisiä	77%
Asiakkaiden toimintakyvyn ylläpitäminen	Liikuntasopimusten tekeminen asiakkaille	Liikuntasopimuksen piirissä olevien määrä	60 %	tarkentuu 2022 aikana
	Lumo-kuvapuhelinkäynnit	Etäkäyntien määrä	5 %	50%
Etäkäyntien toteuttaminen säännöllisen kotihoidon asiakkaille	Koneelliseen lääkkeenjakoon siirtyneet asiakkaat	Koneelliseen lääkkeenjakoon siirtyneiden määrä	90 %	1%
Koneellisen lääkkeenjaon käyttöönotto	Kauppapalveluiden ulkoistaminen	Kauppapalveluiden piiristä poistuneet	100 %	89%
Tukipalveluiden ulkoistaminen	Kotiutusten toteuttaminen kotikuntoutustiimin kautta	asiakasmäärä asiakkaiden sijoittuminen jakson jälkeen		100%
Asiakkaiden varhainen kotiuttaminen				140
				38,6% ei palv. tarvetta
				4,3% tukipalvelu
				24,3% sään.kotihoito

Palvelut

- oikea-aikainen ja oikealaatuinen palvelu helposti löydettävissä
- palveluiden kehittäminen tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus huomioiden

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Ikääntyneen väestön tarpeita vastaavan neuvonnan tarjoaminen	Tarjolla Varsinais-Suomen keskitetty asiakasohjausnumero	Tarjolla on ohjausta ja neuvontaa	arkisin 5/pv viikossa	Tarjolla ollut arkisin 5pv/viikossa
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Raisoft	arviointijärjestelmä käytössä	kaikki kotihoidon työntekijät on koulutettu ja arviointijärjestelmä on käytössä	Kaikki on koulutettu
	palveluohjauksen chat	ollaan mukana asiakasohjauksessa	käyttö vakiintunut asiakkaila	vakiintunut
		ollaan mukana työntekijöiden chatissa	käyttö vakiintunut työntekijöillä	Ei ole käytössä

Talous

- palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Kotihoidon järjestäminen taloudellisesti, tehokkaasti ja turvallisesti	Mobiilitoiminnanohjausjärjestelmän toteumaprocenttien seuranta	suunniteltu välitön työ	60 %	60%
		toteutunut välitön työ	55 %	50%
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet saavutetaan	Vuoden 2020 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen määrärahojen puitteissa.	TP 2020	TA2020	TP2021 ylitti alkuperäisen talousarvion n. 110 000 eurolla.

Toimintaympäristön muutokset
Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vanhuspalvelulaki asettaa haasteita sekä ennaltaehkäisevän vanhustyön että kotihoidon kehittämiseksi.

Suuri osa iäkkäistä ihmisistä ei tarvitse säännöllisiä palveluita. Monet sairaudet ja toimintakyvyn rajoitteet kuitenkin lisääntyvät iän myötä ja kaikkein vanhimpien ikäluokkien kasvu lisää palvelujen tarvetta. Hyvinvointia ja terveyttä edistävillä palveluilla voidaan lisätä toimintakykyisiä elinvuosia ja siirtää muiden palveluiden tarvetta elämän myöhempiin vaiheisiin. Näin voidaan parantaa iäkkään ihmisen elämänlaatua ja samalla hillitä sosiaali- ja terveyspalvelujen menojen kasvua.

Jotta pitkäaikaista laitoshoidoa saadaan alennettua ja pitkällä aikavälillä siitä voidaan luopua kokonaan, pitää kotihoidon panostusta lisätä. Lisäpanostusta tulee miettiä erityisesti intensiivisemmän hoidon näkökulmasta; käyntimäärää ja asiakkaiden luona suoritettua työmäärää tulee lisätä. Kotihoitoon saatiin lisäresursseja siirtämällä Ylisiltä ja Lepolasta vapautuvia toimia kotihoitoon ja sen lisäksi panostettiin yksi uusi toimi kotihoitoon.

Kotihoidon peittävyys on nykyisellään ollut huomattavan korkea ja kotihoidon piirissä hoidetaan hyvin toimintakykyisiä ikäihmisiä. Kotihoidon ja tukipalveluiden piirissä tulee jatkossa hoitaa pidempään asiakkaita, jotka pärjäävät vielä kotona ja heille suunnataan intensiivisempää hoitoa sen sijaan että heitä ohjattaisiin ympärivuorokautiseen hoitoon. Kotihoidon resursseja on kohdennettu oikein ja kevyen hoitoluokan asiakkaita pyritään auttamaan ensisijaisesti 3.sektorin ja yksityisten palveluntuottajien keinoin. Kotihoidossa on siirrytty koneelliseen lääkkeenjakeen 2020-2021. Lääkkeiden annosjakelun käyttöönotolla vapautetaan siihen kulunut työpanos hoitotyöhön. Lääkkeiden annosjakelu lisää myös lääkähoidon turvallisuutta. Kotihoidossa on myös kauppapalvelut ulkoistettu 2021, kaupakassipalvelun kautta hoidetaan asiakkaiden kauppaa-asiat.

Asiakkaiden palvelujen tarpeen vähentämiseksi sekä toimintakyvyn ylläpitämiseksi FCG:n raportissa esitettiin perustettavaksi kuntouttava arviointitiimi-toiminta sekä kuntouttava päivätoiminta-toiminto. Kuntouttava arviointitiimi-toiminta (= kotikuntoutustiimi toiminta) on alkanut Akselissa 2021. Kotikuntoutustiimin toiminnalla vaikutetaan asiakkaiden toimintakyvyn ylläpitämiseen varhaisessa vaiheessa ja mahdollistetaan osastohoidon tarpeen väheneminen. Kuntouttavaan päivätoimintaan ei ole saatu resursseja ja covid-19 pandemia on vaikeuttanut ryhmätoimintoja.

Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden määrä kasvaa kotihoidossa, tämä lisää tarvetta päihde- ja mielenterveystyön osaamisen lisäämiseen kotihoidossa. Kotihoidon päihde- ja mielenterveysasiakkaiden hoito olisi hyvä keskitettävä kotihoidon päihde- ja mielenterveystiimin hoidettavaksi. Tätä tiimiä ei ole vielä perustettu resurssipulan- ja osaamisvajeen vuoksi. Kotihoidossa on kärsitty henkilöstö pulasta, erityisesti kesällä oli vaikeuksia saada riittävästi sijaisia. Tästä johtuen kotihoidon palkkavaroja on säästynyt ja kotihoidon budjetti alittui n. 190 000 eurolla.

Omaishoidontuen toimintamallin kehittäminen on ajankohtaista. Omaishoitajien jaksamista on pyritty tukemaan lisäämällä lyhytaikaishoitoa omaishoitajien lakisääteisten vapaiden ajaksi; kerho- ja päivätoimintana, vapaapäivien sijaistamisena kotiin sekä toimeksiantosopimuksina. Omaishoidontyöhön on saatu lisäresurssia palkkaamalla kotihoitoon 2 uutta lähihoitajaa jotka mahdollistavat alle- ja yli 65v omaishoidonvapaiden sijaistamisen koteihin. Omaishoidontuen palkkioihin myönnettiin lisämäärärahaa, kun tarve omaishoidontuen myöntämiselle on kasvanut. Omaishoidon kustannukset ylittivät 400 000 € alkuperäisen talousarvion.

Akselikunnissa on siirrytty v. 2019 ikäihmisten neuvonnan ja palveluohjauksen saralla Varsinais-Suomen yhteiseen asiakasohjausnumeroon, jossa keskitetysti annetaan neuvontaa ja palveluohjausta. Tavoitteena on tukea ikääntyneen henkilön omia voimavaroja sekä havaita ajoissa mahdollisia hyvinvointia uhkaavia tekijöitä ja ohjata tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin. Toimintamalli on kehitetty KomPassi – Varsinais-Suomen keskitetty asiakas- ja palveluohjaushankkeessa (2016–2018). Toimintaan oli varattu määrärahat ja henkilöstöpanostus myös vuodelle 2021. Vuoden 2021 lopulla KomPassi-numeroon vastaaminen siirtyi kokonaan Turun kaupungin vastuulle, kuntayhtymä osallistui toiminnan rahoittamiseen sovitusti.

Kovid-19 pandemia aiheutti tulojen vähenemistä ja ylimääräisiä kustannuksia kotona asumista tukeviin palveluihin n. 30 000 €.

Tulosityksikön taloudelliset ja toiminnalliset tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP 2019	TP2020	TA2021	TA2021
Kotihoidon käynnit	93 635	94 951	85 642	89 014	88 888	79 896
Nettokustannukset e /käynti	23,55 €	24,55 €	26,35 €	24,85 €	28,35 €	28,77 €

	TP2017	TP2018	TP 2019	TP2020	TA2021	TA2021
Nettokustannukset €/asukas	98,84 €	104,94 €	101,98 €	101,00 €	113,90 €	104,94 €
Nettokustannukset €/75-vuotiaat	1 188,36 €	1 265,35 €	1 190 €	1 131,6 €	1276,16 €	1175,71 €
75 vuotta täyttäneet	Kuntayhtymän toteuma 2017	Kuntayhtymän toteuma 2018	Kuntayhtymän toteuma 2019	Kuntayhtymän toteuma 2020	Kuntayhtymän tavoite 2021	Kuntayhtymän tavoite 2021
Kotona asuvat % vastaavan ikäisestä väestöstä	90,2	90,2 %	89,9 %	91,1 %	90,2 €	92,2 %
Omaishoidontuen asiakkaat vuoden aikana % vastaavan ikäisestä väestöstä	5,1 %	5,8 %	5,8 %	5,3 %	5,5 %	6,5 %

2.4.2 Asumispalvelut

Vastuuhenkilö: Asumispalveluiden päällikkö Johanna Korpela

Tulosyksikön toiminta-ajatus

Asumispalveluiden tavoitteena on tarjota iäkkäälle henkilölle pitkäaikaista hoitoa ja huolenpitoa ensisijaisesti tehostetussa palveluasumisessa. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito toteutetaan laitos- eli vanhainkotihoitona silloin, kun siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet. (Vanhuspalvelulaki 14a §.) Lisäksi tavoitteena on tarjota hoidon ja huolenpidon palveluja iäkkäille muistisairauksia sairastaville.

Tehostetussa palveluasumisessa asukas asuu vuokra-asunnossa ja ostaa tarvitsemansa hoivan ja tukipalvelut kuntayhtymältä sekä maksaa itse lääkkeensä. Tehostetun palveluasumisen yksiköissä on yövalvonta ja niissä voidaan hoitaa myös asukkaita, jotka tarvitsevat kahden työntekijän apua.

Laitoshoidossa eli vanhainkodeissa hoidetaan asukkaita, jotka tarvitsevat runsaasti ympärivuorokautista hoitoa. Laitoshoidon hoitomaksu määräytyy sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain perusteella ja sisältää asumisen, tukipalvelut ja hoivan lääkkeineen.

Iäkkään henkilön kotona asumista ja omaistaan kotona hoitavan jaksamista tuetaan lyhytaikaishoidon palveluilla. Lyhytaikaishoito toteutuu tehostetun palveluasumisen yksiköissä ja laitoshoidossa. Muistisairauksia sairastaville on erillinen lyhytaikaishoidon palveluasumisyksikkö Ruutontupa.

Toiminnan tavoitteet

Painopistealueet:

1. Yli 75-vuotiaista 8,6 % on tehostetun palveluasumisen piirissä
2. Yli 75-vuotiaista 1,2 % on pitkäaikaisessa laitoshoidossa
3. Pitkäaikaisten laitoshoitopaikkojen määrä on nykyistä pienempi
4. Palvelutalojen asukkaiden toimintakykyä ylläpidetään toimintakykyä ylläpitävän työskentelyotteen avulla
5. Palvelutaloissa ja vanhainkodissa asuvien ikäihmisten asuminen on kodinomaista ja toimintakykyä ylläpitävää sekä tukee mielekkään arjen toteutumista
6. Kuntayhtymässä otetaan käyttöön RAIsoft.net toimintakykymittari

Asiakas				
- asukkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti - asiakkaan osallisuuden lisääminen				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Asukastyytyväisyys Yksilölliset palvelut	Asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut Palvelut toteutetaan yksilöllisesti ja suunnitelmallisesti	Vuosittainen tyytyväisyyskysely Tehtyjen hoito- ja palvelusuunnitelmien määrä	Asiakkaista 80 % on tyytyväisiä Jokaisella asukkaalla on ajan tasalla oleva ja puolivuositain arvioitava hoito- ja palvelusuunnitelma	Asukastyytyväisyyskysely toteutettu 11 /2021 Jokaiselle asukkaalle laadittu hoito- ja palvelusuunnitelma sekä väliarviointi 3 kuukauden välein (hoitotyön yhteenvedo)

Palvelut

- oikea-aikainen ja oikealaatuinen palvelu helposti löydettävissä
- palveluiden kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus huomioiden

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Laitoshoidon vähentäminen	Laitoshoidon on tehostettua palveluasumista ja kotona asumista vähemmän	Laitoshoitopaikkojen määrä	24 laitoshoidon paikkaa (Moisiokoti Tupala)	24 laitoshoidon paikkaa (Moisiokoti Tupala)
Yhdenmukainen palveluasumiseen ja laitoshoidon hakeutuminen	Hakemuslomaketta käytetään järjestelmällisesti	Hakemuslomakkeen käyttöaste	100 %	Palveluasumiseen ja laitoshoidon hakeuduttu 100% hakemuslomakkeen täytön ja SAS-työryhmän kautta
Tehostetun palveluasumisen paikkojen vähentäminen	Ostopalvelupaikkojen vähentäminen	Ympäri vuorokautisten hoidon ostopaikkojen määrä	8	35 + 3 (kotik. + vet.)
Sähköisten palveluiden kehittäminen	RAIsoft-mittari	Arviointijärjestelmä on käytössä	Arviointijärjestelmä on hankittu ja työntekijöiden koulutus on käyty.	InterRAI-LTCF-mittari otettu käyttöön asumispalveluissa syksyllä 2021

Talous

- palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Kustannustehokas toiminta	Taloudellisesti tuotetut palvelut	Palveluasumisen käyttöaste prosentti	95 %	98 %
		Laitoshoidon käyttöaste prosentti	97 %	99,5 %
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin että laadulliset tavoitteet saavutetaan	Vuoden 2021 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen.	TP 2021	TA 2021	TP2021 ylitti alkuperäisen talousarvion n. 940 000 eurolla.

Asukaspalkat 31.12.2020 ja suoritteet 2020 ja tavoitteet 2021

	Asukaspalkat		Asukaspalkat	
	31.12.2020	Suoritteet 2020	31.12.2021	Suoritteet 2021
Oma tuotanto				
Palveluasuminen				
Lizelluksen palvelukeskus **	41	14 776	41	14 772
Moiokoti: Henriikka	14	4 656	14	4 275
Moiokoti: Ylinen***	9	2 760	8	756
Häävuo	35	12 972	35	12 892
Kotivalehto	11	4 092	11	3 917
Luukan palvelukeskus: Onnela	21	7 200	21	7 500
Luukka: Tolvola	14	5 196	14	5 052
Luukka: Muistola	7	2 556	7	2 509
Kuvelakoti	15	5 580	15	5 445
Ruutontupa	8	2 820	8	1 992
Laitosholto				
Moiokoti: Tupala	24	8 484	24	8 718
Muutalraiden laitoshoito				
Moiokoti: Ainen** & Lepola****	13	4242	13	1 870

*9/2019 alkaen tehostettua palveluasumista

**1.1.2020 tapahtuneen Molslokodin Ailsen lakkautumisen vuoksi Lizelluksen palvelukeskuksen asukaspaikkamäärä lisääntyi 9 paikalla

*** Ylinen lakkautettu 1.5.2021 alkaen

**** Lepola lakkautettu 31.5.2021 alkaen

Tehostetun palveluasumisen ostot 2021	Mäntykoti TA2021		muut TA2021		yhteensä TA2021		Kaikki paikat yhteensä TP2021	
	paikat	päivät	paikat	päivät	paikat	päivät	paikat	päivät
							31.12	
Masku	7>5	1 825	2>1	365	9>6	2 190	15	4 602
Mynämäki*	4>3	1 095	6>4	1 460	10>7	2 555	11	2 613
Nousiainen	2>1	365	2>1	365	4>2	730	12	3 160
Yhteensä	13>9	3 285	10>6	2 190	23>16	5 475	38	10 375

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutokset

Kuntayhtymässä palvelurakenne on ollut laitoshoitovoittoinen. Vanhuspalvelulaki edellyttää painopisteen muuttamista kohti kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Uusi laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2017:6) asettaa valtakunnalliset tavoitteet, joita kuntien on tavoitteita asetettaessa tarkasteltava suhteessa kunnan asukkaiden tarpeisiin.

Mäntykoti siirtyi Esperin Care Oy:lle 2.6.2016, jolloin kuntayhtymä sitoutui ostamaan Mäntykodissa tuolloin olleiden asukkaiden palvelut. Tällä hetkellä Mäntykoti Esperissä asuu 15 asukasta. Asukasmäärän arvioitiin vähenevän v. 2021 loppuun mennessä 8 asukkaaseen, joiden palvelut varauduttiin ostamaan Mäntykoti Esperistä. Lisäksi muilta palveluntuottajilta tapahtuviin ostoihin varauduttiin 6 asukkaan verran. Vuoden 2021 aikana tehtyjen rakenteellisten muutosten jälkeen ostopalvelupaikkoja oli vuoden lopussa käytössä 38.

Mynämäessä sijaitseva Lizeliuskoti on siirtynyt syksyllä 2019 Mynämäen kunnan Attendo Oy:ltä ostamaan kiinteistöön ja toiminta muuttunut laitoshoidosta tehostetuksi palveluasumiseksi.

Nousiaisten kunta ei toteuttanut toimenpiteitä Moisiokodin kiinteistön A- ja C-osan tilojen kunnostamiseksi, jotta kiinteistön kuntokartoituksessa ilmenneet haitat poistuisivat. Tästä syystä tiloissa sijaitsevat osastot poistettiin asumis- ja oleskelukäytöstä (Ylinen 1.5.2021 alkaen ja Lepola 31.5.2021 alkaen). Lisäksi A- ja C-osissa sijaitsevat hallinnon toimistotilat jäivät tyhjilleen.

Kuntayhtymä ratkaisi Ylisen (8 asukasta) ja Lepolan (13 asukasta) pysyvät hoitojärjestelyt sijoittamalla 1 asukkaan Tupalaan ja muille asukkaille hoito järjestettiin ostopalvelun kautta. Näiden järjestelyiden jälkeen Moisiokotiin jäi 24 laitoshoidon paikkaa, jotka ovat ainoat kuntayhtymän ikäihmisten palveluissa olevat laitoshoidon asukaspaikat. Näiden toimenpiteiden vuoksi asumispalvelujen ostot ylittyivät noin 770 000 eurolla, vastaavasti Ylisen ja Lepolan osastojen lakkautuksen johdosta säästöä syntyi noin 460 000€. Ostopalvelupaikat Mäntykoti Esperin Care Oy:ltä oli vuoden 2021 lopussa edelleen 15 asukasta, Pihlajalinna Oivassa 9 asukasta ja Pihlajalinna Setälänpihassa 2 asukasta. Ylisen ja Lepolan henkilökunta sijoittui kuntayhtymän avoinna oleviin toimiin. Samassa yhteydessä henkilöstöresurssia siirrettiin ikäihmisten avopalveluihin. Kuntayhtymässä otettiin käyttöön myös tehostetun palveluasumisen palveluseteli, sen piirissä oli vuoden lopussa kaksi asiakasta.

Vuonna 2021 ikäihmisten ympärivuorokautisessa hoidossa painotettiin edelleen ikäihmisen mielekkään ja sisällökkään elämän mahdollistamista. Asukkaiden toimintakykyä ylläpidettiin voimavaralähtöisen toimintamallin (Kinestetikka) avulla. Kinestetikan keinoin on pystytty tukemaan ikäihmistä hänen perustoiminnoissaan (esim. liikkuminen, siirtymiset vuoteesta pyörätuoliin) siten, että ikäihminen kokee toimintansa mielekkäänä ja kykenee toimintakykynsä vajeista huolimatta osallistumaan aktiivisesti toimintoihinsa. Menetelmän käyttöön perehdyttävä koulutus on alkanut v. 2018 ja koulutuksia on jatkettu edelleen yli palvelulinjojen myös v. 2021. Vuonna 2021 syksyllä ikäihmisten ympärivuorokautisessa hoidossa otettiin käyttöön interRAI-LTCF -toimintakykymittari.

Lisäksi kuntayhtymässä on kokoontunut syksystä 2018 alkaen palliatiivisen hoidon ja saattohoidon verkostotyöryhmä, jossa on edustettuna hoitotyön ja lääketieteen asiantuntemus ikäihmisten ympärivuorokautisesta hoidosta, kotihoidosta ja terveystalvelujen palvelulinjalta. Tämän ryhmän toiminta jatkui myös v. 2021.

Vanhuspalvelulain muutos koskien välittömän hoitotyön mitoitusta tuli voimaan 1.10.2020. Välittömän hoitotyön mitoitus nousee asteittain ollen lain voimaan tullessa 0,5 työntekijää asiakasta kohti. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen tuli lain mukaan olla 0,55 työntekijää asiakasta kohti. Henkilöstömitoitus nousee asteittain ja vuoden 2022 mitoituksen tulee olla vähintään 0,6 ja siirtymäajan päättyessä 1.4.2023 alkaen henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Tällöin kunnilla on myös velvollisuus käyttää RAI-arviointijärjestelmää. THL seuraa puolivuosisittain lain edellyttämän mitoituksen toteutumista tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon yksiköissä. Kuntayhtymän yksiköistä 3 ei kevään 2021 mitoitusseurannassa ylittänyt lain edellyttämää 0,55 vähimmäismitoitukseen. Vakituisen henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita ja välittömän mitoituksen saavuttamiseksi on jouduttu käyttämään vuokratyövoimaa. Vuokratyövoiman käyttöön varatut rahat ylittivät noin 500 000 eurolla. Marraskuussa 2021 kaikki Akselin ympärivuorokautiset yksiköt saavuttivat lain edellyttämän vähimmäismitoituksen.

Ateriakustannukset ylittivät asumispalveluissa 60 000 eurolla ja covid-19 pandemia aiheutti tulomenetyksiä ja ylimääräisiä kustannuksia 40 000 eurolla.

Tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevat asukkaat (% vastaavan ikäisestä väestöstä):

75 v. täyttäneet	Kuntayhtymän toteutuma 2018	Kuntayhtymän toteuma 2019	Kuntayhtymän toteuma 2020	TA2021	TP2021
Tehostettu palveluasuminen	5,8%	7,4 %	7,0 %	8,6 %	6,8 %
Laitosholto	4,2 %	2,7 %	1,9 %	1,2 %	1,0 %

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021
Nettokustannukset						
Palveluasuminen/tehostettu palveluasuminen €/ asukas	269,67 €	259,27 €	300,60 €	366,05 €	324,50 €	395,16 €

Palveluasuminen/tehostettu palveluasuminen €/ 75-vuotiaat	3 242,34 €	3 170,89 €	3 507,74 €	4 101,0 €	3 837,27 €	4 427,24 €
Nettokustannukset						
Laitoshoidto €/ asukas	175,20 €	175,18 €	154,57 €	94,01 €	90,30 €	73,62 €
Laitoshoidto €/ 75-vuotiaat	2 106,55 €	2 142,46 €	1 803,74 €	1 053,3 €	1 011,96 €	824,91 €

Ostopalvelumäärärahan käyttö

kunta	ostopalvelumääräraha, netto 2021	käyttö, netto TP2021
Masku	211 290 €	587 604 €
Mynämäki	246 708 €	287 359 €
Nousiainen	69 619 €	426 304 €
yhteensä	527 616 €	1 301 266 €

2.4.3 Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vastuuhenkilö: Palvelualuejohtaja Tuija Hassinen-Laine

Tulosyksikön toiminta - ajatus

Vammaispalveluiden perustehtävänä on edistää ja ylläpitää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen elämänhallintaa, sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia.

Tulosyksikköön kuuluvat vammaispalvelulain mukaiset etuudet ja palvelut sekä kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaiset palvelut. Vammais- ja kehitysvammaispalvelut on tarkoitettu erityisesti vaikeavammaisille, joille ei vamman tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi löydy riittäviä palveluja peruspalveluista. Vammaispalvelut järjestetään pääsääntöisesti ostopalveluina.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteet

1. Vammaisten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden SHL:n mukaista sosiaalista kuntoutusta kehitetään edelleen järjestämällä mm osa-aikaista ryhmätoimintaa/vertaistukitoimintaa omana toimintana mm. yleisen sosiaalityön henkilöstön ja sosiaalisen kuntoutuksen henkilöstön yhteistyönä.
2. Kehitysvammaisten, erityishuollon tarpeessa oleville, kotoa muuttaville asiakkaille turvataan palveluasumispalvelut tarpeen mukaan.

Asiakas

- asiakkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti
- asiakkaan osallisuuden lisääminen

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Asiakkaiden tasavertainen kohtelu ja sujuva asiointi sekä resurssien kohdentaminen alueellisesti ja palvelutarpeen mukaisesti	Asiakkaan palvelujen myöntämisessä noudatetaan asetuksen mukaisia määräaikoja	Vammaispalvelulain mukaisten tehtävien käsittelyaika	Palvelutarpeen selvittäminen aloitettu viim. 7 arkipäivän kuluessa	Palvelutarpeen arviointi on aloitettu hakemuksen saapumisesta viimeistään 7 arkipäivässä:
Asiakkaiden osallisuuden lisääminen	Asiakkaiden kuuleminen valmistelutyössä	- selvityksen aloitus - päätöksen tekeminen Lausuntojen hankkiminen vammaisneuvostolta - kuljetuskilpailutus - soveltamisohje - muu mahdollinen valmistelu	Palvelutarpeen arvioinnit valmistuneet ja palvelupäätökset tehty 3 kk kuluessa enintään 7 arkipv 3 kk:n kuluessa Lausunnot /kehitysehdotukset pyydetty kaikkeen tärkeämpään valmisteluun	Nousiainen 96,7%, Masku 90,5%, Mynämäki 97,3%. Kaikki päätökset on tehty 3kk aikana, mikäli kaikki liitteet on toimitettu ajallaan. Kuljetuspalvelun kilpailutus ja Vammaispalvelun soveltamisohje käynyt lausuntakierroksella vammaisneuvostossa. Palvelualuejohtaja ja vastaava sosiaalityöntekijä ovat käyneet kertomassa vammaispalvelun ajankohtaisista asioista vammaisneuvostossa 8.12.2021

Palvelut

- oikea-alkainen ja oikealaatuinen palvelu helposti löydettävissä
- palveluiden kehittäminen tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus huomioiden

Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Palveluiden kehittäminen yhdenvertaisuus ja tavoitettavuus huomioiden	Palveluiden myöntöedellytykset ovat yhtenäiset ja palveluista tiedotetaan kuntayhtymän nettisivuilla	Vammaispalveluiden soveltamisohjeiden päivittäminen yksityiskohtaisemmiksi ja kattavammiksi	Vammaispalvelun soveltamisohjeet hyväksytään yhtymähallituksessa ja julkaistaan nettisivuilla	Vammaispalvelun soveltamisohjeet on päivitetty, hyväksytty yhtymähallituksessa ja julkaistu kuntayhtymän nettisivuilla.
Palvelupäätösten lainmukaisuus	Palveluiden myöntäminen perustuu vammaispalvelu- tai erityishuoltolakiin	Päätöstekstien yhtenäistäminen	Tietojärjestelmästä löytyy valmiit tekstit päätösten yleisistä perusteista ja lakikohdat kaikista	Päätöstekstejä on kehitetty ja yhtenäiset

			vammais- ja kehitysvammapalveluista.	tekstipohjat löytyvät keskeisimmistä palveluista.
--	--	--	---	--

Talous - palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita				
Strategiset tavoitteet	Kriittiset menestystekijät	Mittarit	Tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin että laadulliset tavoitteet saavutetaan Kustannustehokkuuden varmistaminen myöntökriteerien yhtenäistämällä	Vuoden 2021 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen. Määrärahojen riittävyyden turvaaminen	TP 2021 Määrärahasidonnaisten palveluiden raja-arvojen lisääminen vammaispalveluiden soveltamisohjeisiin	TA 2021 Raja-arvojen toteutuminen palveluiden järjestämisessä.	TP21 ylitti alkuperäisen talousarvion n. 920 000 €

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Tulosityksikön taloudelliset ja toiminnalliset tunnusluvut

Masku

Suoritteet	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut, asiakkaiden määrä	245	246	265	243	263
- henkilökohtainen apu	51	55	62	61	70
- vpl-kuljetuspalvelu	178	187	209	195	210
Kehitysvammanhuolto, asiakkaiden määrä	38	38	37	36	38
Asiakkaiden määrä asumispalveluissa			27	28	28

Mynämäki

Suoritteet	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut, asiakkaiden määrä	243	237	241	229	245
- henkilökohtainen apu	53	61	45	59	55
- vpl-kuljetuspalvelu	185	195	197	187	199
Kehitysvammanhuolto, asiakkaiden määrä	55	57	54	56	53

määrä					
Asiakkaiden määrä asumispalveluissa			38	41	38

Nousiainen

Suoritteet	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut, asiakkaiden määrä	134	140	152	139	149
- henkilökohtainen apu	27	27	27	24	26
-vpl-kuljetuspalvelu	103	108	117	106	116
Kehitysvammanhuolto, asiakkaiden määrä	32	33	31	32	30
Asiakkaiden määrä asumispalveluissa			13	15	16

Yhteensä

Suoritteet	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut, asiakkaiden määrä	622	623	658	611	657
- henkilökohtainen apu	131	143	134	144	151
-vpl-kuljetuspalvelu	466	490	523	488	525
Kehitysvammanhuolto, asiakkaiden määrä	125	128	122	124	121
Asiakkaiden määrä asumispalveluissa			78	84	82

Toimintaympäristön muutokset

Vaikeavammaisten palveluissa vuoden 2021 talousarvion määräraha ylittyy n. 170 000 eurolla. Ylittyminen johtuu henkilökohtaisen avustajatoiminnan asiakasmäärän kasvusta (vuonna 2020 134 asiakasta, vuonna 2021 151 asiakasta). Määräraha ylittyi n. 110 000 euroa. Avustajien löytäminen työnantajamallilla on vaikeaa (erityisesti covid-19 pandemia on vaikeuttanut), mikä ohjaa asiakkuuksia ostopalveluihin. Vammaispalveluiden tukitoimet ylittivät talousarvion 70 000 eurolla ja vaikeavammaisten asumispalvelut n. 120 000 eurolla. Asumispalveluissa asiakasmäärän kasvu ja palveluluokan korotukset aiheuttivat kustannusten nousua, nousu

koskee neljää asiakasta. Toisaalta kuljetuspalveluiden kustannukset alittivat talousarvion n. 130 000 eurolla, aleneminen johtuu covid-19 epidemian aiheuttamasta palveluiden vähentyneestä käytöstä ja kilpailutuksen alentamista hinnoista. Vammaispalveluasiakkaiden määrä ylitti talousarviossa arvioidun määrän 48:lla.

Kehitysvammaisten palvelut ylittivät talousarvion n. 700 000 eurolla. Kehitysvammaisten asumispalveluissa kustannukset ylittyivät n. 300 000 eurolla. Kustannusten lisääntyminen johtui kahdesta uudesta asumispalveluasiakkaasta, arvioitua suuremmasta tilapäishoidon käytöstä ja asiakkaiden palveluntarpeen kasvusta. Laitoshoidon käyttö on ollut arvioitua suurempaa, kustannukset ylittyivät 60 000 eurolla. Työ /päivätoiminnan lisääntyneet tarpeet aiheuttivat 220 000 euron ylityksen, lisääntynyt tarve johtui mm. siitä, että yhden asiakkaan lakisääteinen toisen asteen koulutus ei toteutunut, yhden asiakkaan palveluntarve kasvoi yhdestä päivästä viiteen, palveluntuottajat ovat nostaneet hintoja ja yhden asiakkaan palveluntarve lisääntyi koulupäivän lyhentymisen myötä. Vuoden 2021 lopulla päätettiin oman työ- ja päivätoimintakustannuksia. Muissa kehitysvammahuollon palveluissa kustannusten ylittyminen 130 000 eurolla johtui palveluntarpeen kasvusta mm. kuntaan muuton ja asiakkaiden lisääntyneiden tarpeiden vuoksi. Koululaisten loma-ajan hoito jouduttiin kahden asiakkaan kohdalla järjestämään kotona; siitä aiheutui runsaasti kustannuksia.

Masku

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuol.					
e/asiakas	13 993	13 180	13 129	12 996	15 465
e/asukas	355	339	365	331	427
Henkilökohtainen apu					
e/asiakas			9999	8151	11 560
e/asukas			52	52	85
VPL-kuljetuspalvelu					
e/asiakas			1634	1981	1 761
e/asukas			39	41	39

Mynämäki

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuol.					
e/asiakas	18 558	18 325	17 207	18 011	17 423
e/asukas	575	559	542	538	557
Henkilökohtainen apu					
e/asiakas			11 472	10 550	7 629
e/asukas			84	81	55
VPL-kuljetuspalvelu					
e/asiakas			2037	2512	7 829
e/asukas			53	61	43

Nousiainen

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuol.					
e/asiakas	11 763	11 342	9374	11 544	11 432
e/asukas	327	336	302	340	361
Henkilökohtainen apu					
e/asiakas			6381	8330	7 829
e/asukas			37	42	43
VPL-kuljetuspalvelu					

e/asiakas			1493	2312	1 611
e/asukas			37	50	40

Yhteensä

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto					
e/asiakas	15 298	14 723	13 756	14 548	15 885
e/asukas	427	415	413	406	476
Henkilökohtainen apu					
e/asiakas			9694	9164	9 486
e/asukas			85	60	65
VPL-kuljetuspalvelu					
e/asiakas			1754	2257	1 847
e/asukas			42	50	44

2.4.4 Tulosalueen ulkoiset toimintatuotot ja -menot

400 Ikääntyneiden ja vamm. palvelut	TA2021	MTA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot*	4 193 332	4 193 332	4 262 219	1,64 %
Kulut*	-25 320 675	-26 021 922	-27 368 655	8,09 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-10 255 064	-10 255 064	-9 957 551	-2,90 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-11 020 776	-11 722 023	-13 215 603	19,92 %
<i>Aineet, tarvikkeet, tavarat</i>	-493 435	-493 435	-472 084	-4,33 %
<i>Avustukset</i>	-1 499 500	-1 499 500	-1 732 388	15,53 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-2 051 900	-2 051 900	-1 991 029	-2,97 %
<i>Poistot</i>	-30 059	-30 059	-19 969	-33,57 %
Netto (maksuosuus)	-21 127 343	-21 828 590	-23 106 436	9,37 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyöryttäviä kustannuksia

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelualueella tilinpäätös ylitti alkuperäisen talousarvion 1 979 093 eurolla ja muutetun talousarvion 1 280 846 eurolla.

Kotona asumista tukevat palvelut

Kotihoidossa on kärsitty henkilöstö-pulasta, erityisesti kesällä oli vaikeuksia saada riittävästi sijaisia. Tästä johtuen kotihoidon palkkavaroja on säästynyt ja kotihoidon budjetti alittui n. 190 000 eurolla. Vastaavasti myös kotihoidon suoritteet alittivat tavoitteet.

Omaishoidontuen palkkioihin myönnettiin lisämääräraha lisätalousarviossa, koska tarve omaishoidontuen myöntämiselle kasvoi voimakkaasti vuoden aikana. Omaishoidon kustannukset ylittivät 400 000 eurolla alkuperäisen talousarvion.

Covid-19 pandemia aiheutti tulomenetyksiä ja ylimääräisiä kustannuksia noin 30 000 eurolla.

Asumispalvelut

Lepolan ja Ylisten yksiköiden lopettaminen ja paine tyhjentää akuuttiosaston paikkoja osaston koon pienenemisen myötä aiheuttivat sen, että asumispalvelujen ostot ylittyivät noin 770 000 eurolla, vastaavasti

Ylisten ja Lepolan osastojen lakkautuksen johdosta säästöä syntyi näiden yksiköiden alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 460 000€.

Vuokratyövoiman käyttöön varatut rahat ylittyivät noin 500 000 eurolla, koska kuntayhtymän yksiköissä on jouduttu käyttämään runsaasti sijaistyövoimaa lakisääteisen mitoituksen takaamiseksi.

Ateriakustannukset ylittyivät asumispalveluissa 60 000 eurolla ja covid-19 pandemia aiheutti tulomenetyksiä ja ylimääräisiä kustannuksia 40 000 eurolla.

Vammaispalvelut

Vaikeavammaisten palveluissa vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion määräraha ylittyi n. 170 000 eurolla ja kehitysvammaisten palvelut ylittivät talousarvion n. 700 000 eurolla. Ylitykset johtuvat asiakasmäärän lisääntymisestä ja yksittäisten asiakkaiden kasvaneista palvelutarpeista.

2.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Akseli	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Polkkaama	TOT %
Toimintatuotot	49 993 566	51 838 990	54 239 478	2 400 488	104,6 %
Myyntituotot	45 214 021	47 059 445	49 564 977	2 505 532	105,3 %
Maksutuotot	3 680 300	3 680 300	3 645 895	-34 405	99,1 %
Tuet ja avustukset	166 245	166 245	113 886	-52 359	68,5 %
Muut toimintatuotot	933 000	933 000	914 720	-18 280	98,0 %
 Toimintakulut	 -49 622 626	 -51 468 050	 -53 983 138	 -2 515 088	 104,9 %
Henkilöstökulut	-21 081 355	-21 081 355	-20 952 164	129 191	99,4 %
Palkat ja palkkiot	-17 156 682	-17 156 682	-16 925 478	231 204	98,7 %
Henkilösivukulut	-3 924 673	-3 924 673	-4 026 686	-102 013	102,6 %
Eläkekulut	-3 247 415	-3 247 415	-3 336 731	-89 316	102,8 %
Muut henkilösivukulut	-677 258	-677 258	-689 955	-12 697	101,9 %
Palvelujen ostot	-21 652 175	-23 697 599	-26 182 061	-2 484 462	110,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 859 025	-1 859 025	-1 924 300	-65 275	103,5 %
Ostot tilikauden aikana	-1 859 025	-1 859 025	-1 924 300	-65 275	103,5 %
Avustukset	-1 727 271	-1 727 271	-1 928 760	-201 489	111,7 %
Muut toimintakulut	-3 102 800	-3 102 800	-2 995 853	106 947	96,6 %
 Toimintakate	 370 940	 370 940	 256 340	 -114 600	 69,1 %
 Rahoitustuotot ja -kulut	 0	 0	 -6 312	 -6 312	
Muut rahoitustuotot	0	0	13 726	13 726	
Korkokulut	0	0	-299	-299	
Muut rahoituskulut	0	0	-19 740	-19 740	
 Vuosikate	 370 940	 370 940	 250 028	 -120 912	 67,4 %
 Poistot ja arvon alentumiset	 -370 940	 -370 940	 -250 864	 120 076	 67,6 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-370 940	-370 940	-250 864	120 076	67,6 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	
 Tilikauden tulos	 0	 0	 -836	 -836	

Tilikauden ylijäämä(aalijäämä)	0	0	-836	-836
--------------------------------	---	---	------	------

2.6 Investointien toteutuminen

	TA 2021	TP 2021	TOT-%
9001 Sähköinen ajanvaraus	-10 000	0	0,0 %
9003 Sähkö. palv. pöytä	-45 000	0	0,0 %
9004 RAI	-10 000	0	0,0 %
9005 Tiedon rajapinnat	-20 000	0	0,0 %
9006 Nettisivujen päivitys	-15 000	0	0,0 %
9009 Suun th 2.0	-13 800	0	0,0 %
9012 Mediakeskus	-12 000	0	0,0 %
9019 Titania	-12 300	0	0,0 %
9023 Tietokoneet, puhelimet	-62 000	0	0,0 %
9024 Konesali	-17 000	0	0,0 %
9025 Terv.huollon laitt ja kalust	-10 000	0	0,0 %
9026 Suun th laitteet	-25 000	0	0,0 %
9027 Kvarkki kuvantamistutkimukset	-10 000	0	0,0 %
9028 Ikäihmisten laitt. ja kalust	-15 000	0	0,0 %
9029 Luukan hoitajakutsujärj	0	-9 615	0,0 %
9030 Tervpalveluiden hälytysjärj	0	-931	0,0 %
9032 VSSHP Muse -> neaLink	-10 000	0	0,0 %
9033 Taloushallintoyksikön ohjelmat	-20 000	-27 470	137,4 %
9034 Palvelinten päivitys	-50 000	0	0,0 %
9035 Siirto 2M-IT konesaliin	-50 000	0	0,0 %
9036 LC laboratoriotutkimukset	-10 200	0	0,0 %
9037 Sähköinen asiakaspalautejärj.	-15 000	-12 720	84,8 %
9038 Vuosijulkaisut 2019,2020, 2021	-84 200	0	0,0 %
9039 Noutolokerikko hoitotarv.	-15 000	0	0,0 %
9040 Välinehuollon laitteet	-10 000	0	0,0 %
9041 Pro Consona / Omni 360	-50 000	0	0,0 %
9042 Pro Consona -koulutukset	-10 000	0	0,0 %
9901 Sähköinen ajanvaraus	0	-1 960	0,0 %
9904 RaiSoft	0	0	0,0 %
9905 Ohjelmistokoulutukset	0	-438	0,0 %
9910 LifeCare	0	-14 337	0,0 %
9911 LifeCare hamm.kuvant	0	-929	0,0 %
9913 Tietokoneet ja puhelimet	0	-29 369	0,0 %
9916 Välinehuollon laitteet	0	-6 340	0,0 %
9917 Suun th laitteet	0	-4 019	0,0 %
Yhteensä	-601 500	-185 056	30,8 %

2.7 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

1.000 e	Sito- vuus	Tuloarviot MTA 2021	TOT 2021
Käyttötalousosa			
100 Kuntayhtymän hallinto	B	2	2
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	B	9391	11984

300 Työkälesten palv.	B	15 167	15 415
400 Ikääntyneiden ja vam.palv.	B	26 695	26 730
Käyttötaloussosa		51 255	54 131
Tuloslaskelmaosa		0	0
Korkotuotot	B	0	0
Muut rahoitustuotot	B	0	13
Korkomenot	B	0	0
Muut rahoitusmenot	B	0	0
Tuloslaskelmaosa		0	13
Investointiosa			
9001 Sähkölinen ajanvaraus	B	0	0
9003 Sähk. palv. pottyö	B	0	0
9004 RAI	B	0	0
9005 Tiedon rajapinnat	B	0	0
9006 Nettisivujen päivitys	B	0	0
9009 Suun th 2.0	B	0	0
9012 Mediakeskus	B	0	0
9019 Titania	B	0	0
9023 Tietokoneet, puhelimet	B	0	0
9024 Konesali	B	0	0
9025 Terv.huollon laitt ja kalust	B	0	0
9026 Suun th laitteet	B	0	0
9027 Kvarkki kuvantamistutkimukset	B	0	0
9028 Ikäihmisten laitt. ja kalust	B	0	0
9029 Luukan hoitajakutsujärj	B	0	0
9030 Tervpalveluiden hälytysjärj	B	0	0
9032 VSSHP Muse -> neaLink	B	0	0
9033 Taloushallintoyksikön ohjelmat	B	0	0
9034 Palvelinten päivitys	B	0	0
9035 Siirto 2M-IT konesallin	B	0	0
9036 LC laboratoriotutkimukset	B	0	0
9037 Sähkölinen asiakaspalautejärj.	B	0	0
9038 Vuosijulkaisut 2019,2020, 2021	B	0	0
9039 Noutolokerikko hoitotarv.	B	0	0
9040 Välinehuollon laitteet	B	0	0
9041 Pro Consona / Omni 360	B	0	0
9042 Pro Consona -koulutukset	B	0	0
9901 Sähkölinen ajanvaraus	B	0	0
9904 Raisoft	B	0	0
9905 Ohjelmistokoulutukset	B	0	0
9910 LifeCare	B	0	0
9911 LifeCare hamm.kuant	B	0	0
9913 Tietokoneet ja puhelimet	B	0	0
9916 Välinehuollon laitteet	B	0	0
9917 Suun th laitteet	B	0	0
investointiosa		0	0
Rahoitusosa		0	0

Antolainauksen muutokset		0	0
Lainakannan muutokset		0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0	0
Rahoitusosa		0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen		0	0
Yhteensä		51 255	54 144

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

Akseli	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot	49 993 566	51 838 990	54 239 478	50 454 146
Myyntituotot	45 214 021	47 059 445	49 564 977	46 084 791
Maksutuotot	3 680 300	3 680 300	3 645 895	3 322 883
Tuet ja avustukset	166 245	166 245	113 886	146 512
Muut toimintatuotot	933 000	933 000	914 720	899 959
Toimintakulut	-49 622 626	-51 468 050	-53 983 138	-50 295 169
Henkilöstökulut	-21 081 355	-21 081 355	-20 952 164	-21 484 412
Palkat ja palkkiot	-17 156 682	-17 156 682	-16 925 478	-17 431 542
Henkilösivukulut	-3 924 673	-3 924 673	-4 026 686	-4 052 870
Eläkekulut	-3 247 415	-3 247 415	-3 336 731	-3 356 866
Muut henkilösivukulut	-677 258	-677 258	-689 955	-696 004
Palvelujen ostot	-21 852 175	-23 697 599	-26 182 061	-22 264 607
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 859 025	-1 859 025	-1 924 300	-1 932 753
Ostot tilikauden aikana	-1 859 025	-1 859 025	-1 924 300	-1 932 753
Avustukset	-1 727 271	-1 727 271	-1 928 760	-1 748 041
Muut toimintakulut	-3 102 800	-3 102 800	-2 995 853	-2 865 347
Toimintakate	370 940	370 940	256 340	158 986
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-6 312	4 492
Muut rahoitustuotot	0	0	13 726	15 052
Korkokulut	0	0	-299	-73
Muut rahoituskulut	0	0	-19 740	-10 487
Vuositulos	370 940	370 940	250 028	163 478
Poistot ja arvonalentumiset	-370 940	-370 940	-250 864	-163 412
Suunnitelman mukaiset poistot	-370 940	-370 940	-250 864	-163 412
Satunnaiset erät	0	0	0	40
Satunnaiset kulut	0	0	0	40
Tilikauden tulos	0	0	-836	106
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	0	0	-836	106

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2020	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	163 378,38	250 027,95
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-443 617,83	-185 056,48
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-280 199,93	64 971,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	
Lainakannan muutokset	-742 757,00	954603,92
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 218,00	40 398,31
Vaihto-omaisuuden muutos	-140 546,54	143 054,79
Saamisten muutos	613 070,92	-1 364 855,66
Korottomien velkojen muutos	696 667,08	-19 951,80
Rahoituksen rahavirta	421 516,6	-246750,44
Rahavarojen muutos	141 316,6	-181778,97
Rahavarat 31.12.	141 316,63	0,00
Rahavarat 1.1.	0	141316,63

3.3 Tase

VASTAAVAA	2020	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	990 849,50	925 042,45
I Aineettomat hyödykkeet	127 759,70	22 568,81
1. Aineettomat oikeudet	0	
2. Tietokoneohjelmistot	127 759,70	22 568,81
3. Muut pitkävaikutteiset menot	0	
II Aineelliset hyödykkeet	861 083,80	900 467,64
4. Koneet ja kalusto	183 570,70	926 266,89
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	677 513,10	-25799,25
III Sijoitukset	2 006,00	2 006,00
1. Osakkeet ja osuudet	2 006,00	2 006,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	250 005,85	286 808,20
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	250 005,85	286 808,20
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 707 907,29	7 788 390,53
I Vaihto-omaisuus	251 938,61	108 833,82
1. Aineet ja tarvikkeet	251 570,61	108 733,82
Ennakkomaksut	368	150
II Saamiset	6 314 652,05	7 679 506,71
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	6 314 652,05	7 679 506,71

1. Myyntisaamiset	4 837 576,96	6 618 665,74
3. Muut saamiset	762 039,05	933 875,18
4. Siirtosaamiset	715 036,04	126 965,79

IV Rahat ja pankkisaamiset	141 316,63	0
-----------------------------------	-------------------	----------

VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 948 762,64	9 000 241,18
---------------------------	---------------------	---------------------

VASTATTAVAA	2020	2021
--------------------	-------------	-------------

A OMA PÄÄOMA	456 956,89	458 789,43
I Peruspääoma	456 956,89	456 956,89
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	2 663,12	2 669,12
V Tilikauden yli-/alijäämä	6	-836,58

B POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	0
--	----------

C PAKOLLISET VARAUKSET	0
-------------------------------	----------

1. Eläkevaraukset
2. Muut pakolliset varaukset

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	288 945,27	406 608,27
1. Valtion toimeksiannot	38 939,42	119 800,07
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	250 005,85	286 808,20

E VIERAS PÄÄOMA	7 200 191,36	8 134 843,48
I Pitkäaikainen		
II Lyhytaikainen	7 200 191,36	8 134 843,48
Limiitti	0	954603,92
6. Ostovelat	3 182 417,37	3 340 548,21
7. Liittymismaksut ja muut velat	421 476,21	422 024,34
8. Siirtovelat	3 596 297,78	3 417 667,01

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 948 762,64	9 000 241,18
-----------------------------	---------------------	---------------------

3.4 Tulosityksiköiden ulkoiset toimintatuotot ja menot

Kuntayhtymän hallinto

Hallintopalvelut	TA 2021	TP 2021	Muutos %
Tuotot*	2 662	2 378	-10,67 %
Kulut*	-430 978	-643 203	49,24 %
Henkilöstömenot	-79 157	-180 801	128,41 %
Palvelujen ostot	-313 421	-373 786	19,26 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 400	-75 759	510,96 %
Muut toimintakulut	-26 000	-12 857	-50,55 %
Netto	-428 316	-640 825	49,62 %

Yhteiset palvelut	TA 2021	TP 2021	Muutos %
-------------------	---------	---------	----------

Tuotot*	0	0	0,00 %
Kulut*	-172 695	-129 016	-25,29 %
Henkilöstömenot	-172 695	-127 247	-26,32 %
Palvelujen ostot	0	-1 722	0,00 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0,00 %
Muut toimintakulut	0	0	0,00 %
Netto	-172 695	-129 016	-25,29 %

Yleishallinto	TA 2021	TP 2021	Muutos %
Tuotot*	0	0	0,00 %
Kulut*	-169 224	-192 298	13,64 %
Henkilöstömenot	-117 424	-156 103	32,94 %
Palvelujen ostot	-41 000	-31 923	-22,14 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 800	-3 149	-17,13 %
Muut toimintakulut	-7 000	-1 123	-83,96 %
Netto	-169 224	-192 298	13,64 %

Kehittäminen	TA 2021	TP 2021	Muutos %
Tuotot*	0	0	0,00 %
Kulut*	-1 084 294	-1 250 471	15,33 %
Henkilöstömenot	-197 394	-191 258	-3,11 %
Palvelujen ostot	-843 400	-1 049 650	24,45 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 500	-388	-98,73 %
Muut toimintakulut	-13 000	-9 176	-29,42 %
Netto	-1 084 294	-1 250 471	15,33 %

Lasten, nuorten ja perhelen palveluiden palvelualue

2000 Perhepalvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	25 724	25 014	-2,76 %
Kulut	-1 858 983	-1 533 336	-17,52 %
Henkilöstömenot	-1 529 317	-1 336 040	-12,64 %
Palvelujen ostot	-178 796	-111 780	-37,48 %
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-54 500	-25 680	-52,88 %
Muut toimintakulut	-96 370	-59 837	-37,91 %
Netto	-1 833 259	-1 508 322	-17,72 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettävien kustannuksien

2100 Yhteiset palvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	0	0	
Kulut	0	-128 542	
<i>Henkilöstömenot</i>	0	-127 920	
<i>Palvelujen ostot</i>	0	-605	
<i>Muut toimintakulut</i>	0	-17	
Netto	0	-128 542	0

2600 Lapsiperheen sosiaalipalvelut	TA2021	MTA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	324 600	324 600	449 828	38,58 %
Kulut	-8 949 767	-7 138 179	-7 419 701	6,76 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 301 456	-1 301 456	-1 294 495	-0,53 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-5 356 323	-554 735	-5 948 502	11,06 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-22 512	-22 512	-11 038	-50,97 %
<i>Avustukset</i>	-151 671	-151 671	-90 817	-40,12 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-117 805	-117 805	-74 849	-36,46 %
Netto	-8 625 167	-6 813 579	-6 969 873	5,20 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

Työikäisten palvelualue

3001 Yhteiset palvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	29 192	29 222	0,10 %
Kulut	-390 557	-261 377	-33,08 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-232 073	-138 549	-40,30 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-91 684	-88 761	-3,19 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-3 600	-816	-77,33 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-63 200	-33 250	-47,39 %
<i>Poistot</i>	-8 000	0	-100,00 %
Netto (maksuosuus)	-361 365	-232 155	-35,76 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

3110 Terveyspalvelut	TA2021	MTA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	1 948 700	1 948 700	1 713 528	-12,07 %
Kulut	-10 930 613	-11 847 611	-12 593 769	15,22 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-6 643 673	-6 643 673	-6 995 654	5,30 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-2 410 490	-3 327 488	-3 548 773	47,22 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-1 206 500	-1 206 500	-1 303 079	8,00 %

<i>Muut toimintakulut</i>	-669 950	-669 950	-746 262	11,39 %
Netto (maksuosuus)	-8 981 813	-9 898 811	-10 880 241	21,14 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettävien kustannuksien

3100 Avopalvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	424 000	444 188	4,76 %
Kulut	-3 619 751	-4 239 911	17,13 %
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-1 214 453</i>	<i>-1 850 091</i>	<i>52,34 %</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-2 136 098</i>	<i>-2 083 163</i>	<i>-2,01 %</i>
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	<i>-89 600</i>	<i>-93 213</i>	<i>4,03 %</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-179 600</i>	<i>-203 445</i>	<i>13,28 %</i>
Netto (maksuosuus)	-3 195 751	-3 795 723	18,77 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettävien kustannuksien

3500 Akuutti osasto	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	416 000	299 307	-28,05 %
Kulut	-3 078 225	-3 262 838	6,00 %
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-2 003 275</i>	<i>-1 955 201</i>	<i>-2,40 %</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-606 000</i>	<i>-769 920</i>	<i>27,50 %</i>
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	<i>-263 550</i>	<i>-305 500</i>	<i>15,92 %</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-205 400</i>	<i>-232 217</i>	<i>13,06 %</i>
Netto (maksuosuus)	-2 662 225	-2 963 531	11,32 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettävien kustannuksien

3210 Aikuisosastoalan palvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	156 800	176 282	12,56 %
Kulut	-2 160 607	-2 316 199	7,20 %
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-553 102</i>	<i>-446 545</i>	<i>-19,27 %</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-1 442 052</i>	<i>-1 673 286</i>	<i>16,04 %</i>
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	<i>-31 778</i>	<i>-32 300</i>	<i>1,64 %</i>
<i>Avustukset</i>	<i>-76 100</i>	<i>-105 556</i>	<i>38,71 %</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-57 575</i>	<i>-58 512</i>	<i>1,63 %</i>
Netto	-2 004 007	-2 139 937	6,78 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettävien kustannuksien

Ikääntymisen ja vammaisten palveluiden palvelualue

4001 Yhteiset palvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	42 332	34 538	-18,41 %

Kulut	-146 486	-276 822	88,98 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-161	-138 286	85791,93 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-130 455	-123 433	-5,38 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-720	-1740	141,67 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-15 150	-13 362	-11,80 %
Netto	-104 154	-242 284	132,62 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

4200 Kotona asumista tukevat palvelut	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	822 500	844 729	2,70 %
Kulut	-5 717 488	-5 784 849	1,18 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 940 538	-2 793 341	-5,01 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 157 650	-1 163 322	0,49 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-121 500	-141 644	16,58 %
<i>Avustukset</i>	-1 300 000	-1 511 582	16,28 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-197 800	-174 960	-11,55 %
Netto	-4 894 988	-4 940 120	0,92 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

4300 Asumispalvelut	TA2021	MTA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	3 106 900	3 106 900	2 997 055	-3,54 %
Kulut	-12 049 508	-12 750 755	-12 870 923	6,82 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-7 076 769	-7 076 769	-6 759 208	-4,49 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-2 933 224	-3 634 471	-4 173 371	42,28 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-370 015	-370 015	-326 127	-11,86 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-1 669 500	-1 669 500	-1 612 218	-3,43 %
<i>Poistot</i>	-30 059	-30 059	-17 731	-41,01 %
Netto	-8 942 608	-9 643 855	-9 873 868	10,41 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

4600 Vammalspalvelut ja kehitysvamm	TA2021	TP2021	Muutos %
Tuotot	221 600	385 899	74,14 %
Kulut	-7 407 193	-8 436 081	13,89 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-237 596	-266 717	12,26 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-6 799 447	-7 755 477	14,06 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-1 200	-2 573	114,42 %
<i>Avustukset</i>	-199 500	-220 806	10,68 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-169 450	-190 489	12,42 %
Netto	-7 185 593	-8 050 182	12,03 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

4 LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Yhtymä jäsenkuntien valtuustoille hyväksyttäväksi Perusturvakuntayhtymä Akselin poistosuunnitelman, jonka Poistomenetelmänä on tasapoisto. Uuden omaisuuden hankkimisessa noudatetaan yhtymähallituksessa poistosuunnitelmaa, jonka laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisesti.

Pysyvien vastaavien sijoitusten arvostaminen

Ei ilmoitettavaa

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on arvostettu taseessa nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopapereita ei ole.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Akselissa kaksi keskusvarastoa ja yksi apteekki.

Varastojen arvo määräytyy tuotteittain niiden keskihinnan mukaan.

Varastoista poistot ns. epäkurantit tavarat kirjataan ko. kustannuspaikan kuluiksi.

Johdannaissoptimusten käsittely

Ei ilmoitettavaa

Avustusten käsittely

Ei ilmoitettavaa

ESITTÄMISTAPAMUUTOKSET

Ei muutoksia esittämistavoissa

OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Ei muutoksia esittämistavoissa

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOSUUS

AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Luottotappioksi kirjattiin 53 523,93 €.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA

2021

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelualue 10 164 190

josta jäsenkuntien maksuosuudet 9 689 348

Työikäisten palveluiden palvelualue 14 878 329

josta jäsenkuntien maksuosuudet 12 959 318

Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden palvelualue 26 729 872

josta jäsenkuntien maksuosuudet 22 467 653

Kuntayhtymän hallinto 2 467 087

josta jäsenkuntien maksuosuudet 2 464 709

Toimintatuotot yhteensä 54 239 478

josta jäsenkuntien maksuosuudet 47 581 028

VEROTULOT

Ei ilmoitettavaa

VALTIONOSUUDET

Ei ilmoitettavaa

PALVELUJEN OSTOT

	2020	2021
Asiakaspalvelujen ostot	14 385 682	16 220 828
Muiden palvelujen ostot	7 878 925	9 961 233
Palvelujen ostot yhteensä	22 264 607	26 182 061

TUET VALTUUSTORYHMITÄIN

Ei ilmoitettavaa

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA**Menetelmä****AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

Kehittämismenot	tasapoisto
Aineettomat oikeudet	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto
ATK-ohjelmistot	tasapoisto
Muut	tasapoisto

AINEELLISET HYÖDYKKEET**KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET**

Atk-verkko	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto
KONEET JA KALUSTO	
Kuljetusvälineet/autot	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	Tasapoisto
atk-laitteet	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on 10.000 komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno on 10.000 euroa tai sen yli, aktivoidaan käyttöomaisuuskäyttöönottoilikauden kuluja. Niistä pidetään erillistä irtaimistoluetteloa. Yhtymähallitus antaa irtair

SELVITYS OLENNAISISTA PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSISTA

Ei ilmoitettavaa

TOIMINTATUOTTOIHIN JA -KULUIHIN SISÄLTYVÄT MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT

Ei ilmoitettavaa

SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT

Ei ilmoitettavaa

RAHOITUSTUOTOISTA SAADUT TUOTOT, JOTKA ON SAATU OSUUKSISTA MUISSA YHTEISÖISSÄ

Ei ilmoitettavaa

POISTOERON MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

TASEEN LIITETIEDOT

KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET LAINAN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA

Ei ilmoitettavaa

ARVONKOROTUSTEN PERIAATTEET JA ARVOSTUSMENETELMÄT

Ei ilmoitettavaa

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEET JA SJOITUKSET

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti 31.12.2021

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Aineettomat	Muut pitkäaikaiset	Ennakko-maksu		Maa- ja vesistöalueet	Rakennukset	Kirjalliset ja muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Ennakko-maksut ja keskeytykset	
Polstamaton hankintameno 1.1.	127 788,70			127 788,70				183 870,70	677 813,10	988 843,50
Lähtökortit tilikauden aikana								388 988,83	289 848,62	1 172 017,45
Rahoitusosuudet tilikaudella										
Vähennykset tilikauden aikana									-988 860,97	-988 860,97
Sijoitusten myynti										
Tilikauden päätös	105 180,88			105 180,88				145 672,64		250 853,53
Anonimitehtävät ja niiden palautus										
Polstamaton hankintameno 31.12.	127 788,70			22 888,81				935 255,69	-25 789,25	923 036,45
Ojennukset ja läpilyöntit										
Erilliset oimot ja läpilyöntit										
Anonimitehtävät										
Kirjanpito 31.12.	127 788,70			22 888,81				935 255,69	-25 789,25	923 036,45

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	Muut osakkeet	Osuudet	
Polstamaton hankintameno 1.1.	2 006,00		2 006,00
Lähtökortit			
Vähennykset			
Sijoitusten myynti			
Polstamaton hankintameno 31.12.	2 006,00		2 006,00
Anonimitehtävät			
Anonimitehtävät			
Kirjanpito 31.12.	2 006,00		2 006,00

TYTÄRYHTEISÖT

Ei ilmoitettavaa.

KUNTAYHTYMÄT

Ei ilmoitettavaa.

YHTEISTYÖYHTEISÖT JA YRITYKSET

Kuntayhtymä omistaa yhden Taitoa Oy:n, Tiera Oy:n ja 2M-IT Oy:n osakkeen. Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on alle 1/5 jokaisessa yhteisössä.

SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ, OSAKKUUS- JA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

Ei ilmoitettavaa.

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT ERÄT

	2020	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	0	0
Muut siirtosaamiset	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Saamiset jäsenkunnilta	440 165,00	2 422 848,00
/kuntalaskutuksen tasaus		
Muut siirtosaamiset	274 871,00	126 965,79
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	715 036,00	2 549 813,79

OMAN PÄÄOMAN ERIEN MUUTOKSET

	2020	2021
Peruspääoma 1.1.	456 957	456 957
lisäykset	0	0
vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	456 957	456 957
Edellisen tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	2 624	2 624
Siirto vahinkorahastoon	0	0
Edellisen tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 624	2 624
Tilikauden yli-/alijäämä	39	6
Oma pääoma yhteensä	459 620	459 626
Jäsenkuntien peruspääomaosuudet:		
Masku	194 938	194 938
Mynämäki	163 453	163 453
Nousiainen	98 566	98 566
	456 957	456 957

ERITTELY POISTOEROSTA

Ei ilmoitettavaa

PITKÄAIKAISET VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Ei ilmoitettavaa

ERITTELY LIIKKEELLE LASKETUISTA JOUKKOVELKAKIRJALAINOISTA

Ei ilmoitettavaa

PAKOLLISIIN VARAUKSIIN MERKITYT OLENNAISET ERÄT

Ei ilmoitettavaa

PITKÄ- JA LYHYTAIKAiset VELAT TASE-ERITTÄIN

Ei ilmoitettavaa

SEKKILIMIITTI

	2020	2021
Kuntayhtymällä on sekkilimiitti, jota ei ole merkitty taseeseen		
Luottokoron laskentaperuste on arvopäivittäinen velkasaldo	1 500 000,00	1 500 000,00
Limiitistä käytössä 0 €		

LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

Ei ilmoitettavaa

SIIRTOVELKoihin sisältyvät erät

	2020
Lomapalkkajaksotus	3 164 764,87
Siirt.korot muille	385,64
Muut siirtovelat muille	1 010 461,48
KuEL-varhemaksut	-12 965,65
Palkkaper.eläkevak.maksu	-12 179,74
KuEL-työnantajan palkkaperuste	0
TyEL-työnantajan eläkemaksut	4 086,14
Työttömyysvak.maksut, työntek.	58 650,70
Työttömyysvak. maksut ja taituk	-11 372,50
Työtapaturmavak. maksut, työnant.	311 750,35
Ryhmähenkivakuutus	-7 838,76
Siirtovelat yhteensä	4 505 742,54

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**VELAT, JOISTA KUNTA ON PANTANNUT, KIINNITTÄNYT TAI MUULLA TAVALLA ANTANUT VAKUUDEKSI OS/**

Ei ilmoitettavaa

MUUT KUIN LIITTEESSÄ ILMOITETUT VAKUUDET

Ei ilmoitettavaa

VAKUUDET, JOTKA KUNTA ON ANTANUT SEN KANSSA SAMAA KONSERNIIN KUULUVIEN PUOLESTA

Ei ilmoitettavaa

VUOKRASOPIMUSTEN MUKAISET VUOKRAT

	2020 ilman alv	2021 ilman alv
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa toistaiseksi		
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 187 984	3 187 984
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2025	114 127	114 127
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	201 813	201 813
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2021	25 296	25 296
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	25 296	25 296
Välivuokraussopimukset, vastuut voimassa toistaiseksi		
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	160 871	111 548
Leasingvastuut yhteensä	821 744	877 292
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	55 549	64 520
Yhteensä	4 592 680	4 607 876

MUUT ANNETUT VASTUUSITOUMUKSET

Ei ilmoitettavaa

MUUT TALOUDELLISET VASTUUT

Ei ilmoitettavaa

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ**

Henkilöstöä koskevat tiedot esitetään henkilöstötilinpäätöksessä

AKTIVOIDUT TILIKAUDEN PALKAT, PALKKIOT, ELÄKEKULUT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT

Ei ilmoitettavaa.

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE TAI PUOLUEYHDISTYKSILLE

	2020	2021
Keskustan Mynämäen kunna	353	735,87
Keskustan Nousiaisten kunna	118	457,38
Keskusta Masku	95	225,00
Mynämäen Kokoomus ry	66	243,00
Maskun Kokoomus ry	155	281,00
Nousiaisten kokoomus ry	24	240,75
Mynämäen Sos.dem.ty ry	100	180,75
Maskun sos.dem Kipinä ry	247	399,00
Naantalin Perussuomalaiset	171	274,13
	1 329	3 036,88

LAKISÄÄTEISTÄ TILINTARKASTUSTA VUORITVALALLE TILINTARKASTUSYHTEISÖLLE MAKSETTAVA

BDO Audiato oy	2020	2021
Tilintarkastuspalkkiot	8 913	9 870
Tilintarkastajan lausunnot		
Palkkiot yhteensä	8 913	9 870

KUNTAYHTYMÄN JA SEN INTRESSITARHOJEN VÄLISET LIKETOIMET

Ei ilmoitettavaa.

4.2 Kehittämistoimenpiteiden loppuraportointi Perusturvakuntayhtymä Akselissa
Hallinto

Tavoitteet/toimenpide	Keinot/menetelmät	Mittarit	Raportointi
Johtajuuden kehittäminen	IMS-toiminnanohjausjärjestelmän hyödyntäminen	Käytössä olevat osiot: 1. Dokumentit 2. Käsikirjat 3. Prosessit	IMS on kaikilla käytössä
	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden parempi seuranta Sopimustenhallinnan käytännöistä sopiminen	Talouden seurannan parantuminen yksikötasolla Sopimustenvalvonta Selkeät palvelukokonaisuudet ja vastuuhenkilö	Hankintalain mukaisesti kilpailutettu ja laadittu sopimukset
	Uudet tehtävänkuvat ja toimintatavat määritelty Hallintosääntö päivitetty	Selkeät palvelukokonaisuudet ja vastuunjako	Organisaatio ollut koko vuoden käytössä henkilöstövajauksella lasten, nuorten ja perheiden palvelualuejohtajan pitkän poissaolon vuoksi. Palvelualuejohtajan ja

Uusi viranhaltijaorganisaatio otettu käyttöön	Kustannusten nousun hillintä	Tilinpäätös	johtavan sosiaalityöntekijän tehtäviä hoitanut sama henkilö. Hallintosääntö on päivitetty. Kustannusten nousua ei ole saatu hillittyä suurelta osin koronapandemiasta johtuen
---	------------------------------	-------------	---

Sosiaalityö- ja perhepalvelujen palvelulinja

Tavoitteet/toimenpiteet	Keinot/menetelmät	Mittarit	Raportointi
Ostopalveluiden hallinta	Systeemisen mallin käyttö säännöllisesti Ostopalveluiden tiivis seuranta Oman henkilökunnan täysimääräinen hyödyntäminen	Viikottaiset kokoukset, asiakas mukana Ostopalveluihin käytetyt rahat Oman perhetyön asiakkaat/ostopalvelut	Systeeminen työote käytössä sosiaalityössä ja lastensuojelussa. Koronan vuoksi asiakkaita ei ole viikoittain ollut mukana. Ostopalveluiden seuranta käynnissä, mutta korona lisännyt ostopalveluiden määrän tarvetta. Omalle työlle asetettu selkeämpiä tavoitteita ja työtä jatketaan edelleen.

Terveyspalvelujen palvelulinja

Tavoitteet/toimenpiteet	Keinot/menetelmät	Mittarit	Raportointi
	Hoitajien lääkkeenmääräämisoikeus	Koulutuksen käyneet Tehdyt määräykset	1 sairaanhoitaja on koulutuksessa, valmistuminen 11/22
	Jonojen seuranta	T3 ajat	Lääkärin vas.otto k.a 2 vko Hoitajan vast. otto k.a 2 vko Fysioterapia k.a 2 vko Toimintaterapia k.a 8 kk Puheterapia k.a 4,5 kk

Hoitoonpääsy			Hammaslääk. vast.otto k. a 3,5 kk Suuhygienistin vast.otto k. a 1,6kk
	Päiväaikainen päivystys yhteen toimipisteeseen	Vapautuva työaika Potilasmäärät	Ei ole toteutunut, koronan vuoksi järjestetty infektio-päivystys erikseen muusta päivystyksestä
	Lääkärien työpanoksen uudelleen järjestely mm. koulu- ja neuvola aikojen tehostaminen	Vapautuva työaika Matka-aika	Neuvola- ja koululääkäripalvelujen tehostamisen lisäksi on etäkonsultaatioita lisätty, jolloin kuukausittainen matka-aika vähentynyt, muutamia tunteja viikossa. Myös tekstiviestipalvelut on otettu käyttöön.
	Asiakassegmentointi	Paljon palveluita käyttävien määrä	Asiakasohjaajalla käyntejä 316, asiakkaita 87
	Etävastaanotto	Etävastaanottojen määrä	175 puhe- ja toimintaterapian etäkäyntejä 25 fysioterapia etäkäyntejä

Ikäihmisten palvelujen palvelulinja

Tavoitteet/toimenpide	Keinot/metodit	Mittarit	Raportointi
Kotihoidon resurssien oikein kohdentaminen. Kotona asuvien osuutta 75- vuotta täyttäneistä lisätään.	Koneellinen lääkkeenjako	Koneelliseen lääkkeenjakoön siirtyneet asiakkaat	Palveluseteli on käytössä kaikilla soveltuvilla asiakkailla
	Lumo-kuvapuhelin järjestelmä	Lumokäynnit	Järjestelmä aktiivisessa käytössä
	Kuntouttava arviointijakso	Asiakasmäärä, asiakkaiden sijoittuminen jakson jälkeen	Kuntouttava arviointijakso on vakiintunut normaaliin toimintaan. Asiakkaiden sijoittumista jakson jälkeen seurataan.
	KomPassi-asiakasneuvonta	kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä Rava-seuranta, epätarkoituksenmukaisessa hoidossa olevat	Osuus nousuut aj sitä seurataan vuosittain. Epätarkoituksenmukaisessa hoidossa olevien määrä on laskenut. Seurataan 2x vuodessa.

Kevennetään palvelurakennetta	Laitoshoidon vähentäminen	Laitospaikkojen määrä	Laitospaikkojen määrä on vähentynyt. Jäljellä 24 laitospaikkaa.
	Jäsenkuntien kanssa yhteistyössä luodaan ikäihmisille soveltuvia välimuotoisia asumisratkaisuja	Asumispaikkojen määrä	Välimuotoisia asumisratkaisuja ei ole tehty.

5 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Perusturvakuntayhtymä Akselin yhtymähallitus on hyväksynyt vuoden 2021 tilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Nousiaisissa 9. päivänä maaliskuuta 2022

Perusturvakuntayhtymä Akselin yhtymähallitus

Antti Airikki

puheenjohtaja

Jyrki Alastalo

Aappo Kontu

Mauri Ikonen

Piia Kynäriäinen

Pettersson Marita

Satu Raikunen

Sari Rantanen

Markus Salin

Marika Tuimela

kuntayhtymän johtaja

6 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Turussa 4.5. 2022

BDO Audiator Oy

tilintarkastusyhteisö

Kirsi Ehrlund, HT, JHT

JHTT-tilintarkastaja

7 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Tasekirja on valtion arkiston ohjeen mukaan säilytettävä pysyvästi.

Tasekirja = Toimintakertomus, Tuloslaskelma, Rahoituslaskelma, Tase, Konsernitase, Liitetiedot, Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista, Tilinpäätöksen allekirjoitus, Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä. Arkistoinnista vastaa yhtymähallitus.

Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisestä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 § säännöksiä siten, että kirjanpitokirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten järjestettynä, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksista todeta.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Poikkeuksena henkilöstöhallinto joissa säilytysaika muista tositteista poiketen on yleensä pidempi kuin normaalin kirjanpitoaineiston. Arkistoinnista vastaa hallinnon tulosalue.

Päivä- ja pääkirjat säilytetään atk-tulosteina, jotka säilytetään pysyvästi.
Ostolaskujen siirtoraportit, maksupäiväkirjat ja täsmäytysraportit
Myyntilaskujen viiteaineistot

Käytetyt tositelajit

Id	Nimitys
ALKUS	Alkusaldot
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet
MATKA	Populus matkalaskut
MR10	MR, YLEISHALLINTO
MR11	MR, TERVEYSKESKUS
MR12	MR, HAMMASHOITO
MR13	MR, FYS.HOITO
MR14	MR, TYÖTERVEYSHOITO
MR15	MR, VAPAA
MR16	MR, TYÖTERVEYSHUOLTO
MR20	MR, SOSIAALITOIMI
MR21	MR, TERVEYSTOIMI
MR44	MR, TESTILASKUT

MR61 MR, OSASTOJEN LASKUT

MR62 MR, EI KÄYTÖSSÄ

MR82 MR, KOTIHOITO

MR98 MR, viivästyskorot

MR99 MR-koodin vaihto

MRAHA Määrärahat

MRMANU Manuaalisuoritukset

MRVIIT Viitesuoritukset

MUISTI Muistiot

MUISTT Muistiot tilinpäätös

OMAKSU Ostoreskontran maksu

OSTO Ostolaskut, Rd

PALKAT Palkat

PANKKI Pankin tiliotteet

EOFFIC Ostolasku, Invoice

SISLAS Sisäiset laskut

SONEKV Sonet, keskusvarasto

SONELK Sonet, lääkevarasto

SOSTYÖ Sosiaalityö/kp

